

برنامه راهبردی دانشگاه گلستان

۱۳۹۴-۱۴۰۴

سلامی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

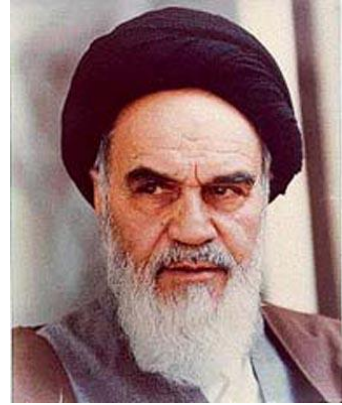
«إِنَّ اللَّهَ لَا يُعَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُعَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ»

«همانا خداوند هیچ تغییری در (اوضاع حاکم بر) جامعه‌ای

نمی‌دهد مگر آنکه ایشان (امور مربوط به) خود را

دگرگون سازند».

قران کریم: رعد/۱۱

حضرت امام خمینی (ره):

«من به همه‌ی مسئولین و دست‌اندرکاران سفارش می‌کنم که به هر شکل ممکن وسایل ارتقای اخلاقی و اعتقادی و علمی و هنری جوانان را فراهم سازید و آنان را تا مرز رسیدن به بهترین ارزش‌ها و نوآوری‌ها همراهی کنید و روح استقلال و خودکفایی را در آنان زنده نگهدارید.» (صیحه‌ی امام، ج ۲۱، ص ۹۶)

مقام معظم رهبری (مد ظله):

«دانشگاه نباید در اختیار کسانی قرار گیرد که پیشرفت علمی کشور را به هیچ می‌انگارند بلکه باید در اختیار کسانی باشد که عاشق پیشرفت علمی ایران هستند و اهمیت آن را برای سرنوشت کشور و ملت درک می‌کنند.»

بسم الله الرحمن الرحيم

تقدیر و تشکر

سیر تحولات در جامعه‌ی علمی کشور و رسالت‌ها و مأموریت‌هایی که بر دوش دانشگاه‌ها نهاده شده، مدیریت بر آن، برخوردی هوشمندانه را الزامی می‌سازد. در این میان سازمان‌های هوشمند و متفکر، پیشرو و موفق در انجام مأموریت‌ها می‌باشند و موفقیت خود را مدیون برنامه‌ریزی درست می‌دانند و هر برنامه‌ی سازمانی درست، مستلزم داشتن سند راهبردی است تا بتوان بر مبنای آن تصمیم‌گیری مدیران را تسهیل و گام‌های رسیدن به اهداف سازمانی را با شتاب بیشتری پیش برد. با داشتن چنین سندی، مدیران فرصت خواهند یافت تا درباره‌ی سازمان خود بیاندیشند و همواره به این پرسش‌های اساسی توجه کنند که هدف سازمانی چیست؟ و به کجا باید برسند؟ و در کجا قرار دارند؟

امروزه دانشگاه‌ها در مقابل روندهای در حال تغییر حوزه‌های جمعیتی، اقتصادی، سیاسی و فناوری پیرامون خود هستند. علاوه بر این، تحولات درونی این سازمان‌ها تغییراتی را در منابع فیزیکی و مالی، انسانی و اطلاعاتی ایجاد کرده است. این روندهای متغیر، همیشه با خود فرصت‌ها، تهدیدها، نقاط قوت و ضعف جدیدی را برای مدیران و برنامه‌ریزان به همراه دارند؛ بنابراین باید مستمر در حال آفرینش و بازسازی باشند.

خلق چشم‌انداز و دیدگاه مطلوب توسط مدیران با مشارکت کارکنان و گروه‌های ذیربط، توافق بر سر مأموریت و یا رسالت و اعلام ارزش‌هایی که با رعایت آنها سازمان بتواند مأموریت خود را محقق کند و به چشم‌انداز مطلوب در طی برنامه برسد، بازنگری در اهداف برنامه‌ها و پایش و ارزشیابی مدام آنها از جمله وظایف مهم مدیران و برنامه‌ریزان می‌باشد. لذا با توجه به اهمیت واقعیت‌های موجود و تأکید مقام عالی وزارت و هیأت محترم امضاء دانشگاه‌ها بر تهیه و تدوین برنامه‌ی راهبردی دانشگاه‌ها، کارگروه تخصصی با حضور آقایان دکتر غلامرضا خوش‌فر، دکتر محمودرضا چراغعلی، دکتر محسن ملک محمدی، دکتر حامد رضایی و مهندس حسین اسلامی تشکیل گردید که با توجه به اسناد بالادستی، مشارکت معاونین محترم دانشگاه، مدیران ارشد معاونت‌ها، رؤسای محترم دانشکده‌ها، مدیران محترم گروه‌ها، اعضای محترم هیأت علمی، کارکنان کلیدی و باتجربه و با استفاده از نظرات افراد و گروه‌های ذیربط از طریق برگزاری نشست‌های مختلف، برنامه‌ی راهبردی تهیه و تدوین شد که اکنون حاصل آن پیش روی شماست. بدین وسیله از کلیه‌ی مشارکت‌کنندگان در طراحی و تدوین این برنامه سپاسگزاری می‌کنم.

فرهاد یغمایی

رئیس دانشگاه گلستان

چکیده

مدیریت راهبردی به عنوان یک برنامه‌ی تغییر سازمانی که هدف آن تغییر دیدگاه و رفتار مدیریت در سراسر زمان است، تلقی شود؛ بنابراین برنامه‌ریزی راهبردی صرفاً تهیه و تدوین یک "سند" نیست، بلکه فرایند مستمر هدایت حرکت یک سازمان به سمت موقعیت‌های آینده در قالب استراتژی‌های مؤثر تدوین شده است؛ پس اگر به استراتژی بیان‌دیشیم و استراتژی‌های مؤثری را تدوین نماییم:

- جهت‌گیری آینده را ترسیم می‌کند.

- اولویت‌ها را مشخص می‌سازد.

- تصمیم‌های امروز را در پرتو پیامدهای آینده‌ی آنها اتخاذ می‌کند.

- عملکرد سازمان بهبود می‌یابد.

- مسائل سازمانی عمده را حل می‌کند.

- در زمینه‌های تحت کنترل سازمان، حداکثر بصیرت را اعمال می‌کند.

- پایه‌ای برای همسازی منطقی و قابل دفاع برای تصمیم‌گیری برقرار می‌سازد.

در همین راستا دانشگاه گلستان با اعتقاد به عنوان بخش تأثیرگذار جامعه، با اقتباس از اسناد بالا دستی از جمله ابلاغیه‌ی مقام معظم رهبری در خصوص حوزه‌ی علم و فناوری، چشم‌انداز ۱۴۰۴، نقشه‌ی جامع علمی کشور، برنامه‌ی توسعه‌ی پنجم، سند ملی توسعه‌ی استان گلستان و رهنمودهای ریاست محترم دانشگاه، جناب آقای دکتر یغمایی، اقدام به جمع‌آوری اطلاعات در زمینه‌ی نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها و تهدیدها با ارسال پرسشنامه و جلسات حضوری و مشارکت معاونین محترم دانشگاه، مدیران ارشد معاونت‌ها، رؤسای محترم دانشکده‌ها، مدیران محترم گروه‌ها، اعضای محترم هیأت علمی و کارکنان کلیدی و با استفاده از نظرات افراد و گروه‌های ذیربط صورت پذیرفت. سپس با توجه به شناخت نقاط قوت، ضعف، تهدیدها و فرصت‌ها نسبت به تنظیم ماتریس‌های ارزیابی داخلی (IFE) و ماتریس ارزیابی خارجی (EFE) اقدام گردید. مجدداً نتایج این دو ماتریس در قالب جلسات مشترک و نظرخواهی به حوزه‌های مختلف اداری و مالی، دانشجویی و فرهنگی، آموزشی و تحصیلات تکمیلی و پژوهش و فناوری ارسال شد که پس از آن نسبت به تنظیم ماتریس داخلی و خارجی (IE) و ماتریس ارزیابی سوات (SWOT) اقدام شد و راهبردها و راهکارهای اجرایی مشخص کردند که با استفاده از ماتریس ارزیابی موقعیت (QSPM) اولویت راهبردهای دانشگاه گلستان مشخص می‌شود. این فرایند بیش از یک سال طول کشید که تعداد ۴۴ راهبرد برای حوزه‌های مختلف با راهکارهای اجرایی مشخص گردید تا ضمن ارتقای دانشگاه در تمامی جنبه‌ها در سطح ملی و بین‌المللی، گام مؤثری در دستیابی به اهداف و آرمان‌های نظام در حوزه‌ی علم و فناوری بردارد.

۱	فصل اول: کلیات
۲	مقدمه
۲	۱-۱- معرفی دانشگاه گلستان
۴	۱-۲- مأموریت
۴	۱-۳- ارزش‌های بنیادی
۵	۱-۴- چشم‌انداز
۵	۱-۵- اهداف کلان برنامه‌ی راهبردی دانشگاه
۵	۱-۵-۱- آموزشی
۵	۱-۵-۲- پژوهش و فناوری
۶	۱-۵-۳- دانشجویی و فرهنگی
۶	۱-۵-۴- اداری و مالی
۷	۱-۶- فهرست رشته‌های آموزشی دانشگاه گلستان
۹	۱-۷- اسناد بالا دستی
	۱-۷-۱- ابلاغیه‌ی مقام معظم رهبری در خصوص سیاست‌های کلی علم و فناوری (نظام آموزش عالی، تحقیقات و فناوری)
۹	
۱۲	۱-۷-۲- چشم‌انداز جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴ هجری شمسی
۱۳	۱-۷-۳- نقشه‌ی جامع علمی کشور
۵۰	۱-۷-۴- قانون برنامه‌ی پنج‌ساله‌ی پنجم توسعه‌ی جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۴-۱۳۹۰)
۶۲	۱-۷-۵- موارد مرتبط با حوزه‌ی علم و فناوری برگرفته شده از سند ملی توسعه‌ی استان گلستان
۶۵	فصل دوم: روش تحقیق
۶۶	۲-۱- مقدمه
۶۷	۲-۲- تعاریف و مفاهیم
۶۸	۲-۳- انواع راهبرد برابر ماتریس (SWOT)
۶۸	۲-۴- روش تحقیق
۷۱	۲-۵- تحلیل محیطی داخلی و محیطی خارجی دانشگاه

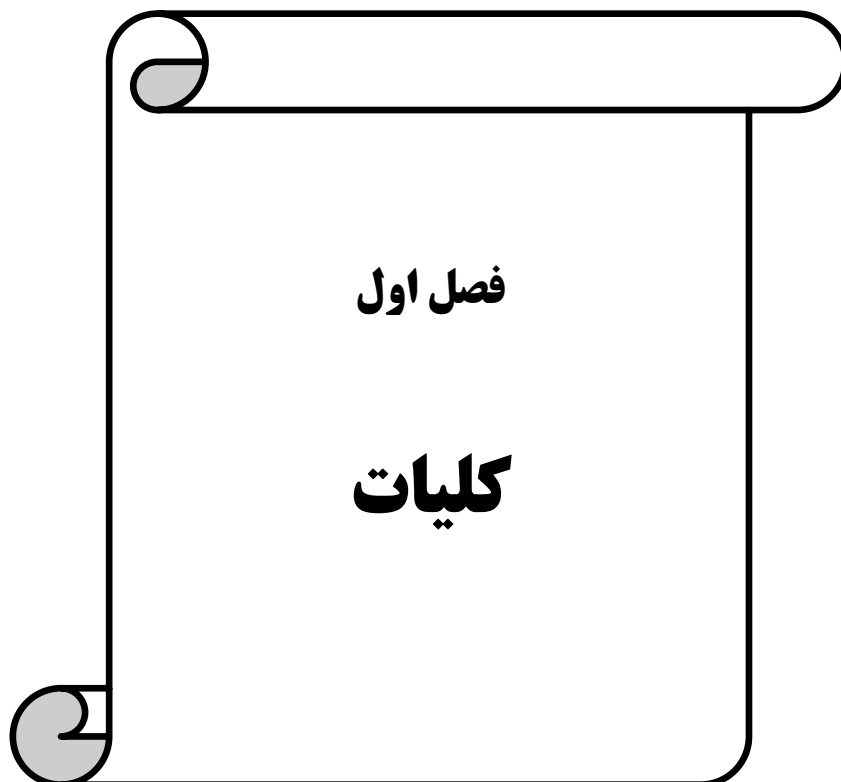
۹۹	فصل سوم: تعیین وضعیت موجود و تدوین راهبردهای دانشگاه
۱۰۰	۳-۱- مقدمه
۱۰۰	۳-۲- حوزه‌ی اداری و مالی
۱۰۱	۳-۳- حوزه‌ی آموزش و تحصیلات تکمیلی
۱۰۳	۳-۴- حوزه‌ی پژوهش و فناوری
۱۰۴	۳-۵- حوزه‌ی دانشجویی و فرهنگی
۱۰۵	۳-۶- دانشگاه گلستان
۱۰۷	فصل چهارم: راهکارهای اجرایی
۱۱۵	منابع
۱۱۷	پیوست‌ها

فهرست جدول‌ها

صفحه

عنوان

جدول ۱-۱- لیست رشته‌های آموزشی دانشگاه گلستان.....	۷
جدول ۲-۱- کمیت‌های مطلوب اهم شاخص‌های کلان علم و فناوری کشور.....	۱۷
جدول ۱-۲- تعیین ضریب اولیه، ثانویه و ضریب نهایی حوزه‌ی اداری و مالی.....	۷۳
جدول ۲-۲- تعیین ضریب اولیه، ثانویه و ضریب نهایی حوزه‌ی آموزشی و تحصیلات تکمیلی.....	۷۷
جدول ۳-۲- تعیین ضریب اولیه، ثانویه و ضریب نهایی حوزه‌ی پژوهش و فناوری.....	۸۶
جدول ۴-۲- تعیین ضریب اولیه، ثانویه و ضریب نهایی حوزه‌ی فرهنگی و دانشجویی.....	۹۵
جدول ۱-۴- راهبردها و راهکارهای اجرایی حوزه‌ی اداری و مالی.....	۱۰۸
جدول ۲-۴- راهبردها و راهکارهای اجرایی حوزه‌ی آموزشی و تحصیلات تکمیلی.....	۱۱۰
جدول ۳-۴- راهبردها و راهکارهای اجرایی حوزه‌ی پژوهش و فناوری.....	۱۱۲
جدول ۴-۴- استراتژی‌ها و راهکارهای اجرایی حوزه‌ی دانشجویی و فرهنگی.....	۱۱۴
جدول ۱-۲-۴- پیوست: پیش‌بینی رشته‌های کارشناسی و تحصیلات تکمیلی گروه‌های آموزشی در برنامه‌ی راهبردی دانشگاه.....	۱۱۸

فصل اول

کلیات

مقدمه

اگر سازمانی بتواند در حوزه‌های مختلف از تحلیل مشکلات گرفته تا تعریف اهداف و فعالیت‌های خود پاسخ دقیقی به آنها بدهد بخش مهمی از مسیر ارتقای کیفیت خدماتی را که ارائه می‌دهد، پیموده است. لذا هر سازمانی که تحت مدیریت علمی اداره می‌شود، به ناچار برای هدایت منطقی فعالیت‌های خود، بایستی نوعی از انواع برنامه‌ریزی راهبردی را به عنوان ابزار مدیریتی لازم، انتخاب کند. مشاهده‌ی سازمان‌های بسیار موفق که در نتیجه‌ی اتخاذ استراتژی‌های نسنجیده و بی‌توجهی به محیط، موقعیت برجسته‌ی خود را از دست داده و از صحنه‌ی رقابت بین‌المللی کنار گذارده شدند، مؤید این نکته است.

در سال‌های اخیر، دلایل متعددی باعث شده تا مدیران با فراست دریابند که برنامه‌ریزی به شکل سنتی دیگر قادر به حل مشکلات آنها نخواهد بود؛ از این رو بهره‌گیری از مدیریت راهبردی به عنوان یک ضرورت در تمامی سازمان‌ها مطرح شده است. برنامه‌ریزی راهبردی ابزاری است برای کمک به تصمیم‌گیری‌های مدیران و هدف آن کسب اطمینان در ایجاد توانایی کافی سازمانی برای نوآوری و تغییرات می‌باشد.

امروزه، برنامه‌ریزی مبتنی بر هدف‌های راهبردی در تمام دنیا یک امر مرسوم قلمداد می‌شود؛ چراکه این تفکر باعث می‌شود مسئولان جامعه با صرف وقت بتوانند درباره‌ی سازمان خود بیان‌دیشند و ملاحظه نمایند که دیدگاه سازمان چیست. آنگاه درصد تدوین و اجرای برنامه‌های جامع و جامعه‌نگر بر می‌آیند تا در یک دوره‌ی زمانی معقول از جایی که قرار دارند به هدف والای مورد نظر خود برسند.

یکی از جنبه‌های ویژه‌ی برنامه‌ریزی راهبردی، ارزیابی محیط‌های داخلی و خارجی است که با توجه به رسالت و اهداف سازمان، دیدگاه روشنی از وضع موجود سازمان ارائه می‌دهد. مدیران برای نشان دادن عکس‌العمل کارساز در قبال تغییرات و تحولات محیط خود باید هر روز بیش از پیش محیط‌های داخلی و خارجی خود را مورد ارزیابی قرار دهند. به قول "یوگی برا" این سازمان‌ها باید مراقب رویدادها باشند و در ضمن آنچه را که مشاهده می‌کنند، تفسیر نمایند.

۱-۱- معرفی دانشگاه گلستان

در یازدهم مهرماه ۱۳۳۶ نخستین پایه‌های آموزش عالی در استان گلستان با افتتاح آموزشگاه عالی جنگل و مرتع توسط وزیر کشاورزی وقت در گرگان پی‌ریزی شد. این آموزشگاه در سال ۱۳۵۵ به مدرسه عالی منابع طبیعی تبدیل گردید.

پس از پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی ایران، در سال ۱۳۵۸ با موافقت وزارت کشاورزی و وزارت علوم، مدرسه‌ی عالی به وزارت علوم ملحق گشت و زیر پوشش دانشگاه مازندران به دانشکده منابع طبیعی تبدیل شد.

پس از انقلاب فرهنگی همزمان با بازگشایی مجدد دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی در سال ۱۳۶۱، در این دانشکده چهار گروه آموزشی تشکیل شد. این گروه‌های آموزشی در مقاطع کاردانی و کارشناسی ناپیوسته فعالیت داشتند و آموزش دوره‌های کارشناسی از سال ۱۳۶۰ آغاز شد.

دانشکده‌ی منابع طبیعی گرگان در سال ۱۳۶۷ به مجتمع دانشگاهی علوم کشاورزی و منابع طبیعی ارتقا یافت و از دانشگاه مازندران منفک شد و در سال ۱۳۷۱ این مجتمع دانشگاهی با سه دانشکده‌ی علوم پایه، علوم زراعی و منابع طبیعی به دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان ارتقا یافت. در سال ۱۳۸۷ در راستای گسترش آموزش عالی در کشور و با توجه به نیاز مبرم منطقه و استان به نیروهای توانمند و متخصص در همه‌ی رشته‌های دانشگاهی سه دانشکده‌ی علوم پایه، علوم انسانی و فنی‌ومهندسی از دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان منفک و زیربنای دانشگاه جامع گلستان را تشکیل دادند که به عنوان یکی از مراکز معتبر آموزش عالی در شمال کشور با توجه به پیشینه‌ی خود و بسترهای مناسب، افتخارات متعددی در زمینه‌های علمی و فرهنگی کسب کرده است.

در حال حاضر دانشگاه گلستان متشکل از ۴ دانشکده‌ی علوم پایه، دانشکده‌ی علوم انسانی، دانشکده‌ی فنی‌ومهندسی گرگان و دانشکده‌ی فنی‌ومهندسی علی‌آباد کتول در حال فعالیت است. از دیگر بخش‌های فعال علمی و فرهنگی وابسته به دانشگاه گلستان می‌توان به پارک علم و فناوری، مرکز رشد و حوزه‌ی علوم اسلامی دانشگاهیان مرکز گلستان اشاره کرد که گام‌های عملی گسترده‌ای در راه گسترش معارف اسلامی در بین دانشگاهیان استان برداشته است.

هم‌اکنون بیش از ۴۰۰۰ دانشجو در ۴ رشته‌ی مقطع دکتری، ۳۱ رشته‌ی مقطع کارشناسی ارشد، ۲۹ رشته‌ی مقطع کارشناسی و ۱۳۲ عضو هیأت علمی مشغول می‌باشند.

۱-۲- مأموریت

با توکل به پروردگار و توسل به اولیاء او، خانواده‌ی بزرگ دانشگاه گلستان اعم از اعضای هیأت علمی، اعضای غیرهیأت علمی، دانشجویان و دانش‌آموختگان دانشگاه می‌کوشند با بهره‌گیری از دانش‌های انسانی و اجتماعی با رهیافتی اسلامی-ایرانی مرتبط با پیشرفت در عرصه‌ی دانش، فناوری و نوآوری از طریق گسترش مرزهای دانش، توسعه‌ی فناوری‌های مناسب آموزش و پرورش نخبگانی مؤمن و توانمند، در ترویج نوآوری در سطح جامعه پیشرو باشد.

- ا. آموزش علمی و مهارتی برای جذب آسان در بازار کار.
- ب. پرورش چندبعدی در زمینه‌های اخلاقی، اعتقادی، اجتماعی، سیاسی و ورزشی جهت کسب آمادگی برای تجربه‌ی یک زندگی موفق در اجتماع توأم با سعادت.
- ج. فراهم کردن متخصصان فنی مورد نیاز بخش صنعت، خدمات و مسکن.
- د. توسعه‌ی فناوری‌های کاربردی.
- ه. کارآفرینی و تجاری‌سازی.
- و. اثرگذاری و جهت‌دهی رشد علمی و فناوری در جامعه.
- ز. کمک به تبیین و گسترش پیام‌های والای انقلاب اسلامی.

۱-۳- ارزش‌های بنیادی

رشد و پیشرفت دانشگاه در ابعاد علمی و فناوری، بدون توجه به ارزش‌ها در بهترین حالت جامعه را در مسیر رشد مادی صرف قرار می‌دهد. تعالی انسان، دانشگاه و جامعه، تنها از مسیر رعایت اصول و خط‌مشی‌های برگرفته از مبانی ارزش اسلامی تحقق خواهد یافت. بعضی از مهمترین اصول و ارزش‌ها که رعایت آنها در سطوح مختلف راهبردهای تدوین شده، مورد توجه قرار گرفته است، عبارتند از:

- ا. قانون‌مداری و پایبندی به اصول و ارزش‌های اسلامی و ملی.
- ب. اهتمام به عمق و بصیرت علمی و دینی.
- ج. آزاداندیشی و تبادل افکار در محیط اخلاقی و وحدت‌آفرین.
- د. مسئولیت‌پذیری، تواضع و روحیه‌ی خدمت به جامعه.
- ه. فرهنگ کار گروهی در عین توجه به کلیدی بودن نقش افراد برجسته.
- و. خوداتکایی، پیشرفت، استقلال و عزت ملی.
- ز. ایجاد فرصت‌های عادلانه‌ی آموزشی برای همه‌ی اقشار جامعه در چارچوب توان و مأموریت دانشگاه.
- ح. حفظ و اعتلای اعتبار نام " دانشگاه گلستان".

۱-۴- چشم انداز

دانشگاه گلستان در سال ۱۴۰۴ هجری شمسی، در دستیابی به آرمان‌های بلند نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران، محیطی علمی و فرهنگی پویا برای رشد و شکوفایی استعداد‌های گوناگون دانشجویان، اعضای هیأت علمی و کارکنان خود در زمینه‌های علمی، پژوهشی، کارآفرینی، مدیریتی، اجتماعی، اعتقادی و اخلاقی به عنوان یکی از دانشگاه‌های برتر منطقه در مسیر رشد و اعتلای کشور در عرصه‌های علم و فناوری قرار خواهد گرفت.

۱-۵- اهداف کلان برنامه‌ی راهبردی دانشگاه

۱-۵-۱- آموزشی و تحصیلات تکمیلی

- ا. بهبود و ارتقای مستمر سطح آموزش دانشگاه.
- ب. دستیابی به سطح دانش و مهارت دانش‌آموختگان متناسب با بازار کسب و کار داخلی و خارجی.
- ج. ارتقای سطح مطلوب تولید علم در رشته‌های تخصصی دانشگاه.
- د. کوشش در دستیابی به رتبه‌های برتر دانشگاه‌های رده‌ی سوم و رسیدن به رده‌های دوم و اول.
- ه. تلاش در جهت گسترش آموزش‌های تخصصی با تقویت اخلاق اسلامی، روحیه‌ی آزاداندیشی و خلاقیت دانش‌آموختگان دانشگاه.

۱-۵-۲- پژوهش و فناوری

- ا. همگامی با دانشگاه‌های برتر در تولید و توسعه‌ی علم و فناوری و نوآوری و بکارگیری دستاوردهای آن در راستای اهداف نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران.
- ب. استقرار فرهنگ دانش‌بنیانی، عدالت‌محوری و برخورداری از متخصصان فرهیخته و نخبه برای احراز رتبه‌های برتر علمی در دانشگاه‌های کشور.
- ج. تقویت و گسترش پژوهش‌های کاربردی تقاضامحور.
- د. تجاری‌سازی دستاوردهای پژوهشی با تقویت و گسترش شرکت‌های دانش‌بنیان و مراکز تحقیقاتی.
- ه. فرهنگ‌سازی علمی پژوهشی برای ارتقای جنبش نرم‌افزاری و تولید علم در دانشگاه.
- و. ارتقای توانمندی روابط بین‌المللی دانشگاه.

۱-۵-۳- دانشجویی و فرهنگی

- ا. بهبود سطح خدمات رفاهی دانشجویان و ارتقای سلامت جسمی و روانی آنها.
- ب. فراهم نمودن بستر حمایت از کرسی‌های آزاداندیشی و نظریه‌پردازی و کانون‌های تفکر و مناظرات علمی مبتنی بر نقد عالمانه.
- ج. گسترش نگرش دینی به فرهنگ علم و علم‌آموزی.
- د. نگاه خلاقانه و بسترساز فرهنگی با تقویت نهادهای دانشگاهی بر پایه‌ی توسعه‌ی فرهنگ کارآفرین.
- ه. نهادینه‌سازی تعهد و انضباط اجتماعی و قانون‌مداری و روحیه‌ی تلاش در دانش‌آموختگان برای گسترش عدالت و رفاه و سلامت جامعه.
- و. گسترش و تعمیق تعاملات هم‌افزا با مراکز فرهنگی و اجتماع در سطح منطقه‌ای و بین‌المللی.
- ز. برنامه‌ریزی و تدوین ضوابط مناسب برای فعالیت‌های سیاسی، فرهنگی دانشجویان، اعضاء هیأت علمی و اعضای غیرهیأت علمی به منظور ارتقای معرفت و اندیشه‌ی دینی.
- ح. حمایت از دانشجویان مستعد و خلاق به منظور ارتقای کیفی آموزش دانشگاه.

۱-۵-۴- اداری و مالی

- ا. هدفمندسازی حمایت مالی و سرمایه‌گذاری در دانشگاه به منظور افزایش کارایی و نظام پاسخگویی.
- ب. ارتقای سطح معیشتی و شأن اجتماعی علمی اعضای هیأت علمی و غیرهیأت علمی.
- ج. استقرار نظام شایسته‌سالاری و طراحی سازوکارهایی جهت مسئولیت‌پذیری و پاسخگویی در تمام حوزه‌های دانشگاه.
- د. گسترش زمینه‌های استقلال منابع درآمدی و مدیریت مؤثر بر آن با جذب منابع متنوع پایدار.
- ه. بهبود، توسعه و متوازن‌سازی زیرساخت‌ها، امکانات و تجهیزات متناسب با سیاست‌ها و راهبردهای دانشگاه.
- و. بازنگرایی و اصلاح ساختار سازمانی و بهبود هرم ترکیب نیروی انسانی دانشگاه.

۱-۶- فهرست رشته‌های تحصیلی موجود در دانشگاه گلستان

جدول ۱-۱- لیست رشته‌های تحصیلی دانشگاه گلستان

ردیف	نام رشته	مقطع	دانشکده
۱	زیست‌شناسی-فیزیولوژی گیاهی	دکتری	علوم پایه
۲	زمین‌شناسی - تکتونیک	دکتری	علوم پایه
۳	ریاضی	دکتری	علوم پایه
۴	فیتوشیمی	دکتری	علوم پایه
۵	زمین‌شناسی - اقتصادی	کارشناسی ارشد	علوم پایه
۶	زمین‌شناسی - تکتونیک	کارشناسی ارشد	علوم پایه
۷	ریاضی محض	کارشناسی ارشد	علوم پایه
۸	فیتوشیمی	کارشناسی ارشد	علوم پایه
۹	زیست‌شناسی - بیوشیمی	کارشناسی ارشد	علوم پایه
۱۰	آمار ریاضی	کارشناسی ارشد	علوم پایه
۱۱	فیزیک حالت جامد	کارشناسی ارشد	علوم پایه
۱۲	فیزیک نجوم	کارشناسی ارشد	علوم پایه
۱۳	شیمی تجزیه	کارشناسی ارشد	علوم پایه
۱۴	شیمی - شیمی فیزیک	کارشناسی ارشد	علوم پایه
۱۵	فیزیک هسته‌ای	کارشناسی ارشد	علوم پایه
۱۶	شیمی - شیمی پلیمر	کارشناسی ارشد	علوم پایه
۱۷	زیست‌شناسی - فیزیولوژی گیاهی	کارشناسی ارشد	علوم پایه
۱۸	زیست‌شناسی - بیوسستماتیک جانوری	کارشناسی ارشد	علوم پایه
۱۹	زیست‌شناسی - فیزیولوژی جانوری	کارشناسی ارشد	علوم پایه
۲۰	مهندسی عمران- حمل و نقل	کارشناسی ارشد	دانشکده فنی و مهندسی گرگان
۲۱	مهندسی برق - مدارهای مجتمع الکترونیک	کارشناسی ارشد	دانشکده فنی و مهندسی گرگان
۲۲	مهندسی برق - افزاره‌های میکرو و نانو الکترونیک	کارشناسی ارشد	دانشکده فنی و مهندسی گرگان
۲۳	مهندسی عمران - ژئوتکنیک	کارشناسی ارشد	دانشکده فنی و مهندسی گرگان
۲۴	مهندسی مکاترونیک	کارشناسی ارشد	دانشکده فنی و مهندسی گرگان
۲۵	مهندسی کامپیوتر - نرم‌افزار	کارشناسی ارشد	دانشکده فنی و مهندسی گرگان
۲۶	مهندسی پلیمر - صنایع پلیمر	کارشناسی ارشد	دانشکده فنی و مهندسی گرگان

ادامه جدول ۱-۱-

ردیف	نام رشته	مقطع	دانشکده
۲۷	مهندسی معماری	کارشناسی ارشد	دانشکده فنی و مهندسی گرگان
۲۸	جغرافیا- برنامه ریزی شهری	کارشناسی ارشد	علوم انسانی
۲۹	اقلیم شناسی - مخاطرات آب و هوا	کارشناسی ارشد	علوم انسانی
۳۰	جغرافیا- برنامه ریزی روستایی	کارشناسی ارشد	علوم انسانی
۳۱	مخاطرات محیطی - گرایش طبیعی	کارشناسی ارشد	علوم انسانی
۳۲	مخاطرات محیطی - گرایش انسانی	کارشناسی ارشد	علوم انسانی
۳۳	زبان و ادبیات فارسی	کارشناسی ارشد	علوم انسانی
۳۴	تاریخ انقلاب اسلامی	کارشناسی ارشد	علوم انسانی
۳۵	زبان و ادبیات انگلیسی	کارشناسی ارشد	علوم انسانی
۳۶	شیعه شناسی - جامعه شناسی	کارشناسی ارشد	علوم انسانی
۳۷	شیعه شناسی - کلام	کارشناسی ارشد	علوم انسانی
۳۸	زبان و ادبیات فارسی	کارشناسی	علوم انسانی
۳۹	زبان و ادبیات انگلیسی	کارشناسی	علوم انسانی
۴۰	جغرافیا و برنامه ریزی شهری	کارشناسی	علوم انسانی
۴۱	علوم اجتماعی - ارتباطات اجتماعی	کارشناسی	علوم انسانی
۴۲	علوم اجتماعی - پژوهشگری	کارشناسی	علوم انسانی
۴۳	جغرافیای طبیعی ژئومورفولوژی	کارشناسی	علوم انسانی
۴۴	تربیت بدنی و علوم ورزشی - گرایش علوم انسانی	کارشناسی	علوم انسانی
۴۵	روابط عمومی	کارشناسی	علوم انسانی
۴۶	آمار و کاربردها	کارشناسی	علوم پایه
۴۷	علوم کامپیوتر	کارشناسی	علوم پایه
۴۸	زیست شناسی - علوم جانوری	کارشناسی	علوم پایه
۴۹	زیست شناسی - علوم گیاهی	کارشناسی	علوم پایه
۵۰	زیست شناسی - علوم دریا	کارشناسی	علوم پایه
۵۱	ریاضیات و کاربردها	کارشناسی	علوم پایه
۵۲	فیزیک	کارشناسی	علوم پایه
۵۳	زمین شناسی	کارشناسی	علوم پایه
۵۴	شیمی کاربردی	کارشناسی	علوم پایه
۵۵	مهندسی برق - کنترل	کارشناسی	دانشکده فنی و مهندسی گرگان

ادامه جدول ۱-۱-

ردیف	نام رشته	مقطع	دانشکده
۵۶	مهندسی برق- الکترونیک	کارشناسی	دانشکده فنی و مهندسی گرگان
۵۷	مهندسی عمران- عمران	کارشناسی	دانشکده فنی و مهندسی گرگان
۵۸	مهندسی کامپیوتر- نرم افزار	کارشناسی	دانشکده فنی و مهندسی گرگان
۵۹	مهندسی پلیمر- صنایع پلیمر	کارشناسی	دانشکده فنی و مهندسی گرگان
۶۰	مهندسی برق	کارشناسی	دانشکده فنی و مهندسی گرگان
۶۱	مهندسی مکانیک	کارشناسی	دانشکده فنی و مهندسی گرگان
۶۲	مهندسی معماری	کارشناسی	دانشکده فنی و مهندسی گرگان
۶۳	مهندسی شیمی	کارشناسی	دانشکده فنی و مهندسی علی آباد
۶۴	مهندسی عمران	کارشناسی	دانشکده فنی و مهندسی علی آباد
۶۵	مهندسی تکنولوژی نرم افزار کامپیوتر	کارشناسی ناپیوسته	دانشکده فنی و مهندسی علی آباد
۶۶	مهندسی تکنولوژی نقشه برداری	کارشناسی ناپیوسته	دانشکده فنی و مهندسی علی آباد
۶۷	مهندسی برق	کارشناسی	دانشکده فنی و مهندسی علی آباد
۶۸	مهندسی کامپیوتر- نرم افزار	کارشناسی	دانشکده فنی و مهندسی علی آباد
۶۹	مهندسی برق- الکترونیک	کارشناسی	دانشکده فنی و مهندسی علی آباد

۱-۷- اسناد بالا دستی

۱-۷-۱- ابلاغیهی مقام معظم رهبری در خصوص سیاست‌های کلی علم و فناوری (نظام آموزش عالی، تحقیقات و فناوری)

الف- جهاد مستمر علمی با هدف کسب مرجعیت علمی و فناوری در جهان با تأکید بر:

۱. تولید علم و توسعهی نوآوری و نظریه پردازی.
۲. ارتقای جایگاه جهانی کشور در علم و فناوری و تبدیل ایران به قطب علمی و فناوری جهان اسلام.
۳. توسعهی علوم پایه و تحقیقات بنیادی.
۴. تحول و ارتقای علوم انسانی به ویژه تعمیق شناخت معارف دینی و مبانی انقلاب اسلامی با تقویت جایگاه و منزلت این علوم، جذب افراد مستعد و باانگیزه، اصلاح و بازنگری در متون، برنامه‌ها و روش‌های آموزشی و ارتقای کمی و کیفی مراکز و فعالیتهای پژوهشی مربوط.
۵. دستیابی به علوم و فناوری‌های پیشرفته با سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی ویژه.

ب- بهینه‌سازی عملکرد و ساختار نظام آموزشی و تحقیقاتی کشور به منظور دستیابی به اهداف سند چشم‌انداز و شکوفایی علمی با تأکید بر:

۱. مدیریت دانش و پژوهش و انسجام‌بخشی در سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی در حوزه‌ی علم و فناوری و ارتقای مستمر شاخص‌ها و روزآمدسازی نقشه‌ی جامع علمی کشور با توجه به تحولات علمی و فنی در منطقه و جهان.
۲. اصلاح نظام پذیرش دانشجو و توجه ویژه به استعداد و علاقمندی دانشجویان در انتخاب رشته‌ی تحصیلی و افزایش ورود دانشجویان به دوره‌های تحصیلات تکمیلی.
۳. ساماندهی و تقویت نظام‌های نظارت، ارزیابی، اعتبارسنجی و رتبه‌بندی در حوزه‌های علم و فناوری.
۴. ساماندهی نظام ملی آمار و اطلاعات علمی، پژوهشی و فناوری جامع و کارآمد.
۵. حمایت از تأسیس و توسعه‌ی شهرک‌ها و پارک‌های علم و فناوری.
۶. توزیع عادلانه‌ی فرصت‌ها و امکانات تحصیل و تحقیق در آموزش عالی در سراسر کشور.
۷. شناسایی نخبگان، پرورش استعدادهای درخشان و حفظ و جذب سرمایه‌های انسانی.
۸. افزایش بودجه‌ی تحقیق و پژوهش به حداقل ۴٪ تولید ناخالص داخلی تا پایان سال ۱۴۰۴ با تأکید بر مصرف بهینه‌ی منابع و ارتقای بهره‌وری.

ج- حاکمیت مبانی، ارزش‌ها، اخلاق و موازین اسلامی در نظام آموزش عالی، تحقیقات و فناوری و تحقق دانشگاه اسلامی با تأکید بر:

۱. اهتمام به نظام تعلیم و تربیت اسلامی و اصل پرورش در کنار آموزش و پژوهش و ارتقای سلامت روحی و معنوی دانش‌پژوهان و آگاهی‌ها و نشاط سیاسی آنان.
۲. تربیت اساتید و دانشجویان مؤمن به اسلام، برخوردار از مکارم اخلاقی، عامل به احکام اسلامی، متعهد به انقلاب اسلامی و علاقمند به اعتلای کشور.
۳. حفظ موازین اسلامی و ارزش‌های فرهنگی و اجتماعی در استفاده از علم و فناوری.

د- تقویت عزم ملی و افزایش درک اجتماعی نسبت به اهمیت توسعه‌ی علم و فناوری:

۱. تقویت و گسترش گفت‌وگو، تولید علم و جنبش نرم‌افزاری در کشور.
۲. ارتقای روحیه‌ی نشاط، امید، خودباوری، نوآوری نظام‌مند، شجاعت علمی و کار جمعی و وجدان کاری.

۳. تشکیل کرسی‌های نظریه‌پردازی و تقویت فرهنگ کسب و کار دانش‌بنیان و تبادل آرا و تضارب افکار و آزاداندیشی علمی.

۴. ارتقای منزلت و بهبود معیشت استادان، محققان و دانش‌پژوهان و اشتغال دانش‌آموختگان.

۵. احیای تاریخ علمی و فرهنگی مسلمانان و ایران و الگوسازی از مفاخر و چهره‌های موفق عرصه‌ی علم و فناوری.

۶. گسترش حمایت‌های هدفمند مادی و معنوی از نخبگان و نوآوران و فعالیت‌های عرصه‌ی علم و فناوری.

ه- ایجاد تحول در ارتباط میان نظام آموزش عالی، تحقیقات و فناوری با سایر بخش‌ها با تأکید بر:

۱. افزایش سهم علم و فناوری در اقتصاد و درآمد ملی، ازدیاد توان ملی و ارتقای کارآمدی.

۲. حمایت مادی و معنوی از فرآیند تبدیل ایده به محصول و افزایش سهم تولید محصولات و خدمات مبتنی بر دانش پیشرفته و فناوری داخلی در تولید ناخالص داخلی با هدف دستیابی به سهم ۵۰ درصد.

۳. تحکیم و تعمیق پیوند حوزه و دانشگاه و تقویت همکاری‌های مستمر راهبردی.

۴. تنظیم رابطه‌ی متقابل تحصیل با اشتغال و متناسب‌سازی سطوح و رشته‌های تحصیلی با نقشه‌ی جامع علمی کشور و نیازهای تولید و اشتغال.

۵. تعیین اولویت‌ها در آموزش و پژوهش با توجه به مزیت‌ها، ظرفیت‌ها و نیازهای کشور و الزامات نیل به جایگاه اول علمی و فناوری در منطقه.

۶. حمایت از مالکیت فکری و معنوی و تکمیل زیرساخت‌ها و قوانین و مقررات مربوط.

۷. افزایش نقش و مشارکت بخش‌های غیردولتی در حوزه‌ی علم و فناوری و ارتقای سهم وقف و امور خیریه در این حوزه.

۸. توسعه و تقویت شبکه‌های ارتباطات ملی و فراملی میان دانشگاه‌ها، مراکز علمی، دانشمندان و پژوهشگران و بنگاه‌های توسعه‌ی فناوری و نوآوری داخلی و خارجی و گسترش همکاری‌ها در سطوح دولتی و نهادهای مردمی با اولویت کشورهای اسلامی.

و- گسترش همکاری و تعامل فعال، سازنده و الهام‌بخش در حوزه‌ی علم و فناوری با سایر کشورها و مراکز علمی و

فنی معتبر منطقه‌ای و جهانی به ویژه جهان اسلام همراه با تحکیم استقلال کشور، با تأکید بر:

۱. توسعه‌ی صنایع و خدمات مبتنی بر علوم و فناوری‌های جدید و حمایت از تولید و صادرات محصولات

دانش‌بنیان و متکی بر فناوری‌های بومی به ویژه در حوزه‌های دارای مزیت و ظرفیت، با اصلاح امر واردات و صادرات کشور.

۲. اهتمام بر انتقال فناوری و کسب دانش طراحی و ساخت برای تولید محصولات در داخل کشور با استفاده از ظرفیت بازار ملی در مصرف کالاهای وارداتی.
۳. استفاده از ظرفیت‌های علمی و فنی ایرانیان مقیم خارج و جذب متخصصان و محققان برجسته‌ی سایر کشورها به ویژه کشورهای اسلامی حسب نیاز.
۴. تبدیل ایران به مرکز ثبت مقالات علمی و جذب نتایج پژوهش‌های محققان، نخبگان علمی و نوآوران سایر کشورها به ویژه جهان اسلام.

۱-۷-۲- چشم‌انداز جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴ هجری شمسی

- با اتکال به قدرت لایزال الهی و در پرتو ایمان و عزم ملی و کوشش برنامه‌ریزی مدبرانه‌ی جمعی و در مسیر تحقق آرمان‌ها و اصول قانون اساسی، در چشم‌انداز ۲۰ ساله، ایران کشوری است توسعه یافته با جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه، با هویت اسلامی و انقلابی، الهام‌بخش در جهان اسلام و با تعامل سازنده در روابط بین‌الملل. جامعه‌ی ایرانی در افق این چشم‌انداز، چنین ویژگی‌هایی خواهد داشت:
- توسعه یافته، متناسب با مقتضیات فرهنگی، جغرافیایی و تاریخی خود متکی بر اصول اخلاقی و ارزش‌های اسلامی، ملی و انقلابی، با تأکید بر مردم‌سالاری دینی، عدالت اجتماعی، آزادی‌های مشروع، حفظ کرامت و حقوق انسان‌ها و بهره‌مند از امنیت اجتماعی و قضایی.
 - برخوردار از دانش پیشرفته، توانا در تولید علم و فناوری، متکی بر سهم برتر منابع انسانی و سرمایه‌ی اجتماعی در تولید ملی.
 - امن، مستقل و مقتدر با سامانه‌ی دفاعی مبتنی بر بازدارندگی همه‌جانبه و پیوستگی مردم و حکومت.
 - برخوردار از سلامت، رفاه، امنیت اجتماعی، فرصت‌های برابر، توزیع مناسب درآمد، نهاد مستحکم خانواده به دور از فقر، فساد، تبعیض و بهره‌مند از محیط مطلوب.
 - فعال، مسئولیت‌پذیر، ایثارگر، مؤمن، رضایت‌مند، برخوردار از وجدان کاری، انضباط، روحیه‌ی تعاون و سازگاری اجتماعی، متعهد به انقلاب و نظام اسلامی و شکوفایی ایران و مفتخر به ایرانی بودن.
 - دست یافته به جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه‌ی آسیای جنوب‌غربی (شامل آسیای میانه، قفقاز، خاورمیانه و کشورهای همسایه) با تأکید بر جنبش نرم‌افزاری و تولید علم، رشد پرشتاب و مستمر اقتصادی، ارتقای نسبی سطح درآمد سرانه و رسیدن به اشتغال کامل.

- الهام‌بخش، فعال و مؤثر در جهان اسلام با تحکیم الگوی مردم اسلامی دینی، توسعه‌ی کارآمد، جامعه‌ی اخلاقی، نواندیشی و پویایی فکری و اجتماعی تأثیرگذار بر همگرایی اسلامی و منطقه‌ای بر اساس تعالیم و اندیشه‌های امام خمینی (ره).

- دارای تعامل سازنده و مؤثر با جهان بر اساس اصول عزت، حکمت و مصلحت.

ملاحظه - در تهیه، تدوین و تصویب برنامه‌های توسعه و بودجه‌های سالیانه، این نکته مورد توجه قرار گیرد: شاخص‌های کمی کلان آنها از قبیل نرخ سرمایه‌گذاری، درآمد سرانه، تولید ناخالص ملی، نرخ اشتغال و تورم، کاهش فاصله‌ی درآمد میان دهک‌های بالا و پایین جامعه، رشد فرهنگ و آموزش و پژوهش و توانایی‌های دفاعی و امنیتی، باید متناسب با سیاست‌های توسعه و اهداف و الزامات چشم‌انداز، تنظیم و تعیین گردد و این سیاست‌ها و هدف‌ها به صورت کامل مراعات شود.

شایان ذکر است که این چشم‌انداز مبنای تنظیم سیاست‌های کلی چهار برنامه‌ی پنج ساله‌ی آینده خواهد بود و افق جهت‌گیری کلی فعالیت‌های کشور را در ابعاد مختلف در ۲۰ سال آینده مشخص می‌کند.

۱-۷-۳- نقشه‌ی جامع علمی کشور

۱-۳-۷-۱- فصل اول

الف - ارزش‌های بنیادین نقشه‌ی جامع علمی کشور

مبانی ارزشی نظام علم و فناوری کشور بر پایه‌ی مبانی نظری که در مجموعه اسناد پشتیبان نقشه‌ی جامع علمی کشور ارائه شده، استوار است و به مثابه‌ی روح حاکم بر حرکت علمی کشور بوده و مشخص‌کننده‌ی جهت‌گیری‌های نظام، اولویت‌ها و باید و نبایدها در عرصه‌های آموزش، پرورش، پژوهش و فناوری است. مهمترین این ارزش‌ها عبارتند از:

۱. حاکمیت جهان‌بینی توحیدی اسلام در کلیه‌ی ابعاد علم و فناوری؛
۲. علم هدایتگر و هدفمندی آخرت‌گرایانه‌ی علم و فناوری؛
۳. عدالت‌محوری، پرورش استعدادها و دستیابی همگان به خصوص مستضعفین در حوزه‌ی علم و فناوری و تقویت خلاقیت، نوآوری و خطرپذیری در علم؛
۴. کرامت انسان با تکیه بر فطرت حقیقت‌جو، عقل‌گرا، علم‌طلب و آزادگی وی؛
۵. آزاداندیشی و تبادل آرا و تضارب افکار (جدال احسن)؛

۶. توجه به اصل عقلانیت، تکریم علم و عالم، ارزشمندی ذاتی علم و ضرورت احترام حقوقی و اخلاقی به آفرینش‌های فکری علمی و دستاوردهای علمی بشری و بهره‌گیری از آنها در چارچوب نظام ارزشی اسلام؛
۷. علم و فناوری کمال‌آفرین، توانمندساز، ثروت‌آفرین و هماهنگ با محیط زیست و سلامت معنوی، جسمی، روانی و اجتماعی آحاد جامعه؛
۸. ایجاد تحول بنیادین علمی به خصوص در بازبینی و طراحی علوم انسانی در چارچوب جهان‌بینی اسلامی؛
۹. تعامل فعال و الهام‌بخش با محیط جهانی و فرآیندهای توسعه‌ی علم و فناوری در جهان؛
۱۰. اخلاق محوری، تقدم مصالح عمومی بر منافع فردی و گروهی، تقویت روحیه‌ی تعاون و مشارکت و مسئولیت‌پذیری آحاد جامعه‌ی علمی و نهادهای مرتبط با آن؛

ب- ویژگی‌های اصلی الگوی نظام علم، فناوری و نوآوری

الگوی مناسب نظام علم، فناوری و نوآوری ویژه‌ی جامعه‌ی ایرانی که به دنبال احیای فرهنگ و ایجاد تمدن نوین اسلامی - ایرانی است باید ویژگی‌های اصلی زیر را داشته باشد:

۱. ترکیب عرضه‌محوری و تقاضامحوری: با توجه به اهداف، آرمان‌ها و اولویت‌های بلندمدت نظام و کافی نبودن تقاضاهای بخش‌های اقتصادی و صنعتی از موارد مذکور، از برخی حوزه‌های اولویت‌دار باید حمایت اختصاصی شود. این وجه از نظام علم و فناوری معطوف به تولید و عرضه‌ی دانش بر مبنای اهداف و آرمان‌های جامعه است. از سوی دیگر افزایش تقاضای نظام‌های فرهنگی، سیاسی، صنعتی و اقتصادی ملی و فراملی و در نتیجه تجاری کردن دانش و فناوری، اهمیت ویژه‌ای در پیشرفت همه‌جانبه و پایدار کشور دارد؛ بنابراین، الگوی مناسب برای نظام علم و فناوری جامعه‌ی ایرانی در این زمینه ترکیبی از الگوهای عرضه‌محوری و تقاضامحوری است.
۲. اجتماع دو رویکرد برون‌مداری و درون‌مداری: نظام علم و فناوری جامعه‌ی ایرانی از نظر توجه به نیازها، قابلیت‌ها و ظرفیت‌های بومی و مزیت‌های نسبی کشور، درون‌مدار است؛ از سوی دیگر با توجه به فرصت‌های پیش‌رو در جهان و کشورهای اسلامی، مشارکت علمی و فناوری فعال با جهان اسلام و سایر کشورها داشته و در این زمینه برون‌مدار است.
۳. تلفیق آموزش با تربیت، پژوهش و مهارت: از آنجا که علم و عمل توأمان، عامل پیشرفت همه‌جانبه و پایدار کشور است، باید الگوی تفکیکی حاکم بر نظام فعلی علم و فناوری به سرعت در جهت الگویی تلفیقی تحول یابد. بدین منظور این تلفیق باید از آموزش ابتدایی آغاز و در تمام دوره‌های آموزشی ادامه یابد و در نتیجه الگوی آموزشی

حافظه‌مدار فعلی جای خود را به الگوی مبتنی بر یادگیری دانش به همراه تربیت انسان‌ها، پرورش مهارت‌ها و پژوهش خواهد داد. در نظام آموزش عالی نیز رویکرد پژوهش‌محوری تقویت خواهد شد.

۱-۷-۳-۲- فصل دوم: وضع مطلوب علم و فناوری

وضع مطلوب علم و فناوری بر مبنای وضع موجود علم و فناوری و تحلیل نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها و تهدیدها که در مجموعه اسناد پشتیبان نقشه‌ی جامع علمی آمده، تدوین گردیده است.

الف- چشم‌انداز علم و فناوری جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴ هجری شمسی

جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴ هجری شمسی در علم و فناوری، با اتکال به قدرت لایزال الهی و با احیای فرهنگ و برپایی تمدن نوین اسلامی- ایرانی برای پیشرفت ملی، گسترش عدالت و الهام‌بخشی در جهان، کشوری است:

- برخوردار از انسان‌های صالح، فرهیخته، سالم و تربیت شده در مکتب اسلام و انقلاب و با دانشمندانی در طراز برترین‌های جهان.
- توانا در تولید و توسعه‌ی علم، فناوری و نوآوری و به‌کارگیری دستاوردهای آن.
- پیشتاز در مرزهای دانش و فناوری با مرجعیت علمی در جهان.

ب- اهداف کلان نظام علم و فناوری کشور

۱. دستیابی به جایگاه اول علم و فناوری در جهان اسلام و احراز جایگاه برجسته‌ی علمی و الهام‌بخشی در جهان؛
۲. استقرار جامعه‌ی دانش‌بنیان، عدالت‌محور و برخوردار از انسان‌های شایسته، فرهیخته و نخبه برای احراز مرجعیت علمی در جهان؛
۳. تعمیق و گسترش آموزش‌های عمومی و تخصصی همراه با تقویت اخلاق، آزاداندیشی و روحیه‌ی خلاقیت در آحاد جامعه، به‌ویژه نسل جوان؛
۴. دستیابی به توسعه‌ی علوم و فناوری‌های نوین و نافع، متناسب با اولویت‌ها، نیازها و مزیت‌های نسبی کشور و انتشار و به‌کارگیری آنها در نهادهای مختلف آموزشی، صنعتی و خدماتی؛
۵. افزایش سهم تولید محصولات و خدمات مبتنی بر دانش و فناوری داخلی به بیش از ۵۰ درصد تولید ناخالص داخلی کشور؛

۶. ارتقای جایگاه زبان فارسی در بین زبان‌های بین‌المللی علمی؛
۷. کمک به ارتقای علم و فناوری در جهان اسلام و احیای موقعیت محوری و تاریخی ایران در فرهنگ و تمدن اسلامی؛
۸. گسترش همکاری‌های علمی و فناوری با مراکز معتبر علمی بین‌المللی.

ج- اهداف بخشی نظام علم، فناوری و نوآوری کشور

۱. دستیابی به سطح مناسب دانش عمومی افراد جامعه و حذف بی‌سوادی؛
۲. پوشش کامل دوری تحصیلات آموزش عمومی؛
۳. برخوردار از نظام آموزشی مناسب هدایت‌کننده‌ی دانش‌آموزان در:
 - ۱-۳. کسب فضایل، شناخت مسئولیت‌ها و وظایف در برابر خدا، خود، جامعه و خلقت؛
 - ۲-۳. جهت تقویت قدرت تفکر و خردورزی؛
 - ۳-۳. کسب آمادگی برای ورود به زندگی مستقل و تشکیل خانواده؛
 - ۴-۳. حضور مسئولانه و مؤثر در نظام اجتماعی؛
 - ۵-۳. جهت استعداد‌های شغلی و آینده‌ی شغلی برای برآوردن نیازهای جامعه؛
 - ۶-۳. جهت استعداد‌های علمی برای ورود به دوره‌ی تخصصی؛
۴. دستیابی به سطح دانش و مهارت نیروی کار کشور متناسب با استانداردهای جهانی و در راستای پاسخگویی به نیازهای جامعه و بازار کار داخلی و بین‌المللی؛
۵. کسب رتبه‌ی نخست در رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان اسلام و احراز جایگاه شاخص در بین دانشگاه‌های دنیا؛
۶. دستیابی به نسبت مطلوب تعداد دانشجویان تحصیلات تکمیلی به کل دانشجویان متناسب با سطح‌بندی دانشگاه‌ها و نیازهای کشور؛
۷. دستیابی به سطح مطلوب تولید علم در علوم انسانی بر اساس مبانی اسلامی و نیازهای بومی؛
۸. تثبیت جایگاه کشور در:
 - علوم و فناوری‌های حوزه‌ی نفت و گاز به منظور دستیابی به نقش محوری در منطقه؛
 - فناوری اطلاعات به منظور کسب جایگاه اول علمی و فناوری در جهان اسلام؛
 - فناوری زیستی به منظور کسب ۳ درصد از بازار جهانی مربوطه؛
 - فناوری‌های نانو و میکرو به منظور کسب ۲ درصد از بازار جهانی مربوطه؛

۹. کسب دانش طراحی و ساخت نیروگاه‌های هسته‌ای، دستیابی به دانش انرژی گداخت و دستیابی به فناوری اعزاز انسان به فضا و دانش طراحی، ساخت و پرتاب ماهواره به مدار زمین آهنگ (GEO)، با مشارکت جهان اسلام و همکاری‌های بین‌المللی.

جدول ۱-۲- کمیت‌های مطلوب اهم^۱ شاخص‌های کلان علم و فناوری کشور^۲

مطلوب در سال ۱۴۰۴	شاخص		سرمايه‌ی انسانی ^۳	۱
نزدیک به ۱۰۰ درصد	میزان واقعی دوره‌ی آموزش عمومی (ابتدایی و راهنمایی)	درصد پوشش تحصیلی کشور		
۹۵ درصد	میزان واقعی دوره‌ی متوسطه	مقدار ناخالص ثبت نام در آموزش عالی (از جمعیت ۱۸ تا ۲۴ سال کشور)		
۶۰ درصد	سهم دانشجویان تحصیلات تکمیلی از کل دانشجویان	سهم دانشجویان دکتری از کل دانشجویان		
۳۰ درصد	تعداد فارغ‌التحصیلان دانشگاهی (سالانه)	تعداد پژوهشگر تمام‌وقت		
۳/۵ درصد	تعداد پژوهشگر تمام‌وقت	تعداد اعضای هیأت علمی تمام‌وقت در یک میلیون نفر جمعیت		
۱۰ درصد	دولت	نسبت متخصصان ایرانی مقیم خارج به کل متخصصان کشور		
۵۰ درصد	مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی و حوزه‌های علمیه	میزان نفوذ فرهنگ و ارزش‌های اسلامی در محیط‌های علمی		
۴۰ درصد	بنگاه‌های اقتصادی - تجاری - صنعتی و نهادهای عمومی و غیرانتفاعی	میزان پایبندی به اعتقادات و باورهای اسلامی		
۲۰۰۰ نفر	تعداد اعضای هیأت علمی تمام‌وقت در یک میلیون نفر جمعیت	میزان التزام افراد به احکام اسلامی در محیط‌های علمی		
-	نسبت متخصصان ایرانی مقیم خارج به کل متخصصان کشور	میزان رعایت اخلاق حرفه‌ای		
-	میزان نفوذ فرهنگ و ارزش‌های اسلامی در محیط‌های علمی	میزان اعتماد به توان خودی در توسعه‌ی کشور		
-	میزان پایبندی به اعتقادات و باورهای اسلامی	میزان پایبندی به قانون		
-	میزان التزام افراد به احکام اسلامی در محیط‌های علمی	میزان پایبندی به انقلاب اسلامی، نظام جمهوری اسلامی و قانون اساسی		
-	میزان رعایت اخلاق حرفه‌ای			
-	میزان اعتماد به توان خودی در توسعه‌ی کشور			
-	میزان پایبندی به قانون			
-	میزان پایبندی به انقلاب اسلامی، نظام جمهوری اسلامی و قانون اساسی			

۱. شاخص‌های تفصیلی علم و فناوری در مجموعه اسناد پشتیبان نقشه‌ی جامع علمی کشور موجود است.

۲. در ارتباط با شاخص‌های کیفی و یا شاخص‌هایی که کمیت مطلوب آنها در افق ۱۴۰۴ مشخص نشده است به فصل ۵ بخش ۲-۵ بند ۳ مراجعه شود.

۳. توزیع کمیت‌های مرتبط با سرمایه‌ی انسانی در حوزه‌های مختلف با توجه به نیاز واقعی کشور توسط ستاد راهبری اجرای نقشه‌ی جامع تصویب خواهد شد. البته در حوزه‌ی علوم انسانی کمیت‌های مطلوب توسط شورای تخصصی تحول علوم انسانی پیشنهاد خواهد شد.

ادامه جدول ۱-۲-

مطلوب در سال ۱۴۰۴	شاخص		
۸۰۰	تعداد مقالات در هر میلیون نفر از جمعیت (PPP)	انتشارات علمی	۳
۱۵	میزان استنادات در واحد انتشارات (CPP)		
۱۰	نسبت فارغ‌التحصیلان دانشگاهی و حوزوی به مقالات نمایه‌سازی شده در نمایه‌های بین‌المللی		
۰/۴۰	نسبت مقالات نمایه‌سازی شده در سطح بین‌المللی به هیأت علمی		
-	تعداد مقالات منتشر شده در مجموعه مقالات کامل همایش‌های معتبر علمی داخلی و خارجی به تفکیک		
-	تعداد مقالات منتشر شده به زبان فارسی در مجلات نمایه‌سازی شده در پایگاه‌های بین‌المللی معتبر		
-	تعداد کتب علمی تخصصی تألیف شده و انتشار یافته توسط دانشگاه‌ها، مراکز تحقیقاتی و ناشران معتبر علمی		
۱۶۰ نشریه با فاکتور تأثیر بالاتر از ۳	شمار نشریات با نمایه‌ی بین‌المللی معتبر		
۵۰.۰۰۰	معتبر ملی ^۱	فناوری و نوآوری	۴
۱۰.۰۰۰	معتبر بین‌المللی		
۱۵۰۰	تعداد اختراعات و اکتشافات به‌ثبت رسیده به تفکیک ملی و بین‌المللی		
۰/۱۵	نسبت فارغ‌التحصیلان دانشگاهی به اختراعات ثبت شده در پایگاه‌های معتبر بین‌المللی به هیأت علمی		
-	شاخص نوآوری		
-	شاخص دستیابی فناوری		
-	تعداد فناوری‌های پیشرفته‌ی کشور با رتبه‌ی جهانی بالا (۲۰ و بالاتر)		
-	تعداد شرکت‌های دانش‌بنیان		
-	تعداد مقالات علمی با بیش از یک نویسنده	کار گروهی	۵
-	تعداد ثبت اختراعات با بیش از یک نام		
-	تعداد طرح‌های تحقیقاتی با بیش از یک مجری		

^۱ ستاد راهبری اجرای نقشه‌ی جامع علمی کشور بر اساس بند (ب) بخش (۵-۱) نهاد متولی اعتبارسنجی اختراعات و اکتشافات را معرفی خواهد نمود.

ادامه جدول ۱-۲-

مطلوب در سال ۱۴۰۴	شاخص			
۷ درصد	آموزش	سهم هزینه‌های آموزش و تحقیقات	سرمایه‌گذاری و تأمین مالی	۶
۴ درصد	تحقیقات	از تولید ناخالص داخلی		
۵۰ درصد	سهم بخش غیردولتی در تأمین هزینه‌های تحقیقات			
-	نسبت هزینه‌کرد اعتبارات تحقیقاتی در اولویت‌های علم و فناوری به کل اعتبارات تحقیقاتی کشور			
-	حجم قراردادهای مشاوره و پژوهشی صنعت با مراکز تحقیقاتی و دانشگاهی			
-	سهم هزینه‌کرد تحقیق و توسعه از کل هزینه‌های بخش صنعت			
-	سهم هزینه‌کرد تحقیق و توسعه‌ی صنعت در مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی از کل هزینه‌های بخش صنعت		مشارکت بین‌المللی	۷
-	تعداد مقالات مشترک با کشورهای دیگر			
-	تعداد پژوهش‌های بین‌المللی مشارکتی			
-	تعداد حوزه‌های علمی جدیدالتأسیس کشور برای نخستین بار در دنیا			
-	تعداد دانشمندان عضو برجسته و مؤثر در مدیریت مجامع بین‌المللی			
-	تعداد سخنرانان مدعو و اعضای کمیته‌های علمی و راهبردی همایش‌های معتبر بین‌المللی			
۲۲۵۰	تعداد مقالات بسیار پر استناد			
حداقل ۵ دانشگاه	تعداد دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی که در رتبه‌بندی جهانی جزء ۱۰ درصد بهترین مراکز هستند			
-	میزان جذب دانشجویان و متخصصان دیگر کشورها			
-	توزیع رشته‌ها و تناسب آن با نیازهای مناطق مختلف کشور			
-	امکان ورود استعداد‌های مناطق مختلف به دانشگاه‌ها			
-	امکان دسترسی به تحصیلات تکمیلی برای استعداد‌های مناطق مختلف			

ادامه جدول ۱-۲-

مطلوب در سال ۱۴۰۴	شاخص		
۴ درصد	درصد رشد سالیانه‌ی سرانه‌ی تولید ناخالص داخلی ناشی از علم و فناوری	اثر بخشی	۹
-	درصد کاهش میزان بیکاری به دلیل توسعه‌ی علم و فناوری		
-	میزان رشد شاخص توسعه‌ی انسانی		
بیش از ۵۰ درصد	سهم تولید محصولات و خدمات مبتنی بر دانش و فناوری داخلی از تولید ناخالص داخلی کشور		
-	سهم صادرات مبتنی بر فناوری‌های بالا از کل صادرات غیرنفتی کشور به درصد		
-	صدور خدمات فنی و مهندسی		
۵۰ درصد	سهم ارزش افزوده‌ی تولیدی صنایع با فناوری بالا و متوسط از کل ارزش افزوده‌ی تولیدی کشور		
	میزان مشارکت دانشمندان و محققان کشور در تصمیم‌گیری امور مربوط به علم و فناوری		

۱-۷-۳-۳- فصل سوم: اولویت‌های علم و فناوری کشور

الف- اهداف اولویت‌بندی و رویکرد پشتیبانی از اولویت‌ها

استخراج اولویت‌های علم و فناوری کشور در سند حاضر حاصل ترکیب رویکردهای مزیت‌محوری، نیازمحوری، مرزشکنانه و آینده‌نگری است. بر این اساس و به منظور تحقق اولویت‌ها، نوع پشتیبانی از آنها بسته به وضع موجود علوم و فناوری‌های مرتبط و نوع توسعه‌ی کمی و تحول و ارتقای کیفی مورد نظر در طیف وسیعی از پشتیبانی‌های فکری، مالی، قانونی، منابع انسانی و مدیریتی متغیر خواهد بود. برخی رویکردهای پشتیبانی از اولویت‌های علم و فناوری عبارتند از:

- هدایت سرمایه‌گذاری‌ها از طریق برنامه‌های پنج‌ساله و بودجه‌های سالیانه و ردیف‌ها و تسهیلات مالی متمرکز؛
- هدایت نظام آموزش برای تأمین و جذب نیروهای نخبه و متخصص مورد نیاز در حوزه‌های اولویت‌دار؛
- اصلاح و ایجاد ساختارها و فرایندها و تنظیم، تدوین و تصویب سیاست‌ها و ضوابط تشویقی خاص برای رشد سریع (میانبر) در حوزه‌های اولویت‌دار؛

ب- اولویت‌های علم و فناوری کشور

اولویت‌ها به ترتیب در سه سطح الف، ب و ج تبیین شده‌اند. منظور از این نوع دسته‌بندی، تفاوت شکل و میزان تخصیص منابع اعم از مالی و انسانی و توجه ویژه مدیران و مسئولان است؛ به این معنا که حصول اطمینان از رشد و شکوفایی در برخی از اولویت‌ها نیازمند توجه، هدایت و پشتیبانی در سطوح کلان مدیریتی کشور است و در برخی دیگر رشد و توسعه با پشتیبانی مدیریت‌های میانی و تخصیص غیرمتمرکز منابع حاصل خواهد شد.

اولویت‌های الف

در فناوری^۱: فناوری هوافضا - فناوری اطلاعات و ارتباطات - فناوری هسته‌ای^۲ - فناوری‌های نانو و میکرو - فناوری‌های نفت و گاز - فناوری زیستی - فناوری‌های زیست‌محیطی^۳ - فناوری‌های نرم و فرهنگی؛
 در علوم پایه و کاربردی: ماده‌ی چگال - سلول‌های بنیادی و پزشکی مولکولی - گیاهان دارویی - بازیافت و تبدیل انرژی - انرژی‌های نو و تجدیدپذیر - رمزنگاری و کدگذاری؛
 در علوم انسانی و معارف اسلامی: مطالعات قرآن و حدیث - کلام اسلامی - فقه تخصصی - اقتصاد - جامعه‌شناسی - علوم سیاسی - حقوق - روان‌شناسی - علوم تربیتی و مدیریت مبتنی بر مبانی اسلامی - فلسفه‌های مضاف متکی بر حکمت اسلامی - فلسفه ولایت و امامت - اخلاق کاربردی و حرفه‌ای اسلامی - سیاست‌گذاری و مدیریت علم، فناوری و فرهنگ - زبان و ادب فارسی به عنوان زبان علم؛
 در سلامت: سیاست‌گذاری و اقتصاد سلامت - دانش پیشگیری و ارتقای سلامت با تأکید بر بیماری‌های دارای بار بالا و معضلات بومی - الگوهای شیوه‌ی زندگی سالم منطبق با آموزه‌های اسلامی - استفاده از الگوهای تغذیه‌ی بومی؛
 در هنر: حکمت و فلسفه هنر - هنرهای اسلامی ایرانی - هنرهای مرتبط با انقلاب اسلامی و دفاع مقدس - اقتصاد هنر - فیلم و سینما - رسانه‌های مجازی با تأکید بر انیمیشن و بازی‌های کامپیوتری - معماری و شهرسازی اسلامی ایرانی - موسیقی سنتی و بومی ایران - ادبیات، شعر و داستان‌نویسی - طراحی هنری ایرانی اسلامی.

^۱ علوم مورد نیاز هر دسته از فناوری‌ها در همان سطح اولویت‌ها قرار می‌گیرند.

^۲ از جمله شکافت و گداخت.

^۳ از جمله مدیریت و فناوری آب - خاک و هوا - کاهش آلودگی آب، خاک و هوا - مدیریت پسماند - بیابان‌زدایی - مبارزه با خشکسالی و شوری.

اولویت‌های ب

در فناوری: لیزر- فوتونیک- زیست‌حسگرها- حسگرهای شیمیایی- مکاترونیک- اتوماسیون و رباتیک- نیم‌رساناها- کشتی‌سازی- مواد نوترکیب- پلیمرها- حفظ و احیای ذخایر ژنتیک- اکتشاف و استخراج مواد معدنی- پیش‌بینی و مقابله با زلزله و سیل- پدافند غیرعامل؛

در علوم پایه و کاربردی: ژئوفیزیک- ایمنی زیستی- بیوانفورماتیک- اپتیک- فیزیک انرژی‌های بالا و ذرات بنیادی- محاسبات و پردازش اطلاعات کوانتومی- نجوم و کیهان‌شناسی- فیزیک اتمی و شتابگرها- علوم ژنتیک- علوم شناختی و رفتاری- محاسبات نرم و سیستم‌های فازی- توپولوژی؛

در علوم انسانی و معارف اسلامی: اخلاق اسلامی و مطالعات بین‌رشته‌ای آن- الهیات- عرفان اسلامی- فلسفه- غرب‌شناسی انتقادی- کارآفرینی و مهارت‌افزایی- تاریخ اسلام، ایران و انقلاب اسلامی- مطالعات زنان و خانواده مبتنی بر مبانی اسلامی- تاریخ علم (با رویکرد تاریخ اسلامی و ایرانی)- جغرافیای سیاسی؛

در سلامت: داروهای جدید و نوترکیب- مدیریت اطلاعات و دانش سلامت- طب سنتی- تجهیزات پزشکی- سلولی و مولکولی- ژن‌درمانی- فرآورده‌های بیولوژیک- فناوری تغذیه‌ای؛

در هنر: مطالعات انتقادی هنر مدرن- مطالعات تطبیقی حوزه‌های هنر- هنرهای سنتی و صنایع دستی- خوشنویسی- هنرهای نمایشی- مباحث میان‌رشته‌ای هنر و شاخه‌های علوم با تأکید بر نگاه اسلامی.

اولویت‌های ج

در فناوری: اپتوالکترونیک- کاتالیست‌ها- مهندسی پزشکی- آلیاژهای فلزی- مواد مغناطیسی- سازه‌های دریایی- حمل و نقل ریلی- ایمنی حمل و نقل- ترافیک و شهرسازی- مصالح ساختمانی سبک و مقاوم- احیا و بهره‌برداری مراتع و جنگل‌ها- فناوری‌های بومی؛

در علوم پایه و کاربردی: جبر و ریاضیات غیرخطی- ریاضیات گسسته و ترکیبیاتی- آنالیز تابعی و همساز- سیستم‌های دینامیکی و احتمال- کنترل و بهینه‌سازی- زیست ریاضی- پلاسما- بیوفیزیک- فیزیک سیستم‌های پیچیده- بیوشیمی- شیمی سبز- مواد سیلیکونی- تکتونیک و زمین‌شناسی مهندسی- فرآوری و استحصال و تلخیص مواد آلی و معدنی- مخاطرات زیست‌محیطی- تغییرات اقلیمی- اقیانوس‌شناسی و علوم دریایی- تنش‌های زیستی و غیرزیستی- تولید ارقام و گونه‌های مناسب با بهره‌برداری از تنوع زیستی- بهینه‌سازی الگوی کشت منطقه‌ای- جامعه‌شناسی زیستی؛

در سلامت: علوم میان‌رشته‌ای بین علوم پایه با علوم بالینی- مقابله با انواع اعتیاد- ایمنی غذایی- امنیت غذایی.

۱-۷-۳-۴- فصل چهارم: راهبردها و اقدامات ملی توسعه‌ی علم و فناوری در کشور

راهبردهای کلان توسعه‌ی علم و فناوری در کشور

راهبرد کلان ۱: اصلاح و انسجام بخشیدن به ساختارها و نهادهای علم و فناوری و هماهنگ‌سازی نظام تعلیم و تربیت در مراحل سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی کلان.

راهبرد کلان ۲: توجه به علم و تبدیل آن به یکی از گفتمان‌های اصلی جامعه و ایجاد فضای مساعد، شکوفا و مولد علم و فناوری بر مبنای آموزه‌های اسلامی از طریق توسعه و تعمیق و بکارگیری مؤلفه‌های فرهنگی، اجتماعی و سیاسی.

راهبرد کلان ۳: ایفای نقش مؤثرتر چرخه‌ی علم، فناوری و نوآوری در اقتصاد.

راهبرد کلان ۴: نهادینه کردن مدیریت دانش و مبتنای مدیریت جامعه بر اخلاق و دانش بر اساس الگوهای ایرانی-اسلامی در نهادهای علمی، اقتصادی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و دفاعی-امنیتی.

راهبرد کلان ۵: نهادینه کردن نگرش اسلامی به علم و تسریع در فرایندهای اسلامی شدن نهادهای آموزشی و پژوهشی.

راهبرد کلان ۶: تحول و نوسازی نظام تعلیم و تربیت اعم از آموزش و پرورش و آموزش عالی به‌منظور انطباق با مبانی تعلیم و تربیت اسلامی و تحقق اهداف کلان نقشه.

راهبرد کلان ۷: جهت‌دهی آموزش، پژوهش، فناوری و نوآوری به سمت حل مشکلات و رفع نیازهای واقعی و اقتضانات کشور با توجه به آمایش سرزمین و نوآوری در مرزهای دانش برای تحقق مرجعیت علمی.

راهبرد کلان ۸: تربیت و توانمندسازی سرمایه‌ی انسانی با تأکید بر پرورش انسان‌های متقی، کارآفرین، خودباور، خلاق، نوآور و توانا در تولید علم، فناوری و نوآوری متناسب با ارزش‌های اسلامی و نیازهای جامعه.

راهبرد کلان ۹: تعامل فعال و اثرگذار علمی و فناوری با کشورهای دیگر به‌ویژه کشورهای منطقه و جهان اسلام.

راهبرد کلان ۱۰: تحول و ارتقای کمی و کیفی در علوم انسانی و هنر مبتنی بر معارف اسلامی.

راهبرد کلان ۱۱: نقش‌آفرینی مؤثرتر چرخه‌ی علم، فناوری و نوآوری در حوزه‌ی علوم پزشکی و سلامت.

راهبرد کلان ۱۲: نقش‌آفرینی مؤثرتر چرخه‌ی علم، فناوری و نوآوری در حوزه‌ی فنی و مهندسی.

راهبرد کلان ۱۳: توسعه، تعمیق و تقویت آموزش و پژوهش در حوزه‌ی علوم پایه.

ج- راهبردها و اقدامات ملی متناسب با راهبردهای کلان توسعه‌ی علم و فناوری در کشور:

راهبرد کلان ۱:

اصلاح و انسجام بخشیدن به ساختارها و نهادهای علم و فناوری و هماهنگ‌سازی نظام تعلیم و تربیت در مراحل سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی کلان

راهبردهای ملی:

۱. سیاست‌گذاری و ارتقای هماهنگی و هم‌افزایی در بخش‌های مختلف کشور در اجرایی کردن نقشه‌ی جامع علم و فناوری؛
۲. همسokردن سیاست‌های توسعه‌ی صنعتی و اقتصادی کشور، به‌ویژه برنامه‌های پنج‌ساله‌ی توسعه، با سیاست‌های کلان توسعه‌ی علم و فناوری در کشور؛
۳. تعیین حدود مدیریت و مالکیت نهادهای مرتبط با حوزه‌ی علم و فناوری؛
۴. ساماندهی نظام مالکیت فکری در حوزه‌های علم و فناوری؛
۵. بازننگری، اصلاح، یکپارچه‌سازی، ساده‌سازی و روزآمد کردن قوانین و مقررات نظام علم و فناوری کشور؛
۶. اصلاح فرآیندها و ساختارهای نظارت و ارزیابی علم، فناوری و نوآوری ملی و تعیین استانداردهای بومی در حوزه‌ی علم و فناوری در چارچوب نیازهای اقتصادی و اجتماعی کشور؛
۷. ساماندهی نظام تأمین مالی توسعه‌ی علم و فناوری؛
۸. سازماندهی نظام‌های حرفه‌ای مبتنی بر دانش علمی و فنی برای ادارهی واحدهای اقتصادی - اجتماعی و نهادینه کردن فرهنگ مهارت‌گرایی، پژوهش‌محوری و کارآفرینی در نظام علم، فناوری و نوآوری؛
۹. ایجاد هماهنگی در سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی در بین دوره‌ی آموزش رسمی عمومی، آموزش مهارتی و حرفه‌ای و آموزش عالی به منظور تداوم فرایند فعالیت‌های تعلیم و تربیت؛
۱۰. سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی مشترک شورای عالی حوزه‌های علمیه و شورای عالی انقلاب فرهنگی به منظور ساماندهی و ارتقای تعامل حوزه و دانشگاه در تولید و توسعه‌ی علم در پرتو آموزه‌های اسلامی؛
۱۱. ایجاد هماهنگی و کاهش مرزهای میان نظام تعلیم و تربیت رسمی و غیررسمی در کشور؛

اقدامات ملی:

۱. طراحی سازوکار لازم برای سیاست‌گذاری اجرایی، اجرایی کردن نقشه‌ی جامع علمی، تصویب و ابلاغ برنامه‌های ملی و نظارت و ارزیابی‌های مربوطه؛^۱(۱)
۲. هماهنگی و انسجام‌بخشی بین نهادهای ذیربط در علم و فناوری و تکمیل نهادهای مرتبط با چرخه‌ی علم و فناوری؛ (۱)
۳. توانمندسازی بخش غیردولتی در نظام علم و فناوری و کاهش تصدی‌گری دولت همزمان با تقویت ابعاد نظارتی آن؛ (۳)
۴. افزایش سهم وقف و خیریه در توسعه و پشتیبانی از مؤسسات و نهادهای علم و فناوری؛ (۳)
۵. ثبت و اعتبارسنجی مالکیت فکری در حوزه‌ی علم و فناوری در قوه‌ی مجریه؛ (۴)
۶. ایجاد نهاد دادرسی تخصصی علم و فناوری برای رسیدگی به شکایات و دادخواهی‌ها در قوه‌ی قضائیه؛ (۳و۴)
۷. ایجاد نظام ثبت اختراع امتحانی (اثباتی) در حوزه‌های اولویت‌دار؛ (۴)
۸. اصلاح، ترمیم و تکمیل نظام پشتیبان ثبت اختراع و اکتشاف از جمله دفاتر خصوصی تنظیم و پیگیری حقوقی ثبت اختراع و اکتشاف، دفاتر خصوصی تحلیل اختراع و اکتشاف و مراکز اطلاع‌رسانی فناوری؛ (۴)
۹. تقویت و ساماندهی قوانین و مقررات مالکیت فکری در عرصه‌ی مقالات علمی، کتب علمی و پایان‌نامه‌ها، ثبت اختراعات و نرم‌افزارهای فنی و تخصصی؛ (۴)
۱۰. ساماندهی نظام استاندارد علم و فناوری با حفظ وظایف برنامه‌ریزی و نظارت برای دولت و ارائه‌ی خدمات آزمایشگاهی با مشارکت بخش غیردولتی و بومی‌کردن استانداردها و تدوین استانداردهای جدید با مشارکت نهادهای علمی، مدنی و دانش‌بنیان؛ (۶)
۱۱. طراحی نظام کارآمد برای نظارت و ارزیابی و استقرار نظام‌های جامع رتبه‌بندی و تضمین کیفیت نهادهای علمی، فناوری و نوآوری با تأکید بر حفظ حقوق متقاضیان و شفاف‌سازی و رونق بازار عرضه و تقاضا؛ (۶)
۱۲. ساماندهی، پویاسازی و تسهیل نظام تأمین مالی مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی با حفظ ارزش‌ها و رعایت استانداردهای مربوطه؛ (۷)
۱۳. افزایش نقش و سهم دولت در حمایت از پژوهش‌های راهبردی و بنیادین با تأکید بر بهره‌برداری از نتایج آنها؛ (۷)
۱۴. هدفمند کردن اعتبارات پژوهشی و تسهیل سازوکارهای مالی به منظور توسعه‌ی پژوهش‌های تقاضامحور؛ (۷)

^۱ شماره‌ی انتهای هر اقدام ملی مشخص‌کننده‌ی شماره‌ی راهبردی ملی مربوطه است.

۱۵. استفاده از سازوکارها و مشوق‌های مالی متنوع از جمله معافیت مالیاتی، کمک، وام، معافیت‌های گمرکی و تعرفه‌ای برای تقویت نقش بخش خصوصی و بنگاه‌های نوآور در حوزه‌ی علم و فناوری؛ (۷)
۱۶. ساماندهی بودجه‌ی دستگاه‌ها و شرکت‌های دولتی و الزام آنها به تأمین منابع مورد نیاز پژوهش‌ها در راستای تحقق اهداف و شاخص‌های نقشه‌ی جامع؛ (۷)
۱۷. حمایت از ایجاد، توسعه و تأمین به هنگام منابع نهادهای مالی نظام علم، فناوری و نوآوری از جمله صندوق‌های سرمایه‌گذاری خطرپذیر، صندوق‌های توسعه‌ی فناوری، شرکت‌های تأمین سرمایه و بانک‌های توسعه‌ی فناوری و نوآوری؛ (۷)
۱۸. ایجاد بازار فرابورس مؤسسات و شرکت‌های دانش‌بنیان و حمایت از ورود آنها به بازار بورس؛ (۷)
۱۹. ایجاد شبکه‌ی هماهنگی و همکاری فعالیت‌های مالی بین نهادهای تأمین مالی علم و فناوری؛ (۷)
۲۰. ایجاد تسهیلات قانونی برای افزایش سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی در تحقیق و توسعه و ارتقای سهم اعتبارات پژوهشی بخش غیردولتی از تولید ناخالص داخلی؛ (۷)
۲۱. سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی مشترک و متمرکز تربیتی برای رسانه‌ها و نهادها و مراکز مؤثر بر تربیت به منظور همسویی با نظام رسمی آموزش و پرورش؛ (۱۱)

راهبرد کلان ۲

توجه به علم و تبدیل آن به یکی از گفتمان‌های اصلی جامعه و ایجاد فضای مساعد، شکوفا و مولد علم و فناوری بر مبنای آموزه‌های اسلامی از طریق توسعه و تعمیق و بکارگیری مؤلفه‌های فرهنگی، اجتماعی و سیاسی راهبردهای ملی:

۱. تقویت نگاه دینی به مقوله‌ی علم و علم‌آموزی و فریضه قلمدادکردن آن و گسترش و ترویج آموزه‌های قرآن کریم و معصومین (علیهم‌السلام) در تربیت علمی و آداب تعلیم و تعلم؛
۲. توسعه‌ی فرهنگ مطالعه، تنوع، تحقیق و تقویت روحیه‌ی پرسشگری، حقیقت‌جویی و یادگیری مادام‌العمر در سطح عموم و استفاده از یافته‌های تحقیقاتی و علمی در زندگی روزمره به صورت عاملی برای توسعه‌ی اجتماعی و بهبود زندگی؛
۳. فرهنگ‌سازی عمومی برای تقویت جنبش نرم‌افزاری و تولید بومی علم در جامعه و ارتقای آگاهی‌های علمی عمومی در ابعاد مختلف فرهنگی، سیاسی و اقتصادی؛
۴. ارتقای منزلت و صلاحیت حرفه‌ای و مرجعیت علمی و اجتماعی معلمان، استادان، پژوهشگران و فناوران؛

۵. گسترش فضای تولید علم و فکر با حمایت از کرسی‌های آزاداندیشی و نظریه‌پردازی، کانون‌های تفکر و مناظرات علمی مبتنی بر جدال احسن و نقدپذیری عالمانه؛
۶. ارتقای سطح مشارکت دانشمندان و نقش‌آفرینان علم و فناوری در ایفای رسالت‌های اجتماعی، تعمیق، ترویج و احترام به ارزش‌های اصیل اسلامی و ایرانی و اخلاق حرفه‌ای و بهره‌برداری از ذخایر غنی فرهنگی؛
۷. استفاده از ظرفیت رسانه‌ها برای پیشبرد اهداف نظام علم و فناوری در کشور؛

اقدامات ملی:

۱. ایفای نقش فعال‌تر مساجد به عنوان پایگاه‌های علمی و فرهنگی در ترویج و انتشار علم در سطح عموم جامعه؛ (۱)
۲. ساده‌سازی زبان علم برای عموم مردم و تولید واژگان مناسب لازم به منظور نهادینه کردن فرهنگ استفاده از علم و دستاوردهای علمی در زندگی؛ (۲)
۳. افزایش دسترسی به منابع علمی از طریق گسترش کتابخانه‌های عمومی و مجازی در مناطق مختلف و حمایت از تولید و انتشار این منابع همسو با نظام علم و فناوری و نوآوری کشور؛ (۲)
۴. بکارگیری فنون علمی و خلاقانه در روش‌های تعلیم و تربیت و تدوین متون درسی به خصوص در آموزش و پرورش به منظور ترویج تفکر خلاق علمی از پایین‌ترین سنین؛ (۲)
۵. تقویت انگیزه‌های معنوی و تشویق اعتباری و مادی برای جلب نخبگان جامعه به سمت حرفه‌های معلمی و استادی، پژوهشی و فناوری؛ (۴)
۶. حل مشکلات اجتماعی و معیشتی معلمان و پژوهشگران به منظور فراهم آوردن بستر لازم برای فعالیت‌های علمی؛ (۴)
۷. طراحی سازوکار اجرایی و تعیین متولی تدوین، ترویج و نظارت بر اخلاق حرفه‌ای و معیارها و ضوابط رفتاری در محیط‌های علمی و پژوهشی؛ (۶)
۸. نهادینه‌سازی تعهد و انضباط اجتماعی، قانون‌مداری و روحیه‌ی تلاش برای گسترش عدالت، رفاه و سلامت جامعه در دانش‌آموختگان با مشارکت معلمان و استادان؛ (۶)
۹. اختصاص بخش مهمی از برنامه‌های رسانه ملی با زبان ساده و عامه‌فهم به موضوعات علمی و فناوری؛ (۷)
۱۰. طراحی و اجرای مناظرات علمی در رسانه‌های عمومی با موضوعات تخصصی علم و فناوری و حمایت از کرسی‌های آزاداندیشی، نظریه‌پردازی و نقد و مناظره؛ (۷)
۱۱. انتخاب برترین رسانه‌های عمومی بر مبنای میزان توجه به علم و فناوری و تخصیص جوایز جشنواره‌ها و حمایت دولتی بر مبنای آن؛ (۷)

راهبرد کلان ۳

ایفای نقش مؤثرتر چرخه‌ی علم، فناوری و نوآوری در اقتصاد

راهبردهای ملی:

۱. ترویج فرهنگ کسب‌وکار دانش‌بنیان و فرهنگ کارآفرینی و ارتقای توانایی علمی، فناوری و مهارتی افراد با تأکید بر نیازهای جامعه و ایجاد آمادگی جهت پذیرش مسئولیت‌های شغلی؛
۲. افزایش نقش علم و فناوری در توانمندسازی و ارتقای بهره‌وری در بخش‌های صنعتی و تولیدی خدمات تخصصی و عمومی؛
۳. تسهیل و کارآمدسازی فرایند عرضه و تقاضا و انتقال و انتشار علم و فناوری و توسعه‌ی زیرساخت‌های رقابت‌پذیری تولیدات فناوری و خدمات و محصولات مربوطه.

اقدامات ملی:

۱. تبیین و ترویج آموزه‌های دینی در خصوص قداست و فریضه بودن کسب‌وکار متقن و دانش‌بنیان؛ (۱)
۲. ساماندهی و رتبه‌بندی مؤثرتر انجمن‌های علمی و شرکت‌های دانش‌بنیان و مؤسسات پژوهشی غیردولتی و حمایت از ارجاع کار به آنها؛ (۱)
۳. حمایت از توسعه‌ی آموزش مهارت‌های پیشرفته با مشارکت بخش خصوصی، به منظور افزایش سهم کشور از بازارهای بین‌المللی؛ (۱)
۴. حمایت از سرمایه‌گذاری بنگاه‌های اقتصادی در تولید و تجاری‌سازی علم و فناوری؛ (۲)
۵. الزام دستگاه‌ها و سازمان‌های اجرایی برای شناسایی و ساماندهی و بهره‌گیری مناسب از دستاوردهای علمی و فناوری کشور؛ (۲)
۶. حمایت از بازارسازی برای محصولات نوآورانه به ویژه از طریق اولویت‌دهی به محصولات داخلی در خریدهای دولتی، اطلاع‌رسانی نیازهای آینده‌ی آنها و حمایت از استقرار شرکت‌های علمی نوآور داخلی در مناطق آزاد به منظور توسعه‌ی صادرات؛ (۲)
۷. تسهیل مراحل راه‌اندازی و فعالیت شرکت‌های دانش‌بنیان اعم از أخذ پروانه و مجوز، امور واردات و صادرات، بیمه و رفع موانع استقرار آنها در شهرها؛ (۳)
۸. ساماندهی فن‌بازارهای عمومی و ایجاد فن‌بازارهای تخصصی در حوزه‌های اولویت‌دار کشور؛ (۳)

۹. حمایت از ایجاد مراکز ارائه‌ی خدمات پشتیبان "ایده تا بازار" و نهادهای واسط حقوقی، مالی، فنی و اداری در موضوعات اولویت‌دار علم و فناوری؛ (۳)
۱۰. کمک به بازاریابی، صادرات و خدمات پس از فروش محصولات فناورانه‌ی شرکت‌های دانش‌بنیان از طریق ساماندهی و هدایت جوایز و مشوق‌های صادراتی و حمایت از ایجاد سازوکار تبلیغات و بازاریابی و توسعه‌ی شرکت‌های واسط بازرگانی و پشتیبانی؛ (۳)
۱۱. تدوین سازوکارهای حقوقی و تشویقی دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌ها برای فروش دستاوردها و ایجاد انتفاع برای دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و محققان نظیر حمایت از ایجاد شرکت‌های دانش‌بنیان با مشارکت سهامی مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی؛ (۳)
۱۲. حمایت از توسعه‌ی مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری با تأکید بر مشارکت بخش خصوصی؛ (۳)
۱۳. پشتیبانی از تعامل بخش‌های تحقیقاتی و صنعتی از طریق حمایت از شکل‌گیری نهاد تحقیق و فناوری ملی (RTI)، ایجاد و گسترش مراکز انتقال و تجاری‌سازی فناوری و دریافت خدمات و محصولات فناوری تحت مجوز (لیسانس) مؤسسات معتبر داخل؛ (۳)
۱۴. اختصاص بخشی از اعتبارات طرح‌های توسعه‌ای بزرگ کشور به انتقال و یادگیری فناوری و الزام مدیریت این طرح‌ها به تدوین پیوست فناوری و مستندسازی فناوری‌های انتقالی با محوریت واحدهای تحقیق و توسعه و ایجاد بانک اطلاعات این فناوری‌ها؛ (۳)

راهبرد کلان ۴

نهادینه کردن مدیریت دانش و مبتنای مدیریت جامعه بر اخلاق و دانش بر اساس الگوهای ایرانی-اسلامی در نهادهای علمی، اقتصادی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و دفاعی-امنیتی

راهبردهای ملی:

۱. پیاده‌سازی فرایند مدیریت دانش و اطلاعات در نهادها و دستگاه‌های مختلف؛
۲. ارتباط مستمر و هم‌افزا در بین سه جریان تولید، انتشار و کاربرد و توسعه‌ی دانش و تقویت فرایند تبدیل ایده به محصول؛
۳. ساماندهی و تسهیل مشارکت صاحب‌نظران و دانشمندان دانش در نظام تصمیم‌گیری کلان کشور و نهادینه‌سازی فرهنگ پژوهش و ارزیابی و کنترل در سطوح مختلف تصمیم‌گیری؛

۴. ساماندهی و تقویت انجمن‌ها و جمعیت‌های علمی به منظور ایفای نقش مرجعیت علمی و ارتقای مشارکت در تصمیم‌سازی‌ها، توسعه و ترویج و انتشار علم و فناوری؛
۵. ارتقای کیفی و کمی همایش‌های علمی، نشست‌ها و مجامع علمی معتبر داخلی با رویکرد دستیابی به تحقق مرجعیت علمی؛
۶. رصد، پایش و آینده‌نگاری علم، فناوری و نوآوری و نیازهای بازار.

اقدامات ملی:

۱. استقرار نظام مدیریت دانش و تقویت سازوکارهای تبدیل دانش ضمنی به دانش صریح و انتشار و استفاده از آنها به ویژه با تقویت زیرساخت‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات؛ (۱)
۲. حمایت از ایجاد و توسعه‌ی شبکه‌های تحقیقاتی و فناوری به منظور افزایش تعاملات و تسهیل انتقال و انتشار دانش؛ (۲)
۳. تقویت و انسجام‌بخشی به نظام اطلاعات علمی و فناوری کشور با مأموریت استانداردسازی و اصلاح فرآیندهای تولید، ثبت، داوری و سنجش، ایجاد بانک‌های اطلاعاتی یکپارچه برای رساله‌ها، پایان‌نامه‌ها، طرح‌های پژوهشی و فناوری، مقالات، مجلات و کتب علمی، اختراعات و اکتشافات پژوهشگران؛ (۲)
۴. رتبه‌بندی و ساماندهی انتشارات علمی و تقویت پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC)؛ (۲)
۵. طراحی سازوکار لازم به منظور بهره‌مندی سیاست‌گذاری‌ها، برنامه‌ریزی‌ها و تصمیم‌گیری‌های کلان کشور از پژوهش‌های تأییدشده در مراجع معتبر علمی از جمله فرهنگستان‌ها و مؤسسات، کانون‌های تفکر و انجمن‌های علمی مرتبط؛ (۳)
۶. اصلاح مقررات و اگذاری طرح‌های مطالعاتی، تحقیقاتی و فناوری ملی در راستای اولویت دادن به مؤسسات پژوهشی و فناوری داخلی؛ (۳)
۷. اولویت‌دهی به میزان مشارکت در برنامه‌ریزی‌های ملی، میزان اثربخشی در توسعه‌ی علم و فناوری، کمیت و کیفیت برنامه‌های ترویجی در حوزه‌ی علم و فناوری در شاخص‌های ارزیابی و رتبه‌بندی انجمن‌ها و جمعیت‌های ملی؛ (۴)
۸. حمایت از برگزاری همایش‌های تخصصی توسط انجمن‌ها و جمعیت‌های علمی به ویژه در حوزه‌های اولویت‌دار و تسهیل واگذاری نشریات علمی و تخصصی به آنها؛ (۴)

۹. تسهیل و تشویق حضور و مشارکت دانشمندان در همایش‌های علمی داخلی و بین‌المللی در حوزه‌های اولویت‌دار؛ (۵)
۱۰. ایجاد نهادهای رصد علم و فناوری در حوزه‌های اولویت‌دار با مشارکت انجمن‌های علمی، مراکز دانشگاهی و مؤسسات غیردولتی؛ (۶)

راهبرد کلان ۵

نهادینه کردن نگرش اسلامی به علم و تسریع در فرایندهای اسلامی شدن نهادهای آموزشی و پژوهشی

راهبردهای ملی:

۱. نهادینه‌سازی نگرش اسلامی در برنامه‌ها و متون آموزشی؛
۲. توسعه فضای تعامل فکری دانشمندان علوم دینی و سایر علوم؛
۳. تعامل مؤثر و سازنده نهادهای علمی حوزوی و دانشگاهی به منظور تقویت نگرش اسلامی به علم و بازسازی تمدن نوین اسلامی؛
۴. ارتقای سطح آگاهی، اعتقاد و رفتار اسلامی در فعالان و نهادهای عرصه‌ی علم و فناوری و اسلامی نمودن نمادها در مؤسسات آموزشی و پژوهشی؛

اقدامات ملی:

۱. بازنگری برنامه‌ها و محتوای آموزشی بر اساس مبانی نظری، ارزشی و نگرش اسلامی؛ (۱)
۲. حمایت از پژوهش، تولید محتوا و تدوین برنامه‌های آموزشی برای تبیین ارتباط علوم طبیعی و علوم جدید با آموزه‌های دینی و نگرش توحیدی؛ (۱)
۳. حمایت از پژوهش‌ها و مطالعات برای شناسایی نگرش‌های غیراسلامی از قبیل اومانستی و سکولاریستی در متون آموزشی و اصلاح آنها بر اساس آموزه‌های اسلامی؛ (۱)
۴. تدوین تاریخ علوم طبیعی و ریاضی در دوره‌ی تمدن اسلامی و معرفی دانشمندان مسلمان و آثار آنان در رشته‌های مربوطه؛ (۱)
۵. ارتقای همکاری نظام‌مند حوزه‌های علمیه، دانشگاه‌ها و آموزش و پرورش در فرایند برنامه‌ریزی آموزشی و تألیف کتب درسی به منظور تعمیق تعالیم دینی و تقویت ابعاد تربیتی؛ (۱)

۶. حمایت از برگزاری نشست‌ها و هم‌اندیشی‌های مشترک میان دانشمندان علوم انسانی، پایه و طبیعی با دانشمندان علوم دینی برای بررسی چالش‌های حوزه‌ی علم و دین؛ (۲)
۷. حمایت از شبکه‌سازی دانشمندان و مؤسسات تحقیقاتی دینی در حوزه‌های مختلف دانش خصوصاً علوم- انسانی؛ (۲)
۸. حمایت از تأسیس پژوهشکده‌های بین رشته‌ای مأموریت‌گرا در حوزه‌های دین و علم با حضور محققان حوزه و دانشگاه؛ (۳)
۹. حمایت از حضور مؤثر و نظام‌مند مدرسین حوزه در دانشگاه و بالعکس، به منظور استفاده از تجربیات یکدیگر و تقویت تعاملات فکری؛ (۳)
۱۰. طراحی برنامه‌های ترویجی هدفمند به منظور ارتقای سطح دانش و معرفت دینی، سیاسی و اجتماعی و فرهنگ عفاف در فعالان عرصه‌ی علم و فناوری مطابق با ارزش‌های انقلاب اسلامی و متناسب با رشته‌ی تخصصی، علایق و تجارب آنان؛ (۴)
۱۱. ایجاد سازوکار توأم ساختن فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی اعضای هیأت علمی با نقش تربیتی و اخلاقی آنان در مراکز آموزش عالی و پژوهشی؛ (۴)
۱۲. نظام‌مند کردن و تدوین ضوابط مناسب برای فعالیت‌های سیاسی و فرهنگی دانشجویان و اعضای هیأت علمی به منظور ارتقای معرفت و اندیشه‌ی دینی؛ (۴)
۱۳. رعایت ویژگی‌های معماری اسلامی و ملی در طراحی فضاهای کالبدی نهادها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی؛ (۴)

راهبرد کلان ۶

تحول و نوسازی نظام تعلیم و تربیت اعم از آموزش و پرورش و آموزش عالی به‌منظور انطباق با مبانی تعلیم و تربیت اسلامی و تحقق اهداف کلان نقشه راهبردهای ملی:

۱. هدفمندسازی حمایت مالی، سرمایه‌گذاری و هزینه‌کرد دولت در آموزش عالی در راستای افزایش کارآمدی و پاسخگویی با رعایت اصل سی‌ام قانون اساسی؛
۲. انسجام‌بخشی و تقویت یکپارچگی در سیاست‌گذاری، نظارت و اعتبارسنجی در نظام آموزش عالی کشور؛

۳. طراحی الگوی گسترش آموزش عالی کشور متناسب با حوزه‌های اولویت‌دار علم و فناوری، نوع مؤسسات، اوضاع اقلیمی و نیازهای جامعه و اشتغال فارغ‌التحصیلان مبتنی بر نقشه‌ی جامع علمی کشور؛
۴. ارتقای بهره‌وری مؤسسات آموزشی عالی و پژوهشی در چارچوب نظام تعلیم و تربیت اسلامی؛
۵. افزایش دسترسی همگانی به آموزش؛
۶. ارتقای بهره‌وری و تقویت بنیه‌ی مالی نظام آموزش و پرورش؛
۷. تحول در نگرش‌ها، روش‌ها و محتواهای آموزشی بر اساس جهان‌بینی و تعلیم و تربیت اسلامی به منظور ارتقای توانایی‌ها و تقویت تفکر منطقی، خلاق و جستجوگر در دانش‌آموزان و دانشجویان منطبق با آموزه‌های اسلامی در زمینه‌های فردی، خانوادگی و اجتماعی؛
۸. بالا بردن توان مدیریت منابع انسانی و ارتقای صلاحیت علمی و حرفه‌ای، منزلت اجتماعی و سطح معیشتی معلمان؛
۹. اصلاح و تقویت سازوکار مدیریت مدارس به منظور ارتقای کارآمدی آنها؛
۱۰. ارتقای نقش و جایگاه خانواده در تعلیم و تربیت؛

اقدامات ملی:

۱. تدوین طرح جامع ساماندهی هدفمند سرمایه‌گذاری دولت در آموزش عالی به منظور شفاف‌سازی هزینه‌های تمام شده‌ی تحصیلی در مؤسسات آموزش عالی و ارتقای کارآمدی آنها؛
۲. افزایش استقلال مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی در مدیریت امور اداری، منابع مالی، درآمدها و هزینه‌ها از طریق افزایش اختیارات و مسئولیت‌پذیری هیأت‌انهای آنان؛
۳. تقویت نظام بورس تحصیلی دانشجویان مستعد به منظور ارتقای نظام آموزش عالی کشور؛
۴. هدایت منابع و بودجه‌های آموزشی و پژوهشی به سوی نیازها و مأموریت‌های ملی؛
۵. اصلاح و تدوین نظام برنامه‌ریزی آموزشی و پژوهشی بر اساس مبانی اسلامی با توجه به نیازهای واقعی جامعه و نهادهای متقاضی در کشور؛
۶. استقرار نظام سنجش و پذیرش دانشجو در آموزش عالی کشور به منظور هماهنگی و انسجام‌بخشی در سطوح سیاست‌گذاری، نظارت و اجرا؛
۷. حمایت از مشارکت مردم، نهادهای عمومی و غیردولتی و همچنین گسترش فرهنگ وقف در حوزه‌ی آموزش عالی با حفظ کارکردهای سیاست‌گذاری و نظارتی دولت؛

۸. توسعه‌ی فرهنگ پژوهش و کارآفرینی در آموزش عالی و برقراری تعامل فعال با نهادها و بنگاه‌های اقتصادی و اجتماعی در برنامه‌ریزی‌های آموزشی؛
۹. ایجاد نهاد ملی مدیریت ارزشیابی، اعتبارسنجی و تضمین کیفیت در نظام آموزش عالی تحت نظر شورای عالی انقلاب فرهنگی؛
۱۰. تقویت نظارت و اعمال سیاست‌های آموزشی و پژوهشی کشور در دانشگاه‌ها، خصوصاً دانشگاه‌های غیردولتی؛
۱۱. ساماندهی و توسعه‌ی قطب‌های علمی از جمله قطب‌های مشترک بین حوزه و دانشگاه، به منظور انجام فعالیت‌های علمی ویژه و مأموریت‌گرا در حوزه‌های اولویت‌دار؛
۱۲. اعطای مأموریت ویژه به برخی از مراکز دانشگاهی و تحقیقاتی ممتاز و تقویت دوره‌های پسادکتری به منظور گسترش مرزهای دانش و احراز رتبه‌های ممتاز در رتبه‌بندی جهانی؛
۱۳. جهت‌دهی دانشگاه‌های برتر کشور به اهتمام بیشتر در دوره‌های تحصیلات تکمیلی؛
۱۴. رصد دائمی ظرفیت‌های محیطی و اقتضانات اجتماعی و تنظیم ظرفیت دانشگاه‌ها در مقاطع و حوزه‌های مختلف علمی متناسب با رتبه‌ی علمی آنها و نیازهای حال و آینده بر اساس اصول و ملاحظات آمایش سرزمین؛
۱۵. ارتقای نقش مناسب زن و مرد در خانواده و جامعه‌ی اسلامی با اصلاح سازوکار جذب و هدایت تحصیلی دانشجویان؛
۱۶. تخصیص منابع به مؤسسات آموزشی و پژوهشی با لحاظ نمودن اصول تمرکززدایی و مأموریت‌گرایی در موضوعات مورد نیاز هر منطقه‌ی کشور؛
۱۷. حمایت از شکل‌گیری و توسعه‌ی مؤسسات آموزشی غیردولتی مبتنی بر اهداف و ارزش‌های نقشه‌ی جامع علمی کشور؛
۱۸. ایجاد سازوکارهای انگیزشی برای توسعه‌ی رقابت سالم در فعالیت‌های مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی؛
۱۹. ترویج پژوهش‌محور کردن آموزش و مسئله‌محور کردن پژوهش؛
۲۰. حمایت از به کارگیری فناوری‌ها و روش‌های جدید آموزشی در آموزش عالی؛
۲۱. بازتعریف نظام ارتقای اعضای هیأت علمی و پژوهشگران بر اساس ضوابط کیفی و اهداف و ارزش‌های نقشه‌ی جامع علمی کشور؛
۲۲. طراحی و استفاده از سازوکارهای انگیزشی مناسب برای جذب اعضای هیأت علمی متعهد و نخبه؛
۲۳. تسهیل اخذ مجوز و فعالیت مؤسسات پژوهشی غیردولتی و ایجاد نظام رتبه‌بندی و ارتقای علمی پژوهشگران آنها؛

۲۴. ایجاد سازوکار مناسب برای حضور تمام وقت اعضای هیأت علمی در دانشگاه‌ها و افزایش تعاملات علمی استاد و دانشجو در خارج از کلاس با تأکید بر شاگردپروری؛
۲۵. توسعه‌ی نظام آموزش الکترونیک و زیرساخت‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات در حوزه‌ی آموزش عالی و آموزش و پرورش؛
۲۶. افزایش سهم آموزش دوره‌ی عمومی از بودجه‌ی دولت و عملیاتی نمودن آن؛
۲۷. تقویت مشارکت عمومی در آموزش و پرورش با حفظ کارکردهای سیاست‌گذاری و نظارتی نظام از طریق تسهیل تأسیس مدارس غیردولتی، حمایت از فعالیت‌های آموزشی، تشویق واقفین و خیرین و حمایت از گسترش مدارس موفق؛
۲۸. حمایت از نهادهای غیردولتی برای تولید و پشتیبانی از محتوا و تجهیزات آموزشی و کمک‌آموزشی؛
۲۹. ایجاد نظام رتبه‌بندی مدارس و مؤسسات آموزش و پرورش به منظور شفاف‌سازی عملکرد، ارتقای کیفیت و تقویت انگیزه‌های رقابت؛
۳۰. ایجاد نظام سنجش، ارزشیابی و تضمین کیفیت در تعلیم و تربیت رسمی و عمومی کشور؛
۳۱. ایجاد سازوکارهای سنجش توانمندی‌های دانش‌آموزان، معلمان و عملکرد مدارس، مستقل از مؤسسات مجری آموزشی؛
۳۲. رصد دائمی شرایط محیطی به منظور پاسخگویی پیوسته و پویای آموزش و پرورش به نیازهای حال و آینده‌ی جامعه؛
۳۳. تربیت و توانمندسازی دانش‌آموزان در شئون دینی، خانوادگی، اجتماعی، زیستی و بدنی، هنری، حرفه‌ای، علمی و فناوری برای ورود به عرصه‌های مختلف زندگی و جامعه و پرهیز از جهت‌گیری محض دوره‌ی آموزش عمومی به سمت آموزش عالی؛
۳۴. بازنگری و بازتولید محتوا و روش‌های آموزشی و پرورشی به منظور تعمیق تربیت اسلامی و حیات دینی و اعتقاد و التزام به ارزش‌های انقلاب اسلامی در دانش‌آموزان و دانشجویان و آشنایی آنان با فرهنگ و تمدن اسلامی؛
۳۵. بازنگری در محتوا و روش‌های آموزشی با تمرکز بر اصلاح بینش‌ها و مهارت‌ها در کنار ارائه‌ی اطلاعات و دانش به منظور انتقال مفاهیم پایه‌ی علمی، علاقمندسازی دانش‌آموزان به علم، ایجاد روحیه‌ی خودباوری و توانمندسازی ایشان؛

۳۶. ارتقای جایگاه پیش‌دبستانی و مهدکودک‌ها در نظام تعلیم و تربیت به منظور رشد خلاقیت‌ها، مهارت‌های لازم و روحیه‌ی جستجوگری؛
۳۷. ایجاد سازوکارهای لازم برای رشد خلاقیت‌های علمی، هنری و مهارتی و تربیت تفکر منطقی، عقلانی و روحیه‌ی جستجوگری در دانش‌آموزان؛
۳۸. تقویت و حمایت از آموزش‌های مهارتی از طریق تمرکز در سیاست‌گذاری و نظارت به همراه تقویت مشارکت بخش‌های غیردولتی؛
۳۹. جهت‌دهی کتاب‌ها، نشریات، سایت‌ها و وبلاگ‌های آموزشی و کمک‌آموزشی در راستای تعلیم و تربیت اسلامی و اهداف تعیین‌شده در نظام آموزش و پرورش؛
۴۰. تقویت جایگاه رشته‌های علوم‌انسانی و معارف اسلامی در نظام آموزش و پرورش و جهت‌دهی نخبگان به سمت تحصیل در این حوزه‌ها از طریق ارتقای کیفی محتوا و شیوه‌های آموزشی؛
۴۱. ارتقا و افزایش جذابیت آموزش‌های قرآنی و اصلاح روش‌های آموزشی دینی و عربی؛
۴۲. تقویت نظام استعدادیابی، مشاوره و هدایت تحصیلی در آموزش عمومی و بازننگری و بازتولید محتوی و روش‌های آموزشی و پژوهشی به منظور تحقق نقش شایسته‌ی زن و مرد در جامعه‌ی اسلامی؛
۴۳. تقویت تعامل مسجد و مدرسه به منظور ارتقای نقش آنها در تربیت دینی محله؛
۴۴. استقرار نظام صلاحیت حرفه‌ای معلمان به منظور طبقه‌بندی مشاغل و حرفه‌ها؛
۴۵. استقرار نظام شایسته‌سالاری و طراحی سازوکارهای مسئولیت‌پذیری و پاسخگویی در مدیریت‌های آموزش و پرورش؛
۴۶. برنامه‌ریزی برای گزینش و جذب نیروی انسانی متعهد و متخصص برای حرفه‌ی معلمی و ارتقای مستمر سطح بینش، مهارت و دانش آنها؛
۴۷. طراحی و استقرار نظام جامع تربیت معلم؛
۴۸. ارتقای سطح معیشتی، شأن اجتماعی و توانایی‌های علمی و عملی معلمان و طراحی سازوکار لازم به منظور تمرکز بر تدریس و اختصاص بخشی از ساعات موظف معلمان به پژوهش و مطالعه؛
۴۹. افزایش اختیارات و مسئولیت‌های مدیریت مدرسه در چارچوب برنامه‌ها و ارزشیابی مستمر آموزش و پرورش؛
۵۰. افزایش همکاری اولیای دانش‌آموزان با مدرسه و آموزش خانواده‌ها؛
۵۱. تدوین برنامه‌ی جامع مشارکت میان خانواده و نهادهای تربیتی و آموزشی؛

راهبرد کلان ۷

جهت‌دهی آموزش، پژوهش، فناوری و نوآوری به سمت حل مشکلات و رفع نیازهای واقعی و اقتضانات کشور با توجه به آمایش سرزمین و نوآوری در مرزهای دانش برای تحقق مرجعیت علمی راهبردهای ملی:

۱. ساماندهی نظام مدیریت پژوهش در کشور؛
۲. سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی مستمر و پویای علم و فناوری بر پایه‌ی تأمین نیازهای جامعه، تحولات جهانی و دستیابی به مرجعیت علمی کشور؛
۳. سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی در حوزه‌ی علوم و فناوری‌های دفاعی و امنیتی با رعایت سیاست‌های مصوب شورای عالی امنیت ملی؛
۴. توسعه و متوازن‌سازی زیرساخت‌ها، امکانات و تجهیزات، متناسب با سیاست‌ها و راهبردهای پیشرفت علم، فناوری و نوآوری؛
۵. ارتقای سطح شاخص‌های بهره‌وری در نظام علم، فناوری و نوآوری کشور؛
۶. ساماندهی داوری علمی به منظور ارتقای کیفیت مجلات و انتشارات علمی؛

اقدامات ملی:

۱. ارزیابی و دسته‌بندی مؤسسات پژوهشی و تعیین جایگاه تشکیلاتی مناسب آنها بین وزارتخانه‌ها، دستگاه‌های علمی، صنعتی و اجرایی و شفاف‌سازی مأموریت آنها؛
۲. ارتقاء کارآمدی مراکز پژوهشی وابسته به دستگاه‌های اجرایی با رویکرد تمرکز بر حل مسائل و رفع نیازهای دستگاه‌های مربوطه و برون‌سپاری فعالیت‌های پژوهشی قابل اجرا در سایر مراکز پژوهشی و دانشگاهی؛
۳. طراحی سازوکارهای خاص ارتقای محققان مراکز پژوهشی وابسته به دستگاه‌های اجرایی برای تشویق تحقیقات توسعه‌ای و کاربردی؛
۴. الزام دستگاه‌های اجرایی به تهیه‌ی اسناد تحول راهبردی علم و فناوری در حوزه‌ی مربوطه؛
۵. تقویت آموزش، پژوهش و فناوری در حوزه‌های اولویت‌دار علم و فناوری و هدایت منابع و اعتبارات دولتی و عمومی آنها؛
۶. حمایت از توسعه‌ی علوم و فناوری‌های میان‌رشته‌ای؛
۷. لحاظ نمودن میزان رفع نیازهای جامعه در شاخص‌های رتبه‌بندی مراکز تحقیقاتی و دانشگاهی و نظام انگیزشی

پژوهشگران و فناوران؛

۸. حمایت از حوزه‌های علم و فناوری که برای حفظ استقلال کشور و نیازهای اولیه‌ی جامعه شامل فرهنگ، سلامت، غذا، مسکن، اشتغال و ازدواج ضروری‌اند؛
۹. حمایت ویژه از مراکز دانشگاهی و تحقیقاتی ممتاز در راستای تحقق مرجعیت علمی؛
۱۰. توسعه و تقویت سازوکارهای بهره‌گیری جامعه از توانایی و قابلیت‌های صاحبان مهارت و خبرگان بدون مدرک؛
۱۱. بازتعریف جایگاه و رسالت فرهنگستان‌ها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی در تحلیل جریان علمی کشور و ارائه‌ی پیشنهادها در توسعه‌ی مرزهای دانش و نظریه‌پردازی؛
۱۲. ایجاد نهاد هماهنگی برای برنامه‌ریزی اجرایی و اولویت‌بندی در حوزه‌ی علوم و فناوری‌های دفاعی و امنیتی با حضور دستگاه‌های ذیربط (و رعایت سیاست‌های مصوب شورای عالی امنیت ملی)؛
۱۳. تدوین اسناد و الگوهای پیشرفت علم و فناوری در حوزه‌ی دفاعی و امنیتی؛
۱۴. حمایت از ایجاد و توسعه‌ی آزمایشگاه‌های ملی و مراکز خدمات تخصصی در حوزه‌های اولویت‌دار؛
۱۵. حمایت از ایجاد و توسعه‌ی شبکه‌های آزمایشگاهی تخصصی در حوزه‌های اولویت‌دار و طراحی سازوکارهای انگیزشی مناسب برای مشارکت داوطلبانه در شبکه؛
۱۶. تدوین شاخص‌های سنجش بهره‌وری نظام علم و فناوری و پایش آنها؛
۱۷. حمایت از جوایز ملی تعالی و ارتقای عملکرد در نهادهای علم، فناوری و نوآوری؛
۱۸. تقویت سازوکارهای انگیزشی، معنوی، اعتباری و مادی به منظور ارتقای کیفیت داوری علمی؛
۱۹. ایجاد سازوکارهای رتبه‌بندی داوران و استانداردسازی و آموزش شیوه‌های داوری علمی؛

راهبرد کلان ۸

تربیت و توانمندسازی سرمایه‌ی انسانی با تأکید بر پرورش انسان‌های متقی، کارآفرین، خودباور، خلاق، نوآور و توانا در تولید علم، فناوری و نوآوری متناسب با ارزش‌های اسلامی و نیازهای جامعه

راهبردهای ملی:

۱. ارتقای نظام مشاوره، استعدادیابی و هدایت تحصیلی کشور؛
۲. بهبود هرم ترکیب نیروی انسانی نظام به منظور تحقق برنامه‌های رشد و توسعه‌ی نهادهای آموزشی و پژوهشی؛
۳. ارتقای شایسته‌سالاری برای انتصاب افراد در جایگاه‌های مدیریتی علم و فناوری؛

۴. ارتقای همکاری‌های علمی و تحقیقاتی در بین پژوهشگران، اعضای هیأت علمی، دانشجویان و طلاب در عرصه‌های مختلف علم و فناوری؛
۵. ارتقای بهره‌وری منابع انسانی مؤسسات علمی و پژوهشی اعم از اعضای هیأت علمی و دانشجویان تحصیلات تکمیلی و تقویت روحیه‌ی تلاش جهادی و گسترش تعاملات معلم و متعلم؛
۶. استفاده از حداکثر ظرفیت و تجارب نخبگان، دانشمندان، اعضای هیأت علمی، مدیران و متخصصان شاغل و بازنشسته‌ی دولتی و غیردولتی در آموزش و پژوهش؛

اقدامات ملی:

۱. طراحی و استقرار نظام جامع مشاوره، استعدادیابی و هدایت به منظور هدایت دانش‌آموزان و دانشجویان به سوی رشته‌های علمی متناسب با اولویت‌های کشور بر اساس استعداد، علاقه‌مندی و توانایی‌های آنها و اولویت‌های کشور؛
۲. توسعه‌ی ظرفیت جذب و به‌کارگیری منابع انسانی متخصص کشور در مراکز علمی دولتی و غیردولتی؛
۳. بازتعریف نظام انتصاب و ارتقای مدیران نهادهای آموزشی و پژوهشی، اعضاء هیأت علمی و پژوهشگران بر اساس ملاک‌های کیفی و تقویت نظام شایسته‌سالاری در نهادهای آموزشی و تحقیقاتی؛
۴. حمایت از فعالیت تمام‌وقت اعضای هیأت علمی با تأمین هزینه‌های رفاهی ایشان و فعالیت‌های تمام‌وقت دانشجویان دکترا با تأمین هزینه‌های تحصیلی و معیشتی ایشان؛
۵. اختصاص پژوهانه برای دانشجویان تحصیلات تکمیلی در جهت حمایت از پایان‌نامه‌ها و فعالیت‌های پژوهشی ایشان با نظارت استادان راهنما؛
۶. توسعه‌ی مهارت‌های تحقیقاتی اعضای هیأت علمی و محققان و پژوهشگران و افزایش دسترسی به منابع اطلاعاتی؛
۷. تدارک برنامه‌های تربیتی و فرهنگی در سطوح مختلف در راستای تحقق آرمان‌های انقلاب شکوهمند اسلامی؛
۸. طراحی سازوکار همکاری پاره‌وقت نخبگان، دانشمندان، اعضای هیأت علمی، مدیران و متخصصان شاغل و بازنشسته‌ی دولتی و غیردولتی در مؤسسات آموزشی و پژوهشی؛

راهبرد کلان ۹

تعامل فعال و اثرگذار علمی و فناوری با کشورهای دیگر به‌ویژه کشورهای منطقه و جهان اسلام
راهبردهای ملی:

۱. توسعه‌ی زبان فارسی به عنوان یکی از زبان‌های علمی در سطح جهان؛
۲. توسعه و تقویت شبکه‌های مناسبات ملی و فراملی دانشمندان و پژوهشگران و همکاری بین‌المللی با اولویت کشورهای اسلامی و کشورهای فارسی‌زبان؛
۳. اصلاح سازوکارها و قوانین استخدام، ارتقای محققان و تخصیص مشوق‌ها، بورس‌های تحصیلی، فرصت‌های مطالعاتی و پژوهانه‌ها برای افزایش همکاری‌های بین‌المللی محققان؛
۴. همکاری فعال با جهان اسلام و ایفای نقش پیشگامی برای تولید معرفت علمی مورد نیاز تمدن نوین اسلامی؛
۵. برنامه‌ریزی به منظور کسب رتبه‌ی اول علم و فناوری در منطقه و جهان اسلام؛

اقدامات ملی:

۱. افزایش پذیرش دانشجویان خارجی به منظور گسترش زبان فارسی و بسترسازی مرجعیت علمی کشور با اولویت کشورهای اسلامی و همسایه
۲. تقویت جریان معادل‌سازی واژگان علمی در تمام رشته‌ها و تأکید بر نگارش مقالات علمی - تخصصی به زبان روان فارسی؛
۳. توسعه و ابداع روش‌های سهل و سریع فارسی‌آموزی؛
۴. حمایت از تأسیس رشته‌ی زبان فارسی در دانشگاه‌های مختلف جهان؛
۵. اصلاح و تحول در روش‌های آموزش زبان به ویژه زبان عربی و انگلیسی در مقاطع آموزش عمومی؛
۶. ایجاد و توسعه‌ی نمایندگی‌های علمی و فناوری در سفارتخانه‌های جمهوری اسلامی ایران در حوزه‌های اولویت‌دار به منظور انتقال دستاوردها و تجارب جهانی در فناوریهای پیشرفته و صادرات دستاوردهای فناوری جمهوری اسلامی ایران به سایر کشورها؛
۷. همکاری بین‌المللی با اولویت کشورهای جهان اسلام با توجه به مزیت‌های نسبی و منابع هر کشور؛
۸. ایجاد شبکه‌های پژوهشی در داخل و خارج از کشور برای انتشار و تبادل دانش و فناوری متناسب با اولویت‌های ملی و بهره‌گیری از فرصت‌های جهانی؛

۹. ایجاد پژوهشگاه‌های بین‌المللی فراملی به منظور توسعه همکاری‌های بین‌المللی به ویژه با کشورهای جهان اسلام؛
۱۰. تأکید بر برگزاری سمینارهای منطقه‌ای و بین‌المللی و ترجمه آثار ایرانی-اسلامی به زبان‌های مختلف منطقه و جهان؛
۱۱. تقویت جریان اطلاعات علمی و فناوری کارآمد و توسعه فعالیت‌های انجمن‌های علمی و نهادهای پژوهشی کشور در سطح بین‌المللی با اولویت کشورهای جهان اسلام؛
۱۲. ساماندهی تعامل و ارتباطات بین‌المللی علمی و فناوری بین سازمان‌ها، مجامع، دانشمندان و متخصصین و افزایش برگزاری نشست‌های علمی مشترک؛
۱۳. حمایت از طرح‌های پژوهشی و فناوری بین‌المللی با سرمایه‌گذاری مشترک و تسهیل همکاری‌های با مؤسسات فناوری خارجی و گسترش تعاملات فناورانه با کشورهای دارای فناوری پیشرفته با روش‌هایی نظیر مشارکت در کنسرسیوم‌ها با رعایت سیاست‌های نظام؛
۱۴. فراهم آوردن بستر مشارکت دانشمندان ایرانی در مجامع و مراکز برتر جهان و بهره‌گیری از دانشمندان شناخته شده جهانی در ایران برای تبادل آرا و نظریات و معرفی پدیده‌های نو علمی با اولویت کشورهای جهان اسلام؛
۱۵. تبدیل پدیده‌های خروج نخبگان به فرصتی برای گسترش نگرش و منطق انقلاب اسلامی به سراسر جهان؛
۱۶. ایجاد سازوکارهای حمایتی، اعطای بورس‌های تحصیلی، فرصت‌های مطالعاتی و پژوهانه برای افزایش همکاری‌های بین‌المللی دانشگاه‌ها و حضور آنها در مجامع و شبکه‌های علمی بین‌المللی؛
۱۷. تقویت و توسعه نظام مند همکاری دانشگاه‌های کشور با دانشگاه‌های بزرگ و معتبر جهانی، به ویژه با دانشگاه‌های جهان اسلام با اولویت دوره‌های تحصیلات تکمیلی و با انجام پژوهش‌های مشترک؛
۱۸. اصلاح قوانین و مقررات مربوط به انتقال فناوری به کشور و ایجاد و توسعه نهادهای انتقال و بومی سازی فناوری از خارج به داخل و بالعکس؛
۱۹. حمایت از مطالعات لازم برای شناسایی، توانمندسازی‌ها و نیازهای علمی و پژوهشی جهان اسلام و کشورهای منطقه؛
۲۰. ترجمه منابع علمی ایرانی اسلامی و ارسال کتب فارسی مرجع حاوی تولیدات و نظرات علمی دانشمندان کشور، به مراکز و کتابخانه‌های معتبر جهان؛

۲۱. بهره‌گیری از فرصت‌های جهانی و توانمندی‌های ملی برای توسعه و تعالی حوزه‌ی علوم انسانی و اجتماعی بر اساس مبانی بینشی و ارزشی اسلام؛
۲۲. مشارکت فعال در تنظیم معیارها و اهداف نظام اعتبارسنجی و رتبه‌بندی مراکز آموزش عالی در منطقه و جهان اسلام؛
۲۳. تقویت و توسعه‌ی همکاری‌های هم‌بخش و اثرگذار با دانشگاه‌های کشورهای جهان اسلام و بهره‌برداری از ظرفیت دانشگاه‌های کشورهای پیشرو در علم و فناوری از طریق تبادل استاد و دانشجو و اجرای دوره‌های آموزشی مشترک در رشته‌های اولویت‌دار؛
۲۴. جلب مشارکت مؤثر متخصصان و پژوهشگران ایرانی و غیرایرانی مقیم خارج از کشور؛
۲۵. حمایت از ارائه‌ی مقالات معتبر علمی در عرصه‌ی بین‌المللی و ثبت اختراعات و اکتشافات؛

راهبرد کلان ۱۰

تحول و ارتقای کمی و کیفی در علوم انسانی و هنر مبتنی بر معارف اسلامی

راهبردهای ملی:

۱. توسعه‌ی هدفمند علوم انسانی بر پایه‌ی فطرت الهی انسان‌ها و معارف اسلامی و ساماندهی آموزش‌ها و پژوهش‌های آن؛
۲. تقویت تعامل مؤثر حوزه و دانشگاه به منظور تولید علوم انسانی و هنر؛
۳. ترویج و تعمیق نقد و مناظره و گسترش کرسی‌های نظریه‌پردازی در حوزه‌ی علوم انسانی، هنر و معارف اسلامی؛
۴. گسترش گرایش‌های میان‌رشته‌ای در درون علوم انسانی و بین رشته‌های علوم انسانی و سایر علوم، بر اساس نگرش اسلامی با رویکرد رفع نیازهای علمی و اجتماعی؛
۵. ایجاد ساختارهای خاص حمایت از توسعه‌ی کیفی علوم انسانی و معارف اسلامی؛
۶. توسعه و بومی‌سازی هنر و علوم انسانی کاربردی و متناسب‌سازی رشته‌های آنها با نیازهای واقعی کشور؛
۷. ساماندهی و تقویت هدفمند آموزش زبان‌های خارجی به منظور تحول کیفی در آنها؛
۸. بسترسازی و تقویت ساختارهای حمایتی برای رشد هنر متعهد؛
۹. حمایت از توسعه‌ی آموزش و پژوهش‌های بنیادی و کاربردی در حوزه‌ی هنر متعهد؛

اقدامات ملی:

۱. حمایت از تولید و کاربردی کردن علوم انسانی با جهت گیری اسلامی؛
۲. ایجاد سازوکار روزآمدسازی محتوای آموزشی در رشته‌های علوم انسانی و هنر مبتنی بر مبانی اسلامی و نظارت بر ارتقای کیفی آن؛
۳. اصلاح آموزش‌های علوم انسانی به منظور توجه بیشتر به مطالعات بنیادی و تأکید بر آموختن اصول، مبانی و قواعد اساسی علوم مربوطه مبتنی بر مبانی اسلامی؛
۴. توسعه‌ی پژوهش‌های بنیادی معرفتی در حوزه‌ی علوم انسانی مبتنی بر مبانی اسلامی و ارائه‌ی تولیدات علمی آنها به جهان؛
۵. حمایت از تأسیس انجمن‌ها، پژوهشگاه‌ها و قطب‌های علمی مشترک بین حوزه و دانشگاه به منظور شکل‌گیری و تکوین دیدگاه‌ها و نظریات اسلامی در حوزه‌ی علوم انسانی؛
۶. طراحی و توسعه‌ی برنامه‌های پژوهشی، فرصت مطالعاتی و آموزشی مشترک میان حوزه و دانشگاه و ایجاد مراکز پژوهشی و آموزشی مشترک؛
۷. طراحی سازوکارهای لازم برای تربیت و جذب معلمان، مربیان و مدرسان دروس معارف اسلامی و علوم انسانی در مدارس و دانشگاه‌ها با استفاده از توانمندی‌ها و ظرفیت‌های حوزه‌های علمیه؛
۸. تدوین قوانین و مقررات مورد نیاز و تقویت کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره جهت تولید علوم انسانی و تحقق مرجعیت علمی؛
۹. ایجاد سازوکارهای تشویق نظریه‌پردازان در حوزه‌های علوم انسانی و معارف اسلامی و انتشار دستاوردهای آنان؛
۱۰. ارتقای جایگاه کرسی‌های نظریه‌پردازی برای فعالیت در سطح بین‌المللی با تأکید بر جهان اسلام؛
۱۱. ایجاد سازوکارهای لازم برای تقویت مواجهه‌ی انتقادی و تطبیقی با متون ترجمه‌ای در علوم انسانی؛
۱۲. ایجاد گرایش‌های میان‌رشته‌ای بین شاخه‌های علوم اسلامی، علوم انسانی و سایر علوم؛
۱۳. حمایت از مطالعات و ایجاد فلسفه‌های رشته‌های مختلف علوم بر پایه‌ی فلسفه و حکمت اسلامی؛
۱۴. اصلاح جریان استعدادیابی و هدایت تحصیلی برای جذب استعداد‌های برتر در علوم انسانی و معارف اسلامی؛
۱۵. حمایت از تأسیس و فعالیت مراکز نخبه‌پرور در حوزه‌ی علوم انسانی مبتنی بر مبانی اسلامی؛
۱۶. ایجاد نظام حمایت معنوی، اعتباری و مالی از پژوهش‌های علوم انسانی مبتنی بر مبانی اسلامی و حمایت از تألیفات، رساله‌ها، پژوهش‌ها و سمینارهای علمی تخصصی در این زمینه؛
۱۷. حمایت از پایان‌نامه‌ها و رساله‌های تحصیلی در رشته‌های علوم انسانی و هنر در جهت رفع نیازهای کشور؛

۱۸. حمایت از توسعه‌ی پارک‌های علم و فناوری ویژه‌ی علوم انسانی و هنر بر اساس نیازها و استعداد‌های منطقه‌ای و استانی؛
۱۹. تقویت سازمان‌های مردم‌نهاد (سمن) و اجتماعات علمی حرفه‌ای در حوزه‌ی پژوهش‌های علوم انسانی مبتنی بر مبانی اسلامی؛
۲۰. بازنگری در توسعه‌ی کمی و کیفی رشته‌های علوم انسانی و میزان پذیرش دانشجو بر اساس نیازهای جامعه و وجود فرصت‌های شغلی؛
۲۱. توسعه‌ی رشته‌های علوم انسانی و هنر منوط به وجود منابع علمی متناسب با نگرش اسلامی و مدرسان دارای صلاحیت و مسلط بر مبانی اسلامی؛
۲۲. ساماندهی مؤسسات آموزش زبان‌های خارجی و متنوع‌سازی آموزش آنها از طریق شفاف‌سازی نیازهای کشور برای تعاملات بین‌المللی علم و فناوری؛
۲۳. بومی‌سازی و تدوین برنامه‌های درسی و محتوای آموزشی در زمینه‌ی آموزش زبان‌های خارجی با توجه به فرهنگ اسلامی؛
۲۴. تقویت استفاده از زبان فارسی در حوزه‌های تخصصی علوم با تأکید بر معادل‌سازی مفهومی برای اصطلاحات تخصصی و ترویج آنها در مجامع علمی و تلاش برای تبدیل زبان فارسی به زبان علم؛
۲۵. حمایت از تولیدات هنری با رویکرد معرفی ارزش‌های انقلاب اسلامی و دفاع مقدس؛
۲۶. حمایت از تولیدات هنری به منظور تقویت جلوه‌های عملی و ملموس هنر متعهد در شئون مختلف زندگی و احیای هنرهای سنتی فراموش شده؛
۲۷. تدوین نظام ثبت حقوقی آثار هنری؛
۲۸. تقویت و راه‌اندازی حوزه‌های میان‌رشته‌ای بین هنر و دیگر رشته‌های علوم بر اساس آموزه‌های اسلامی به ویژه فلسفه و فقه هنر؛
۲۹. تدوین، گسترش و تعمیق دروس مربوط به مبانی نظری هنر متعهد و توسعه‌ی رشته‌های هنرهای محلی و منطقه‌ای در چارچوب فرهنگ اسلامی؛
۳۰. هدایت آموزش و پژوهش‌های هنری برای نیل به هنر متعهد و نقد و ارزیابی جلوه‌های هنری حاکم بر زندگی امروز؛
۳۱. زمینه‌سازی و تقویت مطالعات برای معرفی هنرمندانه‌ی معارف اسلامی به منظور افزایش اثرگذاری معارف دینی در جامعه؛
۳۲. حمایت از تأسیس و گسترش فعالیت مراکز آموزشی و پژوهشی هنر اسلامی با مشارکت حوزه‌های علمیه؛

راهبرد کلان ۱۱

نقش آفرینی مؤثرتر چرخه‌ی علم، فناوری و نوآوری در حوزه‌ی علوم پزشکی و سلامت
راهبردهای ملی:

۱. توسعه و بومی‌سازی علوم و فناوری‌های سلامت در کشور؛
۲. توسعه‌ی آموزش و پژوهش در زمینه‌ی ترویج شیوه‌های زندگی سالم و اسلامی و نیز عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت و بهداشت؛

اقدامات ملی

۱. توسعه‌ی آموزش‌ها و پژوهش‌های حوزه‌ی تغذیه و پیشگیری، به منظور بهره‌مندی از مواد غذایی سالم و حفظ سلامت جامعه؛
۲. تولید دانش با تأکید بر بیماری‌ها و معضلات بومی؛
۳. تقویت ارتباط زمینه‌های علوم سلامت، بالینی، طب سنتی اسلامی-ایرانی با علوم پایه، علوم اسلامی، علوم انسانی و علوم اجتماعی؛
۴. ساماندهی بازار محصولات و تجهیزات سلامت در کشور به منظور حمایت از تولید علم و فناوری‌های بومی؛
۵. توسعه‌ی فناوری اطلاعات و ارتباطات در عرصه‌ی سلامت به منظور ایجاد نظام سلامت الکترونیک با رعایت اخلاق اسلامی، امنیت اجتماعی و حریم خصوصی؛
۶. تقویت نظام آموزشی با رویکرد تربیت سرمایه‌ی انسانی متخلق به اخلاق حرفه‌ای مبتنی بر تعالیم اسلامی؛

راهبرد کلان ۱۲

نقش آفرینی مؤثرتر چرخه‌ی علم، فناوری و نوآوری در حوزه‌ی فنی و مهندسی
راهبردهای ملی:

۱. توجه ویژه به توسعه‌ی نیازمحور علوم و فناوری‌های مهندسی برای تولید و جذب فناوری با توان رقابتی و ثروت آفرینی با حفظ محیط زیست و الگوی صحیح مصرف و رعایت اخلاق حرفه‌ای؛
۲. تقویت ساختارهای حمایت از توسعه‌ی تقاضامحور فعالیت‌های فنی و مهندسی؛

اقدامات ملی:

۱. تقویت شرکت‌های فنی و مهندسی به منظور کسب توان طراحی مفهومی و پایه؛
۲. حمایت از شرکت‌های طراحی مهندسی برای مشارکت در طرح‌های بین‌المللی؛
۳. ایجاد سازوکارهای لازم به منظور تحصیل و تشویق صادرات و خدمات فنی و مهندسی؛
۴. واگذاری طرح‌های کلان ملی پژوهش و فناوری به متخصصان داخلی به منظور ارتقای خودباوری و توانمندی ملی و در راستای تأمین نیازهای آتی کشور و جهان؛
۵. تدوین معیارهای اخلاق حرفه‌ای مهندسی و ترویج و نظارت بر رعایت آنها؛
۶. تشویق دانش‌آموختگان فنی و مهندسی به سمت ایجاد شرکت‌های دانش‌بنیان خصوصی و تعاونی در پارک‌ها و مراکز رشد علم و فناوری از طریق ارائه تسهیلات خاص به آنها؛
۷. توسعه و ساماندهی نظام‌های مهندسی به منظور افزایش کارآمدی و پاسخگویی آنها؛
۸. حمایت از شرکت‌های طراحی و مهندسی به منظور کاربردی کردن دانش فنی تولید شده در پژوهشگاه‌ها و دانشگاه‌ها؛

راهبرد کلان ۱۳

توسعه، تعمیق و تقویت آموزش و پژوهش در حوزه‌ی علوم پایه

راهبردهای ملی:

۱. تشویق و هدایت مؤسسات علمی و آموزشی در توسعه‌ی علوم پایه به منظور گسترش مرزهای علم و پاسخگویی به نیازهای جامعه؛
۲. افزایش بهره‌وری نهادها و زیرساخت‌ها در حوزه‌ی علوم پایه؛

اقدامات ملی:

۱. تعریف طرح‌های کلان ملی و حمایت از آنها در حوزه‌های اولویت‌دار و افزایش سرمایه‌گذاری بخش‌های صنعت و بازار از آنها؛
۲. الزام و تشویق طرح‌های مطالعاتی و تحقیقات کاربردی و توسعه‌ای به هزینه‌کرد بخشی از اعتبارات خود در پژوهش‌های علوم پایه مرتبط؛
۳. تشویق نظریه‌پردازی در علوم پایه برای کشف مسیرهای جدید و میانبر علمی؛

۴. بازنگری و ارتقای روش‌های و محتوای آموزش علوم پایه در کلیه سطوح تحصیلی؛
۵. تقویت تعامل میان علوم پایه با سایر علوم؛
۶. شبکه‌سازی مؤسسات آموزشی و پژوهشی در حوزه‌ی علوم پایه به منظور افزایش هماهنگی و همکاری و تقویت تحقیقات بین‌رشته‌ای از طریق اشتراک امکانات و تجهیزات، تقسیم کارهای پژوهشی و جذب نخبگان علمی؛

۱-۷-۳-۵- فصل پنجم: چارچوب نهادی علم، فناوری و نوآوری

۱-۷-۳-۱- تقسیم کار ملی در نظام علم و فناوری

الف) سیاست‌گذاری کلان، نظارت و ارزیابی

سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری کلان و راهبردی نظام علم و فناوری، روزآمدسازی و اجرایی نمودن نقشه‌ی جامع علمی کشور و ارزیابی و نظارت بر حسن اجرای آن، سیاست‌گذاری کلان همکاری‌های بین‌المللی علم و فناوری و تصویب اسناد ملی فناوری‌های اولویت‌دار بر عهده‌ی شورای عالی انقلاب فرهنگی می‌باشد که با سازوکار مورد نظر شورا انجام می‌گیرد.

ب) سیاست‌گذاری اجرایی، هماهنگی و انسجام‌بخشی اجرای نقشه‌ی جامع علمی کشور

به منظور تهیه، تصویب و ابلاغ سیاست‌های اجرایی، طراحی سازوکار تحقق اهداف نقشه و اصلاح ساختارها و فرآیندهای مربوطه، هماهنگی و انسجام‌بخشی در اجرای نقشه‌ی جامع علمی و نظارت بر حسن اجرای آن، "ستاد راهبری اجرای نقشه‌ی جامع علمی کشور" توسط شورای عالی انقلاب فرهنگی با ترکیب زیر ایجاد می‌گردد:

- دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی (رئیس)
- پنج نفر از اعضای حقیقی به انتخاب شورا
- رئیس نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها با اجازه‌ی ایشان
- وزیر علوم، تحقیقات و فناوری
- معاون علمی و فناوری ریاست جمهوری
- وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- وزیر آموزش و پرورش
- رئیس کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی
- رئیس کمیسیون بهداشت و درمان مجلس شورای اسلامی
- یک نفر از مدرسین حوزوی به انتخاب شورای عالی حوزه‌های علمیه

تبصره ۱: شرح تفصیلی وظایف ستاد با پیشنهاد رئیس ستاد به تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی می‌رسد.

تبصره ۲: با توجه به تنوع ارتباط نظام علم و فناوری با عرصه‌های مختلف فرهنگی، صنعتی، تولیدی و خدماتی، در موارد لازم از وزرا و رؤسای نهادهای ذیربط جهت شرکت در جلسات ستاد و کمیسیون‌های مربوط دعوت به عمل خواهد آمد.

ج) برنامه‌ریزی، اجرا و فرهنگ‌سازی

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، معاونت علمی و فناوری رئیس جمهوری و بنیاد ملی نخبگان، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزارت آموزش و پرورش، فرهنگستان‌های کشور، جهاد دانشگاهی، مرکز همکاری‌های فناوری و نوآوری ریاست جمهوری، سایر وزارتخانه‌ها و نهادها و مؤسسات علمی و فناوری، صدا و سیما، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سایر نهادها و دستگاه‌های تبلیغی و فرهنگی کشور، در فرآیند اجرایی نمودن و فرهنگ‌سازی نقشه در چارچوب سیاست‌های مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی با ستاد راهبری اجرای نقشه‌ی جامع علمی کشور همکاری می‌نمایند.

۱-۷-۳-۵-۲- نظام اجرا، نظارت، ارزیابی و به‌روزرسانی نقشه‌ی جامع علمی کشور

اتخاذ تدابیر لازم در لایه‌های مختلف نظام علم و فناوری و ترسیم صحیح و شفاف گردش فعالیت‌ها و تعاملات در بین اجزای نظام، ضامن اجرای نقشه و ارتقای بهره‌وری کشور در این زمینه است. همچنین حفظ و استمرار کارکرد نقشه‌ی جامع علمی مستلزم پایش و کنترل پیشرفت اجرای نقشه در افق زمانی پیش‌بینی شده برای آن و مراقبت از صحت و اعتبار اجزای مختلف نقشه است. این پایش و مراقبت باید به‌گونه‌ای باشد که جهت‌گیری نظام اجرایی نقشه به سوی دستیابی به اهداف آن حفظ شود و در صورت بروز هرگونه تغییرات اثرگذار در مفروضات و اوضاع محیطی، این تغییرات در کوتاه‌ترین زمان شناسایی و آثار آن تحلیل شود و مراجع مربوط اقدامات اصلاحی مورد نیاز را به تصویب برسانند. به این منظور:

- ۱- ستاد راهبری اجرای نقشه‌ی جامع علمی کشور با ایجاد سازوکارهای لازم و استفاده از نهادهای مختلف، ضمن انجام تصمیم‌گیری‌های لازم و ابلاغ مصوبات، وظیفه‌ی نظارت و ارزیابی تحقق اهداف نقشه را عهده‌دار است.
- ۲- ستاد راهبری اجرای نقشه‌ی جامع علمی کشور موظف است پس از تصویب و ابلاغ نقشه‌ی جامع علمی در فواصل زمانی خاص به تکمیل و به‌روزرسانی اولویت‌های علم و فناوری کشور، ارائه‌ی اسناد ملی مربوطه و تعیین نوع پشتیبانی در هر زمینه اقدام کند.

- ۳- ستاد راهبردی اجرای نقشه‌ی جامع علمی کشور با همکاری دستگاه‌ها و نهادهای مسئول و مؤسسات پژوهشی مطالعاتی شاخص‌های علم و فناوری مورد نیاز و کمیت‌های مطلوب مربوطه را تکمیل و بروز می‌رساند.
- ۴- ستاد راهبردی اجرای نقشه‌ی جامع علمی کشور با همکاری دستگاه‌های ذیربط موظف است گزارش وضع موجود علم و فناوری کشور را براساس شاخص‌های نقشه‌ی جامع علمی کشور طی یک‌سال تدوین کند. علاوه بر آن این ستاد گزارش ارزیابی وضع موجود علم و فناوری کشور را هر ساله بر اساس آخرین شاخص‌ها تدوین می‌کند و به شورای عالی انقلاب فرهنگی تسلیم خواهد کرد.
- ۵- ستاد راهبردی اجرای نقشه‌ی جامع علمی کشور موظف است وضعیت پذیرش دانشجو در رشته‌ها و مقاطع تحصیلی در دانشگاه‌های دولتی و غیردولتی را رصد نموده و به صورت سالیانه گزارش میزان نیاز کشور به این رشته‌ها و مقاطع را با توجه به اولویت‌های ملی، تهدیدها و فرصت‌ها و امکانات کشور تهیه نموده و به همراه گزارش اقدامات خود برای اصلاح وضع موجود، به شورای عالی انقلاب فرهنگی ارائه نماید.
- ۶- کلیه‌ی دستگاه‌های اجرایی موظف‌اند در چارچوب سیاست‌های اجرایی ستاد راهبردی اجرای نقشه‌ی جامع علمی، طرح‌ها و برنامه‌های خود را برای اجرای این نقشه تدوین و برای بررسی و تصویب به ستاد تسلیم نمایند. ستاد موظف است میزان پیشرفت و عملکرد طرح‌ها و برنامه‌های ارائه‌شده‌ی دستگاه‌های اجرایی را در فواصل یک‌ساله به شورای عالی انقلاب فرهنگی گزارش نماید.
- ۷- شورای عالی انقلاب فرهنگی در صورت نیاز تعامل لازم را جهت اصلاح و تصویب قوانین با مجلس شورای اسلامی خواهد داشت.
- ۸- ستاد راهبردی اجرای نقشه‌ی جامع علمی کشور موظف است ضمن رصد و پایش اوضاع محیطی، رقبا و تحولات جهانی علم و فناوری با رویکرد آینده‌پژوهی، نقشه‌ی جامع علمی کشور را به صورت دوره‌ای، روزآمد نموده و برای تصویب به شورای عالی انقلاب فرهنگی ارائه دهد.
- نقشه‌ی جامع علمی کشور از تاریخ تصویب لازم‌الاجراست و کلیه‌ی مصوبات و سیاست‌های قبلی مغایر، لغو و بلااثر می‌گردد.
- نقشه‌ی جامع علمی کشور در ۵ فصل در ششصد و هفتاد و نهمین جلسه شورای عالی انقلاب فرهنگی مورخ ۸۹/۱۰/۱۴ به تصویب رسید.

۱-۷-۴- گزیده قانون برنامه‌ی پنج‌ساله‌ی پنجم توسعه‌ی جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۴-۱۳۹۰)

۱-۷-۴-۱- فصل اول - فرهنگ اسلامی - ایرانی

ماده ۱- دولت موظف است با همکاری سایر قوا «الگوی توسعه‌ی اسلامی - ایرانی» را که مستلزم رشد و بالندگی انسان‌ها بر مدار حق و عدالت و دستیابی به جامعه‌ای متکی بر ارزش‌های اسلامی و انقلابی و تحقق شاخص‌های عدالت اجتماعی و اقتصادی باشد تا پایان سال سوم برنامه، تدوین و جهت تصویب به مجلس شورای اسلامی ارائه دهد. این الگو پس از تصویب در مجلس شورای اسلامی مبنای تهیه‌ی برنامه‌ی ششم و برنامه‌های بعدی قرار می‌گیرد.

تبصره - دبیرخانه‌ی تهیه‌ی این الگو در قوه‌ی مجریه مستقر خواهد بود و رؤسای قوای سه‌گانه‌ی کشور موظفند با اتخاذ سازوکارهای لازم در هر قوه به فرآیند تهیه‌ی آن کمک کنند.

ماده ۷- دولت به منظور زنده و نمایان نگه داشتن اندیشه‌ی دینی و سیاسی و سیره‌ی عملی حضرت امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری و برجسته کردن نقش آن به عنوان یک معیار اساسی در تدوین الگوی توسعه‌ی اسلامی - ایرانی و سیاست‌گذاری‌ها و برنامه‌ها و تسری آن به مجموعه ارکان نظام، از انجام پژوهش و مطالعات بنیادی و کاربردی در عرصه‌ی فرهنگ‌سازی، آموزشی و تأسیس رشته‌های تخصصی لازم با تکیه بر علوم، فناوری و بهره‌گیری مناسب از ظرفیت دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی و پایان‌نامه‌های دوره‌های تحصیلات تکمیلی با موضوعاتی مرتبط با حضرت امام خمینی (ره)، مقام معظم رهبری، انقلاب اسلامی، دفاع مقدس و ایثار و شهادت در داخل و خارج از کشور و تجهیز کتابخانه‌های عمومی کشور و کتابخانه‌های معتبر خارجی به آثار منتشر شده در این زمینه، در قوانین بودجه‌های سنواتی حمایت مالی می‌نماید. همچنین برای تشویق پدیدآورندگان آثار برتر علمی، فرهنگی، هنری و ادبی مرتبط و نیز چهره‌ها و شخصیت‌های انقلابی و عدالت‌خواه در سطح جهان به ویژه افرادی که اقدامات مؤثر در جهت ترویج اندیشه‌ی امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری انجام دهند با رعایت اصل یکصد و بیست و نهم (۱۲۹) قانون اساسی نشان ملی حضرت امام (ره) و رهبری اعطاء نماید.

ماده ۸ - به منظور توسعه‌ی انجمن‌ها و قطب‌های علمی حوزوی و دانشگاهی، کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره، دولت از توسعه‌ی آموزش‌ها و پژوهش‌های بنیادین کاربردی در حوزه‌های دین و نشر فرهنگ و معارف اسلامی و گرایش‌های تخصصی مرتبط حمایت‌های لازم را در ابعاد مالی، حقوقی به عمل آورد.

۱-۷-۴-۲- فصل دوم - علم و فناوری

ماده ۱۵- به منظور تحول بنیادین در آموزش عالی به ویژه در رشته‌های علوم انسانی، تحقق جنبش نرم‌افزاری و تعمیق مبانی اعتقادی، ارزش‌های اسلامی و اخلاق حرفه‌ای و با هدف ارتقای کیفی در حوزه‌ی دانش و تربیت

اسلامی، وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلفند اقدامات زیر را انجام دهند:

الف - بازنگری متون، محتوا و برنامه‌های آموزشی و درسی دانشگاهی مبتنی بر آموزه‌ها و ارزش‌های دینی و هویت اسلامی - ایرانی و انقلابی و تقویت دوره‌های تحصیلات تکمیلی با بهره‌گیری از آخرین دستاوردهای دانش بشری، با اولویت نیاز بازار کار.

ب - تدوین و ارتقای شاخص‌های کیفی به خصوص در رشته‌های علوم انسانی به ویژه در رشته‌های علوم قرآن و عترت و مطالعات میان‌رشته‌ای با بهره‌گیری از امکانات و توانمندی‌های حوزه‌های علمیه و تأمین آموزش‌های مورد نیاز متناسب با نقش دختران و پسران.

ج - نهادینه کردن تجارب علمی و عملی انقلاب اسلامی و دفاع مقدس با انجام فعالیت‌های آموزشی، پژوهشی و نظریه‌پردازی در حوزه‌های مرتبط.

د - همکاری با حوزه‌های علمیه و بهره‌مندی از ظرفیت‌های حوزه در عرصه‌های مختلف.

ه - گسترش کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و آزاداندیشی، انجام مطالعات میان‌رشته‌ای، توسعه‌ی قطب‌های علمی و تولید علم بومی با تأکید بر علوم انسانی با همکاری شورای عالی حوزه‌ی علمیه و دفتر تبلیغات اسلامی حوزه‌ی علمیه‌ی قم.

و - استقرار نظام جامع نظارت و ارزیابی و رتبه‌بندی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی بر اساس شاخص‌های مورد تأیید وزارتخانه‌های مذکور منوط به عدم مغایرت با مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی با هدف ارتقای کیفیت آموزشی و پژوهشی.

تبصره - پس از استقرار نظام جامع نظارت و ارزیابی و تضمین کیفیت، هرگونه گسترش و توسعه‌ی رشته‌ها، گروه‌ها و مقاطع تحصیلی موکول به رعایت شاخص‌های ابلاغی از سوی وزارتخانه‌های ذی‌ربط توسط دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی است. وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی حسب مورد مجازند عملیات اجرایی سنجش کیفیت و رتبه‌بندی را بر اساس این نظام به مؤسسات مورد تأیید در بخش غیردولتی واگذار نمایند.

ماده ۱۶- دولت مجاز است به منظور دستیابی به جایگاه دوم علمی و فناوری در منطقه و تثبیت آن تا پایان برنامه‌ی پنجم، اقدامات زیر را انجام دهد:

الف - بازنگری آیین‌نامه‌ی ارتقای اعضای هیأت علمی به نحوی که تا پنجاه درصد (۵۰٪) امتیازات پژوهشی اعضای هیأت علمی معطوف به رفع مشکلات کشور باشد.

برای تحقق این امر تمهیدات لازم برای ارتقای هیأت علمی از جمله توسعه و تقویت دوره‌های تحصیلات تکمیلی، افزایش فرصت‌های مطالعاتی اعضای هیأت علمی در داخل و خارج از کشور و ایجاد مراکز تحقیقاتی و فناوری پیشرفته‌ی علوم و فنون در کشور، تسهیل ارتباط دانشگاه‌ها با دستگاه‌های اجرایی از جمله صنعت فراهم خواهد گردید.

ب - ایجاد ظرفیت لازم برای افزایش درصد پذیرفته‌شدگان دوره‌های تحصیلات تکمیلی آموزش عالی، با ارتقای کیفیت به گونه‌ای که میزان افزایش ورود دانش‌آموختگان دوره‌ی کارشناسی به دوره‌های تحصیلات تکمیلی به بیست درصد (۲۰٪) برسد.

ج - برنامه‌ریزی و حمایت لازم برای تأمین هیأت علمی مورد نیاز دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی به منظور ارتقای شاخص نسبت عضو هیأت علمی تمام‌وقت به دانشجو در تمامی دانشگاه‌ها اعم از دولتی و غیردولتی به گونه‌ای که تا پایان برنامه نسبت کل دانشجو به هیأت علمی تمام‌وقت در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی عالی غیردولتی به حداکثر چهل و در دانشگاه پیام‌نور به حداکثر دویست و پنجاه برسد.

د - نسبت به ایجاد، راه‌اندازی و تجهیز آزمایشگاه کاربردی در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی، شهرک‌های دانشگاهی، علمی، تحقیقاتی، شهرک‌های فناوری، پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد از طریق دستگاه‌های اجرایی و شرکت‌های تابعه و وابسته‌ی آنها اقدام نماید. بخشی از نیروی پژوهشی این آزمایشگاه‌ها می‌تواند توسط پژوهشگران دستگاه اجرایی یا شرکت اعضای هیأت علمی و دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه تأمین گردد. دستگاه‌های اجرایی و شرکت‌ها می‌توانند بخشی از اعتبارات پژوهشی خود را از طریق این آزمایشگاه‌ها هزینه نمایند.

ه - به منظور افزایش سهم تحقیق و پژوهش از تولید ناخالص داخلی به گونه‌ای برنامه‌ریزی نماید که سهم پژوهش از تولید ناخالص داخلی، سالانه به میزان نیم‌درصد (۰/۵٪) افزایش یافته و تا پایان برنامه به سه درصد (۳٪) برسد. در این راستا منابع تحقیقات موضوع این بند را هر سال در بودجه‌ی سنواتی در قالب برنامه‌های خاص مشخص نموده و نیز در پایان سال گزارش عملکرد تحقیقاتی کشور موضوع این بند را به کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی ارائه نمایند.

و - وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظفند با همکاری سایر دستگاه‌های ذی‌ربط ضمن اعمال اقدامات ذیل شاخص‌های آن را پایش نموده و گزارش عملکرد سالانه را به کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی ارائه نمایند:

۱- ارتقاء کمی و کیفی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی بر اساس عدالت آموزشی و اولویت‌های سند چشم‌انداز با رعایت سایر احکام این ماده.

۲- اصلاح هرم هیأت علمی تمام‌وقت دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی اعم از دولتی و غیردولتی با فراهم

آوردن بسترهای لازم و با تأکید بر شایسته‌سالاری.

۳- گسترش ارتباطات علمی با مراکز و نهادهای آموزشی و تحقیقاتی معتبر بین‌المللی از طریق راه‌اندازی دانشگاه‌های مشترک، برگزاری دوره‌های آموزشی مشترک، اجرای مشترک طرح‌های پژوهشی و تبادل استاد و دانشجو با کشورهای دیگر با تأکید بر کشورهای منطقه و جهان اسلام به ویژه در زمینه‌های علوم انسانی، معارف دینی و علوم پیشرفته و اولویت‌دار جمهوری اسلامی ایران بر اساس نقشه‌ی جامع علمی کشور با هدف توسعه‌ی علمی کشور و توانمندسازی اعضاء هیأت علمی.

۴- ایجاد هماهنگی بین نهادها و سازمان‌های پژوهشی کشور جهت سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و نظارت کلان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری.

۵- تدوین و اجرای طرح نیازسنجی آموزش عالی و پژوهشی در نخستین سال اجرای برنامه به منظور توسعه‌ی متوازن مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی دولتی و غیردولتی با توجه به نیازها و امکانات.

۶- استقرار نظام یکپارچه‌ی پایش و ارزیابی علم و فناوری کشور تحت نظر شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری با هماهنگی مرکز آمار ایران جهت رصد وضعیت علمی کشور در مقیاس ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی و تعیین میزان دستیابی به اهداف اسناد بالادستی مبتنی بر نظام فراگیر و پویای آمار ثبتي و ارائه‌ی گزارش سالانه به کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی.

۷- انجام اقدامات قانونی لازم برای تکمیل و اجرای نقشه‌ی جامع علمی کشور در راستای بند (۱۱) سیاست‌های کلی ابلاغی برنامه‌ی پنجم

۸- برنامه‌ریزی برای تحقق شاخص‌های اصلی علم و فناوری شامل سهم درآمد حاصل از صادرات محصولات و خدمات مبتنی بر فناوری‌های پیشرفته و میانی، سرانه‌ی تولید ناخالص داخلی ناشی از علم و فناوری، تعداد گواهی ثبت اختراع، تعداد تولیدات علمی بین‌المللی، نسبت سرمایه‌گذاری خارجی در فعالیت‌های علم و فناوری به هزینه‌های تحقیقات کشور و تعداد شرکت‌های دانش‌بنیان.

دولت موظف است به گونه‌ای برنامه‌ریزی نماید که تا پایان برنامه حداقل به جایگاه رتبه دوم در منطقه در این زمینه برسد.

ماده ۱۷- دولت مجاز است به منظور توسعه و انتشار فناوری و حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان اقدامات زیر را انجام دهد:

الف - حمایت مالی از پژوهش‌های تقاضامحور مشترک با دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، پژوهشی و فناوری و حوزه‌های علمیه در موارد ناظر به حل مشکلات موجود کشور مشروط به این که حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) از هزینه‌های آن را کارفرمای غیردولتی تأمین و تعهد کرده باشد.

ب - حمایت مالی و تسهیل شکل‌گیری و توسعه‌ی شرکت‌های کوچک و متوسط خصوصی و تعاونی که در زمینه‌ی تجاری‌سازی دانش و فناوری به ویژه تولید محصولات مبتنی بر فناوری‌های پیشرفته و صادرات خدمات فنی و مهندسی فعالیت می‌کنند و نیز حمایت از راه‌اندازی مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری از طریق بخش غیردولتی.

ج - حمایت‌های قانونی لازم در راستای تشویق طرف‌های خارجی قراردادهای بین‌المللی و سرمایه‌گذاری خارجی برای انتقال دانش فنی و بخشی از فعالیت‌های تحقیق و توسعه‌ی مربوط به داخل کشور و انجام آن با مشارکت شرکت‌های داخلی.

د - حمایت مالی از ایجاد و توسعه‌ی بورس ایده و بازار فناوری به منظور استفاده از ظرفیت‌های علمی در جهت پاسخگویی به نیاز بخش‌های صنعت، کشاورزی و خدمات.

ه - حمایت مالی از پایان‌نامه‌ها و رساله‌های دانشجویی در راستای ارتقای بهره‌وری و حل مشکلات کشور. و - تأمین و پرداخت بخشی از هزینه‌ی ثبت اختراعات، تولید دانش فنی و حمایت مالی از تولیدکنندگان برای خرید دانش فنی و امتیاز اختراعات.

تبصره ۱- دستگاه‌های اجرایی مکلفند امکانات و تجهیزات پژوهشی و تحقیقاتی، آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌ها را با نرخ ترجیحی در اختیار مؤسسات و شرکت‌های دانش‌بنیان مورد تأیید شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری در چهارچوب مصوبه‌ی هیأت وزیران قرار دهند.

تبصره ۲- در راستای توسعه و انتشار فناوری به دستگاه‌های اجرایی اجازه داده می‌شود مالکیت فکری، دانش فنی و تجهیزاتی را که در چهارچوب قرارداد با دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی و فناوری دولتی ایجاد و حاصل شده است، به دانشگاه‌ها و مؤسسات یادشده واگذار نمایند.

تبصره ۳- سازمان ثبت اسناد و املاک کشور موظف است صرفاً پس از ارائه‌ی گواهی ممیزی علمی اختراعات از سوی مراجع ذی‌صلاح نسبت به ثبت اختراعات اقدام نماید.

تبصره ۴- اعضاء هیأت علمی می‌توانند با موافقت هیأت امنای همان دانشگاه نسبت به تشکیل مؤسسات و شرکت‌های صددرصد (۱۰۰٪) خصوصی دانش‌بنیان اقدام و یا در این مؤسسات و شرکت‌ها مشارکت نمایند. این مؤسسات و شرکت‌ها برای انعقاد قرارداد پژوهشی مستقیم و یا غیرمستقیم با دستگاه‌های اجرایی، مشمول قانون منع مداخله‌ی کارکنان در معاملات دولتی و تغییرات بعدی آن نیستند.

ماده ۱۸- دولت به منظور گسترش حمایت‌های هدفمند مادی و معنوی از نخبگان و نوآوران علمی و فناوری اقدامات زیر را انجام دهد:

- الف - ارتقای منزلت اجتماعی از طریق فرهنگ‌سازی.
- ب - تسهیل در ارتقای تحصیلی و ورود به رشته‌های تحصیلی مورد علاقه در دوره‌های قبل و بعد از ورود به دانشگاه.
- ج - اعطای حمایت‌های مالی و بورس تحصیلی از طریق وزارت‌خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و بنیاد ملی نخبگان.
- د - هدایت تحصیلی در زمینه‌ها و رشته‌های اولویت‌دار مورد نیاز کشور.
- هـ - برقراری بیمه‌ی تأمین اجتماعی و بیمه‌ی پایه‌ی سلامت فرد و خانواده‌ی وی.
- و - رفع دغدغه‌ی خطرپذیری مالی در انجام مراحل پژوهشی و امور نوآورانه.
- ز - حمایت از تجاری‌سازی دستاوردهای آنان.
- ح - تقویت ابعاد معنوی، بصیرت‌افزایی، خودباوری و تعلق ملی.
- ط - ایجاد و تقویت مراکز علمی، تحقیقاتی و فناوری توانمند در تراز بین‌المللی و با امکانات خاص در شاخه‌های مختلف علوم و فنون بنیادی و راهبردی با به‌کارگیری نخبگان و دانشمندان در جهت خلق دانش، ایده‌های نو و تبدیل علم به ثروت در طول برنامه.
- ی - ایجاد فرصت‌های شغلی مناسب برای نخبگان و استعداد‌های برتر متناسب با تخصص و توانمندی‌های آنها و اولویت‌های کشور با حمایت از سرمایه‌گذاری‌های خطرپذیر جهت تبدیل دانش فنی به محصول قابل ارائه به بازار کار.
- ک - ایجاد سازوکارهای مناسب برای افزایش سهم مشارکت انجمن‌های علمی، نخبگان و استعداد‌های برتر در تصمیم‌سازی‌ها و مدیریت کشور.
- ل - ایجاد سازوکار لازم برای مشارکت انجمن‌های علمی، نخبگان و دانشمندان کشور در همایش‌ها، کنفرانس‌ها و مجامع علمی و پژوهشی بین‌المللی و برتر جهان و بهره‌گیری از توانمندی‌های دانشمندان و نخبگان ایرانی در جهان و فراهم کردن فرصت‌های مطالعاتی مناسب در داخل و خارج کشور.
- م - تأمین و پرداخت بخشی از هزینه‌های ثبت جواز امتیاز علمی (patent) در سطح ملی و بین‌المللی و ایجاد تمهیدات و تسهیلات لازم برای انتشار آثار مفید علمی آنان.
- و - سازمان صدا و سیما موظف است در راستای ترویج ارزش‌های اسلامی - ایرانی، ارتقای سطح فرهنگ عمومی و مقابله با ناهنجاری‌های فرهنگی و اجتماعی، تقویت و گسترش برنامه‌های آموزشی، علمی و تربیتی در شبکه‌های مرتبط به ویژه برای دانش‌آموزان و دانشجویان در جهت حمایت از تحول در نظام آموزش و پرورش و تقویت هویت ملی جوانان را در اولویت قرار دهد.

ماده ۲۰ -

الف - به منظور زمینه‌سازی برای تربیت نیروی انسانی متخصص و متعهد، دانش‌مدار، خلاق و کارآفرین، منطبق با نیازهای نهضت نرم‌افزاری، با هدف توسعه‌ی کمی و کیفی دولت مجاز است:

۱- هزینه‌ی سرانه‌ی تربیت نیروی انسانی متخصص مورد تقاضای کشور بر اساس هزینه‌های آموزشی و هزینه‌های خدمات پژوهشی، تحقیقاتی و فناوری مورد حمایت را در چارچوب بودجه‌ریزی عملیاتی برای هر دانشگاه و مؤسسه‌ی آموزشی، تحقیقاتی و فناوری دولتی محاسبه و به طور سالانه تأمین کند.

۲- حمایت مالی و تسهیل شرایط برای افزایش تعداد مجلات پژوهشی و ترویجی کشور در زمینه‌های مختلف علمی با حفظ کیفیت به گونه‌ای که تا پایان برنامه، تعداد مجلات و مقالات چاپ شده در مجلات علمی داخلی نسبت به سال پایانی برنامه‌ی چهارم را حداقل به دو برابر افزایش دهد. همچنین تمهیدات لازم برای دسترسی به بانک‌های اطلاعاتی علمی معتبر را فراهم نماید.

۳- از ده دانشگاه برتر وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و پنج دانشگاه برتر وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی که دارای عملکرد برجسته در راستای گسترش مرزهای دانش و فناوری هستند حمایت مالی و حقوقی و پشتیبانی ویژه نماید.

۴- از انجمن‌های علمی، حمایت مالی به عمل آورد.

ب - دانشگاه‌ها، مراکز و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی و فرهنگستان‌هایی که دارای مجوز از شورای گسترش آموزش عالی وزارت‌خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سایر مراجع قانونی ذی‌ربط می‌باشند بدون الزام به رعایت قوانین و مقررات عمومی حاکم بر دستگاه‌های دولتی به ویژه قانون محاسبات عمومی، قانون مدیریت خدمات کشوری، قانون برگزاری مناقصات و اصلاحات و الحاقات بعدی آنها و فقط در چارچوب مصوبات و آیین‌نامه‌های مالی، معاملاتی و اداری - استخدامی - تشکیلاتی مصوب هیأت اماناء که حسب مورد به تأیید وزرای علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و در مورد فرهنگستان‌ها به تأیید رئیس‌جمهور می‌رسد، عمل می‌نمایند. اعضای هیأت علمی ستادی وزارت‌خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی نیز مشمول حکم این بند هستند. حکم این بند شامل مصوبات، تصمیمات و آیین‌نامه‌های قبلی نیز می‌گردد و مصوبات یاد شده مادام که اصلاح نگردیده به قوت خود باقی هستند.

تبصره ۱- هرگونه اصلاح ساختار و مقررات مالی - اداری، معاملاتی، استخدامی و تشکیلاتی دانشگاه‌ها و

مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی دولتی و همچنین فرهنگستان‌های تخصصی فقط مشمول مفاد این بند است.

تبصره ۲- اعتبارات اختصاص یافته از منابع عمومی دولت به این مراکز و مؤسسات، کمک تلقی شده و بعد از

پرداخت به این مراکز به هزینه‌ی قطعی منظور و براساس بودجه‌ی تفصیلی مصوب هیأت امناء و با مسؤلیت ایشان قابل هزینه است.

ج - معادل درآمدهایی که مؤسسات و مراکز آموزش عالی، پژوهشی و فناوری و فرهنگستان‌ها در هر سال از محل هدایا و عواید موقوفات جذب می‌نمایند از محل درآمد عمومی نیز به عنوان اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای تأمین و محاسبه می‌گردد.

د - به منظور افزایش کارایی مأموریت‌های اصلی دانشگاه‌ها در امور آموزش، پژوهش و فناوری در هر سال حداقل بیست درصد (۲۰٪) از امور خدمات رفاهی دانشجویان از نظر ساختاری از بدنه‌ی دانشگاه‌ها جدا و به بخش غیردولتی واگذار گردد.

ه - دولت مکلف است به منظور کاهش تصدی‌گری، جلوگیری از انجام امور موازی و تقویت نقش حاکمیتی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وحدت رویه در سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی، ارتقای کمیت و کیفیت ارائه‌ی خدمات دانشجویی نسبت به ایجاد مدیریت واحد ساماندهی امور مربوط، بهره‌گیری از مجموعه امکانات و توانمندی‌های حقوقی، پرسنلی و اعتبارات صندوق رفاه دانشجویان، فعالیت‌های امور ورزشی دانشجویان، اداره‌ی تربیت‌بدنی و معاونت دانشجویی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، طی سال اول برنامه اقدام کند.

و - اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای از محل بودجه‌ی عمومی دولت به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی و فرهنگستان‌ها براساس ردیف مستقل در بودجه‌ی سنواتی آنها در قالب اعتبارات ملی اختصاص می‌یابد.

ز - به دولت اجازه داده می‌شود به منظور حمایت از دانشجویان دانشگاه‌های دولتی، آزاد اسلامی، علمی - کاربردی و پیام‌نور و آموزشکده‌های فنی و حرفه‌ای وابسته به وزارت آموزش و پرورش، مؤسسات آموزش عالی غیردولتی که دارای مجوز از یکی از وزارت‌خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌باشند تسهیلات اعتباری به صورت وام بلندمدت قرض‌الحسنه در اختیار صندوق رفاه دانشجویان و یا سایر نهادهای ذیربط قرار دهد.

ح - دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی مجازند از ظرفیت مازاد بر سهمیه‌ی آموزش رایگان خود و یا ظرفیت‌های جدیدی که ایجاد می‌کنند، بر اساس قیمت تمام‌شده یا توافقی با بخش غیردولتی و با تأیید هیأت امناء در مقاطع مختلف دانشجو بپذیرند و منابع مالی دریافتی را حسب مورد پس از واریز به خزانه کل به حساب درآمدهای اختصاصی منظور کنند.

ط - به دانشگاه‌ها اجازه داده می‌شود بخشی از ظرفیت آموزشی خود را از طریق پذیرش دانشجوی خارجی با دریافت شهریه تکمیل کنند. در موارد خاص به منظور ترویج ارزش‌های اسلامی و انقلابی پذیرش دانشجوی خارجی

با تصویب هیأت امناء بدون دریافت شهریه یا با تخفیف، مجاز است.

ی - دانشگاه‌های کشور، حسب مورد به تشخیص وزارت‌خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با تصویب شورای گسترش وزارت‌خانه‌های مربوط، می‌توانند نسبت به تأسیس شعب در شهر محل استقرار خود یا دیگر شهرها و مناطق آزاد داخل کشور و نیز در خارج کشور به صورت خودگردان و با دریافت شهریه از داوطلبان اقدام کنند.

ک - شهریه‌ی دانشجویان جانباز بیست و پنج درصد (۲۵٪) و بالاتر و فرزندان آنان، فرزندان شاهد، آزادگان و فرزندان آنان و دانشجویان تحت پوشش کمیته‌ی امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی از محل اعتبارات ردیف مستقل معاونت تأمین شود.

تبصره ۱- پذیرش دانشجو در شعب دانشگاه‌های مذکور در داخل کشور خارج از آزمون سراسری انجام خواهد شد. ضوابط پذیرش دانشجو برای دوره کارشناسی توسط کارگروه موضوع ماده (۴) قانون پذیرش دانشجو در دانشگاه‌ها مصوب ۱۳۸۶/۸/۱۶ و برای دوره‌های تحصیلات تکمیلی با پیشنهاد دانشگاه‌ها و حسب مورد با تأیید یکی از وزارت‌خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تعیین می‌شود.

تبصره ۲- میزان شهریه‌ی دریافتی از دانشجویان با توجه به نوع رشته و سطح خدمات آموزشی، کمک آموزشی و رفاهی ارائه شده، توسط هیأت امنای دانشگاه تعیین و اعلام می‌شود.

اجرای دوره‌های مشترک با دانشگاه‌های معتبر خارجی طبق ضوابط وزارت‌خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در این‌گونه شعب بلا مانع است.

تبصره ۳- دولت مکلف است حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ درخواست داوطلب نسبت به اعطاء روادید (ویزا) و اجازه‌ی اقامت برای اعضاء هیأت علمی و دانشجویان خارجی این شعب دانشگاهی و جامعه‌المصطفی‌العالمیه اقدام کند.

تبصره ۴- دانشجویان ایرانی این شعب دانشگاهی، همانند سایر دانشجویان از معافیت تحصیلی برخوردار خواهند بود.

تبصره ۵- نحوه‌ی پذیرش دانشجو موضوع بندهای (ح) و (ی) این ماده در مقاطع مختلف به پیشنهاد هیأت امنای دانشگاه‌ها و مؤسسات یاد شده و حسب مورد با تأیید وزارت‌خانه‌های ذیربط و با رعایت قانون پذیرش دانشجو در دانشگاه‌ها مصوب ۱۳۸۶/۸/۱۶ خواهد بود. در مقاطع کارشناسی‌ارشد و بالاتر با استفاده از ظرفیت‌های جدید از طریق امتحانات ورودی مؤسسات یاد شده با در نظر گرفتن توان علمی داوطلبان با رعایت ضوابط سازمان سنجش آموزش کشور خواهد بود.

تبصره ۶- مدرک تحصیلی دانشجویان موضوع بندهای (ح) و (ی) این ماده با درج نوع پذیرش و محل تحصیل

صادر می‌گردد.

ل - حوزه‌های علمیه از تسهیلات، مزایا و امکاناتی که برای مراکز آموزشی و پژوهشی تعیین شده یا می‌شود، برخوردار هستند.

ماده ۲۳- از ابتدای برنامه‌ی دانشکده‌ها و آموزشکده‌های فنی حرفه‌ای وزارت آموزش و پرورش با کلیه‌ی امکانات، اموال منقول و غیرمنقول و نیروی انسانی و دارایی‌ها و تعهدات و مسئولیت‌ها از وزارت مذکور منتزع و به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ملحق می‌گردد.

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مکلف است در مقاطع کاردانی پیوسته و کارشناسی ناپیوسته به پذیرش دانشجوی در این دانشکده‌ها و آموزشکده‌ها اقدام نماید.

تبصره ۷- مبنای انتزاع و انتقال، دانشکده‌ها و آموزشکده‌های فنی و حرفه‌ای است که در سال تحصیلی ۱۳۸۹-۱۳۸۸ فعال بوده یا مجوز داشته‌اند.

۱-۷-۴-۳- فصل سوم - اجتماعی

ه - بورس تحصیلی داخل و خارج کشور به جانبازان پنجاه درصد (۵۰٪) و بالاتر، آزادگان با حداقل پنج سال اسارت و فرزندان شهداء و در خصوص اعزام به خارج، مشروط به شرایط علمی موضوع قانون اعزام دانشجوی به خارج از کشور اعطاء می‌شود.

و - دستگاه‌های اجرایی موظفند حداقل بیست و پنج درصد (۲۵٪) نیاز استخدامی خود را از میان فرزندان شهداء و فرزندان جانبازان پنجاه درصد (۵۰٪) و بالاتر و فرزندان آزادگانی که حداقل پنج سال سابقه اسارت دارند بدون الزام به رعایت شرط سنی، تحصیلی و آزمونی تأمین و از ابتداء آنان را به صورت رسمی قطعی استخدام نمایند. پنج درصد (۵٪) سهمیه‌ی استخدامی به سایر جانبازان، آزادگان، رزمندگان و همسر و فرزندان آنان اختصاص می‌یابد. در مواردی که نیاز به تخصص دارد شرایط علمی لازم‌الرعایه است.

ز - دانشگاه‌ها و مراکز و مؤسسات آموزشی و پژوهشی و وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، مکلفند حداقل ده درصد (۱۰٪) اعضای هیأت علمی مورد نیاز خود را از بین جامعه‌ی ایثارگران شامل رزمندگان با بیش از شش ماه حضور داوطلبانه در جبهه، جانبازان بالای بیست و پنج درصد (۲۵٪)، آزادگان بالای سه سال اسارت، فرزندان جانبازان بالای پنجاه درصد (۵۰٪)، فرزندان شهداء و فرزندان آزادگان با بیش از سه سال اسارت که دارای مدرک دکترای تخصصی مورد تأیید وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌باشند، حسب مورد از طریق استخدام و یا موافقت با انتقال کارکنان دیگر دستگاه‌ها یا

تبدیل وضعیت کارکنان غیرهیأت علمی تأمین و از ابتدا آنان را به صورت عضو هیأت علمی رسمی قطعی با احتساب سوابق آموزشی، پژوهشی و اجرایی مرتبط و تأثیر آن در پایه و مرتبه‌ی علمی بدون الزام به رعایت شرط سنی و آزمون استخدام نمایند. مسئولیت اجرای این حکم به طور مستقیم بر عهده‌ی وزرا و رؤسای دستگاه‌های مذکور است. مقامات یاد شده در این خصوص، خود مجاز به اتخاذ تصمیم می‌باشند. احکام و امتیارات این بند شامل اعضای هیأت علمی فعلی دارای شرایط فوق نیز می‌شود.

۱-۷-۴-۴- فصل چهارم - نظام اداری و مدیریت

فناوری اطلاعات

ماده ۴۶- به منظور بسط خدمات دولت الکترونیک، صنعت فناوری اطلاعات، سواد اطلاعاتی و افزایش بهره‌وری در حوزه‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی اقدامات زیر انجام می‌شود:

ب - کلیه‌ی دستگاه‌های اجرایی مکلفند ضمن اتصال به شبکه‌ی ملی اطلاعات و توسعه و تکمیل پایگاه‌های اطلاعاتی خود حداکثر تا پایان سال دوم برنامه بر اساس فصل پنجم قانون مدیریت خدمات کشوری اطلاعات خود را در مراکز داده‌ی داخلی با رعایت مقررات امنیتی و استانداردهای لازم نگهداری و به‌روزرسانی نمایند و بر اساس آیین‌نامه‌ی اجرایی که در شش ماهه‌ی اول برنامه توسط وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و وزارت اطلاعات و معاونت، تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید نسبت به تبادل و به اشتراک‌گذاری رایگان اطلاعات به منظور ایجاد سامانه‌های اطلاعاتی و کاهش تولید و نگهداری اطلاعات تکراری در این شبکه با تأمین و حفظ امنیت تولید، پردازش و نگهداری اطلاعات اقدام نمایند.

قوه‌ی قضائیه از شمول این بند مستثنی است.

ج - کلیه‌ی دستگاه‌های اجرایی مکلفند:

۱- تا پایان سال دوم برنامه نسبت به ارسال و دریافت الکترونیکی کلیه‌ی استعلامات بین دستگاهی و واحدهای تابعه‌ی آنها با استفاده از شبکه‌ی ملی اطلاعات و رعایت امنیت اقدام نمایند.

۲- تا پایان برنامه، خدمات قابل ارائه‌ی خود را به صورت الکترونیکی از طریق شبکه‌ی ملی اطلاعات عرضه نمایند و نیز کلیه‌ی خدمات قابل ارائه در خارج از محیط اداری خود و قابل واگذاری یا برون‌سپاری را به دفاتر پستی و پیشخوان خدمات دولت که توسط بخش‌های غیردولتی اعم از خصوصی یا تعاونی ایجاد و مدیریت می‌شود، واگذار کنند. سایر دفاتر دایر فعلی دستگاه‌های مذکور که این نوع خدمات را ارائه می‌کنند باید به دفاتر پیشخوان دولت تغییر یابند.

ماده ۶۵- به منظور ساماندهی و کاهش نیروی انسانی و کوچک‌سازی دولت:

ب - هرگونه به‌کارگیری افرادی که در اجرای قوانین و مقررات، بازرخرد یا بازنشسته شده یا می‌شوند به استثنای مقامات، اعضای هیأت علمی، ایثارگران، فرزندان شهداء و فرزندان جانبازان هفتاد درصد (۷۰٪) و بالاتر در دستگاه‌های اجرایی یا دارای ردیف یا هر دستگاهی که به نحوی از انحاء از بودجه‌ی کل کشور استفاده می‌کند، ممنوع و همچنین هرگونه پرداخت از هر محل و تحت هر عنوان به افراد بازنشسته و بازرخرد توسط دستگاه‌های مذکور ممنوع است. کلیه قوانین و مقررات عام مغایر این حکم به استثنای ماده (۴۱) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت و ماده (۹۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده (۹۱) قانون استخدام کشوری لغو می‌گردد.

ج - تعداد کل کارکنان هر دستگاه در تصدی‌های قابل واگذاری اعم از رسمی، پیمانی، قراردادی، کار معین و مشخص، ساعتی و عناوین مشابه به استثنای اعضای هیأت علمی سالانه حداقل دو درصد (۲٪) کاهش می‌یابد. موارد استثناء همه‌ساله در قانون بودجه همان سال تعیین می‌شود.

ماده ۲۰۱- دولت موظف است به منظور تقویت بنیه‌ی دفاعی کشور و ارتقای توان بازدارندگی نیروهای مسلح و حفاظت از تمامیت ارضی و امنیت کشور و آمادگی در برابر تهدیدات و حفاظت از منافع ملی، انقلاب اسلامی ایران و منابع حیاتی کشور و هوشمندسازی سیستم‌های دفاعی، اقدام‌های ذیل را در صورت تصویب فرماندهی کل نیروهای مسلح به عمل آورد:

ح - ارتقای سطح آموزش، تحقیقات، فناوری در بخش دفاع و گسترش همکاری‌ها با مراکز علمی دانشگاهی داخلی و خارجی.

ماده ۲۲۴- قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب سال ۱۳۸۰ و اصلاحات و الحاقات بعدی آن با اصلاحات و الحاقات زیر برای دوره‌ی برنامه‌ی پنجم تنفیذ می‌شود:

۱- کلیه دستگاه‌های اجرایی و مراکز تحقیقاتی وابسته به آنها و شرکت‌های دولتی که از اعتبارات بخش تحقیقات کشور (توسعه‌ی علوم و فناوری و یا اعتبارات پژوهشی) استفاده می‌کنند، موظفند این اعتبارات را براساس سیاست‌گذاری‌ها و اولویت‌های تحقیقاتی تعیین‌شده توسط شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری هزینه نمایند و هر سه ماه یکبار گزارش عملکرد خود را به دبیرخانه‌ی شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری ارائه دهند. شورا موظف است پس از دریافت گزارش و حداکثر تا پایان اردیبهشت ماه سال بعد گزارش جامعی از عملکرد اعتبارات تحقیقاتی کشور

را به همراه نتایج و دستاوردهای پژوهشی تهیه و پس از تأیید در شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری به مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

۲- مازاد درآمد اختصاصی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی که دارای مجوز از شورای گسترش آموزش عالی وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سایر مراجع قانونی ذیربط می‌باشند در سقف اعتباراتی که برای این منظور در قوانین بودجه‌ی سنوای پیش‌بینی می‌شود حسب مورد به همان دانشگاه و مؤسسه‌ای که درآمد را کسب کرده‌اند، اختصاص می‌یابد.

۳- طرح‌های دانشگاهی که در قوانین بودجه‌ی سالانه کشور، ذیل ردیف‌های وزارت راه و شهرسازی، ذکر می‌شود مشمول تسهیلات قانونی موضوع قانون اجرای طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای دانشگاهی وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است.

ذ - مبالغی که به هر یک از مؤسسه‌های آموزش عالی و پژوهشی تحت پوشش وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش و پزشکی و از محل اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی سرمایه‌ای ذیل ردیف‌های متمرکز پرداخت می‌شود پس از ابلاغ به عنوان کمک به سرجمع اعتبارات دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی فوق‌الذکر افزوده می‌شود تا مطابق شرح عملیات مندرج در موافقتنامه براساس قوانین و مقررات مربوطه هزینه کنند.

ماده ۲۳۵- این قانون تا پایان سال ۱۳۹۴ هجری شمسی معتبر است.

قانون فوق مشتمل بر ۲۳۵ ماده و ۱۹۲ تبصره در جلسه‌ی علنی مورخ پانزدهم دی ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و نه مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ بیست و پنج دی ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و نه از سوی مجمع تشخیص مصلحت نظام موافق با مصلحت نظام تشخیص داده شد.

رئیس مجلس شورای اسلامی - علی لاریجانی

۱-۷-۵- موارد مرتبط با حوزه‌ی علم و فناوری برگرفته شده از سند ملی توسعه‌ی استان گلستان

الف- اصلی‌ترین قابلیت‌های توسعه:

۱۷- وجود زمینه‌های مساعد علمی و فنی و حرفه‌ای در بخش‌های دولتی و غیردولتی در سطوح مختلف آموزشی

(عالی و متوسطه) و نوع ارائه (رسمی و غیررسمی).

۱۸- وجود زمینه‌های مساعد آموزش عالی علوم اسلامی برای کشورهای اسلامی و آسیای میانه.

ب - عمده‌ترین تنگناها و محدودیت‌های توسعه:

۴- ضعف توان اداری، فنی و اجرایی و توزیع نامناسب نیروهای انسانی ماهر و متخصص در استان.

د - اهداف بلندمدت توسعه:

با توجه به قابلیت‌ها، تنگناها و مسائل موجود، توسعه‌ی استان بر پایه‌ی بخش‌های کشاورزی، گردشگری و صنعت با استفاده‌ی حداکثر از قابلیت‌های توسعه‌ی صنعتی با رویکرد صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی و فعالیت بازرگانی خارجی استوار خواهد بود. از این رو اهداف بلندمدت توسعه‌ی استان عبارتند از:

۸- اعتلای معرفت دینی، ارزش‌های فرهنگی و ویژگی‌های هویتی استان و ارتقای سطح هنر و فرهنگ عمومی و ایجاد تعامل و همگرایی فرهنگی.

۱۰- افزایش ظرفیت‌های آموزش عالی متناسب با قابلیت‌های توسعه‌ی استان.

ه - راهبردهای بلندمدت:

۵۳- تقویت علمی و فنی آموزشکده‌های فنی و حرفه‌ای.

۵۴- فراهم آوردن تمهیدات لازم برای افزایش نسبت دانشجویان بومی آموزشکده‌ها به کل دانشجویان این مراکز در استان.

۱۱- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری:

۱-۱۱- تسریع در صدور مجوز نهایی تأسیس دانشگاه جامع استان.

۲-۱۱- تقویت فنی، اعتباری و علمی و افزایش ظرفیت مراکز آموزش عالی دولتی و غیردولتی موجود در قالب طرح جامع گسترش آموزش عالی استان.

۳-۱۱- ایجاد و گسترش مراکز رشد و پارک‌های فناوری اطلاعات.

۴-۱۱- تسریع در تأسیس مرکز آموزش عالی علوم اسلامی در مرکز استان.

فصل دوم

روش تحقیق

۲-۱- مقدمه

در این تحقیق از روش انواع استراتژی (راهبرد) ماتریس SWOT استفاده شده است. مدل (strength & weaknesses & opportunity & threats) = SWOT، مدلی از سری مدل‌های تصمیم‌گیری است که در جهت تعیین استراتژی و راهبرد بلندمدت یا کوتاه‌مدت و ایجاد تصمیمات بزرگ و کلیدی در باب مسائل و موضوعات مختلف، طراحی شده است. این مدل می‌تواند برای یک سازمان یا شرکت یا برای یک منطقه‌ی جغرافیایی خاص و یا موضوع و مسئله‌ای که در واقع به نوعی با آن درگیر هستیم، طراحی شود و در واقع کار اصلی آن تعیین راهبرد برای بهبود کارایی یا وضعیت می‌باشد.

این مدل، ابتدا در جهت تعیین پتانسیل و ظرفیت یک موضوع و یا یک مکان، عوامل درونی و بیرونی مؤثر بر آن را بررسی کرده و سپس با استفاده از این نتایج، راهبردهای مختلف در جهت ایجاد تصمیمات و پیش‌بینی‌ها و راهکارهایی برای بهبود آن مکان یا موضوع تعیین می‌گردد.

برای هر موضوع یا هر مکان، عوامل مختلفی در نحوه‌ی کیفیت عملکرد آن تأثیر می‌گذارد. این عوامل عموماً در دو دسته از عوامل جای می‌گیرند:

عوامل درونی: این عوامل، عواملی هستند که در درون خود سیستم یا منطقه وجود دارند و در تعیین وضعیت منطقه مؤثر می‌باشند. در مدل SWOT، عوامل درونی شامل نقاط قوت (Strengths) و نقاط ضعف (Weaknesses) یک سیستم یا سازمان یا منطقه می‌باشند. شناسایی نقاط قوت، راه تقویت سیستم را آشکار کرده و در کنار آن، شناسایی نقاط ضعف، باعث می‌شود که از این نقاط ضعف به نفع نقاط قوت استفاده کرد.

عوامل بیرونی: آنهایی هستند که از کنترل منطقه خارج بوده و از بیرون بر سیستم اثر می‌گذارند. به نوعی مرتبط با فرایندهایی است که در خارج از محدوده‌ی آن منطقه به وقوع می‌پیوندد. عوامل بیرونی شامل فرصت‌ها (Opportunities) و تهدیدها (Threats) می‌باشند؛ یعنی چه عواملی از بیرون به عنوان یک فرصت تلقی می‌شوند که می‌توانند در جهت پیشرفت یک منطقه مؤثر باشند و از طرفی چه عواملی یک تهدید محسوب شده که برای منطقه خطرناک است که باید از آن دوری کرد و آنرا به فرصت تبدیل کرد.

کار این مدل به این صورت است که این نقاط ضعف، قوت، فرصت‌ها و تهدیدها محاسبه و تعیین شده و سپس با استفاده از این عوامل، در چهار بخش، راهبردهای مختلف و متنوع تعیین می‌شود و در نهایت مشخص می‌شود که روند راهبردها باید به چه سمتی پیش رود و چه نوع استراتژی مهمتر و کاراتر می‌باشد.

۲-۲- تعاریف و مفاهیم

۲-۲-۱- **رسالت و مأموریت:** رسالت یا مأموریت مشخص‌کننده‌ی فلسفه‌ی وجودی سازمان و چرایی سازمان می‌باشد که شامل اهداف، وظایف اصلی و ارزش‌های حاکم بر آن است.

۲-۲-۲- **چشم‌انداز:** در حقیقت شفاف‌سازی و تصویری از آینده، تحقق رسالت سازمانی بوده و شرایط وقوع و نیل به اهداف را به نمایش می‌گذارد؛ به نحوی که در مجموعه ایجاد انگیزش نموده و در گیرندگان خدمت شوق بهره‌گیری را به وجود بیاورد.

۲-۲-۳- **استراتژی:** علم و هنر تدوین، اجرا و ارزیابی تصمیمات کلان (جامع) که سازمان را قادر می‌سازد به مطلوبیت‌های بلند مدت خود دست یابد.

۲-۲-۴- **نقاط قوت (Strengths):** به مجموعه توانمندی‌ها و منابع سازمانی اطلاق می‌شود که ما نسبت به رقبا داریم.

۲-۲-۵- **نقاط ضعف (weakness):** به مجموعه نقاط ضعف داخلی پرداخته و مجموعه عوامل داخلی را که مانع از تحقق اهداف دانشگاه می‌شود، شامل می‌گردد و می‌تواند در رابطه با نیروی انسانی، کمبود منابع، مقررات و آیین‌نامه‌های مشکل ساز و دست و پاگیر باشد. ضعف یک عامل درونی است که مختل‌کننده‌ی فعالیت‌های توسعه‌ای بوده و در رسیدن به اهداف خلل ایجاد می‌کند.

۲-۲-۶- **فرصت‌ها (opportunity):** فرصت یک حالت خارجی است که می‌تواند به صورت مثبت بر پارامترهای عملکردی دانشگاه تأثیر گذاشته و مزیت رقابتی را که ایجادکننده‌ی اقدامات مثبت در زمان مناسب است، بهبود دهد.

۲-۲-۷- **تهدیدها (Threat):** تهدید، یک حالت خارجی است که می‌تواند به صورت منفی بر پارامترهای عملکردی سازمان دانشگاه تأثیر گذاشته و مزیت رقابتی را که ایجادکننده‌ی اقدامات مثبت در زمان مناسب است، کاهش می‌دهد.

۲-۳- انواع راهبرد برابر ماتریس (SWOT)

۲-۳-۱- راهبرد تهاجمی (SO)

این راهبرد یک حالت هم‌افزایی در سازمان ایجاد می‌کند. هر سازمانی مایل است در این موقعیت قرار داشته باشد تا بتواند با بهره‌گیری از توانمندی‌ها، استفاده از فرصت‌ها را به حداکثر برساند.

۲-۳-۲- راهبرد رقابتی (ST)

این راهبرد بر اساس توانمندی دانشگاه در مقابل تهدیدات بنا شده است و هدف آن افزایش توانمندی‌های موجود و کاهش تهدیدات است.

۲-۳-۳- راهبرد محافظه‌کارانه (WO)

هدف این راهبرد کاهش نقاط ضعف و افزایش فرصت‌هاست.

۲-۳-۴- راهبرد تدافعی (WT)

هدف این راهبرد کاهش نقاط ضعف و تهدیدات تا حد امکان است.

در مرحله‌ی آخر تعیین می‌شود که راهبردهای تعیین شده، باید در قالب کدامیک از راهبردهای چهارگانه باشد تا روند بهبود سیستم یا منطقه در جهت این نوع راهبردها حرکت کند.

۲-۴- روش انجام کار

روش انجام کار در این پژوهش به شرح ذیل می‌باشد:

الف- اسناد بالا دستی (ابلاغیه‌ی مقام معظم رهبری در خصوص حوزه‌ی علم و فناوری، چشم‌انداز ۱۴۰۴، نقشه‌ی جامع علمی کشور، برنامه‌ی توسعه‌ی پنجم، سند ملی توسعه‌ی استان گلستان) مورد مطالعه قرار گرفت.

ب- با استفاده از فرایند مصاحبه و پرس‌وجو از مسئولین، اعضای هیأت علمی و کارشناسان دانشگاه در قالب فرمی، نقاط ضعف، قوت، فرصت‌ها و تهدیدها را اخذ کردند. در این تحقیق پرسش‌نامه، جهت مشارکت همه اعضای دانشگاه، به اعضای هیأت علمی، کارشناسان مجرب، مدیران گروه‌ها، مدیران حوزه‌های ستادی، رؤسای دانشکده‌ها، معاونین و ریاست دانشگاه ارسال گردید.

ج- موارد اخذ شده در کار گروهی که جهت تهیه و تدوین برنامه‌ی راهبردی تشکیل گردیده است، طی جلسات متعدد مورد بحث قرار گرفت.

د- نقاط ضعف، قوت، فرصت‌ها و تهدیدها را در قالب یک پرسش‌نامه، به مدیران، اعضای هیأت علمی و کارشناسان خبره، جهت تعیین ارزش و یا ضریب هر یک از عوامل درونی و بیرونی ارسال نمودیم.

ه- سپس از طریق پرسش‌نامه، این شاخص‌ها و عوامل از ۱ تا ۴ بر اساس میزان ارزش آنها رتبه‌بندی گردید و در نهایت با ضرب رتبه در ضریب، ارزش نهایی هر عامل تعیین شد. جمع ارزش‌ها و نمرات، ارزش نهایی هر یک از عوامل چهارگانه (نقاط ضعف، قوت، تهدیدها، فرصت‌ها) محاسبه می‌شود.

و- حال بر اساس این عوامل و البته ارزش‌ها، چهار نوع راهبرد تعیین شد.

ز- در نهایت با استفاده از ارزش نهایی هر یک از عوامل چهارگانه، در یک محور تعیین می‌کنیم که راهبردهای تعیین شده عموماً از چه نوعی و در چه مسیری باید تعیین شوند. برای مثال؛

فرض کنید که ما پرسش‌نامه را برای ۲۰ نفر فرستادیم و همه‌ی آنها بر اساس مطالعه‌ی دقیق، گزینه‌ی مورد نظر را انتخاب کردند. تا اینجا محاسبات کیفی بود. ما باید جهت تحلیل، اطلاعات را به داده‌های کمی تبدیل کنیم. برای این کار طیف لیکرت را ارزش‌گذاری می‌کنیم:

خیلی موافقم = ۵ موافقم = ۴ متوسط = ۳ مخالفم = ۲ خیلی مخالفم = ۱

حال پرسش‌نامه را بررسی می‌کنیم تا ببینیم از بین ۲۰ نفر، مثلاً چند نفر گزینه‌ی خیلی زیاد یا زیاد را انتخاب کردند. تعداد گزینه‌های انتخاب شده را شمارش می‌کنیم؛ برای مثال در عامل X، ۵ نفر از افراد گزینه‌ی خیلی زیاد را انتخاب کردند. برای تعیین ضریب اولیه‌ی عامل X، ما تعداد افرادی را که این گزینه را انتخاب کردند، در ارزش این گزینه در طیف لیکرت ضرب می‌کنیم:

$$۵ \times ۵ = ۲۵$$

برای نمونه؛

توجه به گسترش ورزش همگانی در دانشگاه از نقاط قوت این دانشگاه می‌باشد.

خیلی موافقم = ۵ نفر موافقم = ۳ نفر متوسط = ۶ نفر مخالفم = ۴ نفر خیلی مخالفم = ۲ نفر

از بین ۲۰ نفر پرسش شونده، افراد مختلف با گزینه‌های مختلف رأی دادند. حال تعداد هر یک از گزینه را به ارزش هر گزینه در طیف لیکرت ضرب می‌کنیم تا ضریب اولیه این عامل محاسبه شود:

$$(۵ \times ۵) + (۳ \times ۴) + (۶ \times ۳) + (۴ \times ۲) + (۲ \times ۱) = ۶۵$$

ضریب اولیه این عامل، ۶۵ می‌باشد. سایر عوامل مربوط به بخش قوت‌ها را نیز به مانند بالا انجام داده و ضریب اولیه را به دست می‌آوریم. این عمل را برای سایر بخش‌ها یعنی نقاط ضعف، فرصت‌ها و تهدیدها نیز تکرار می‌کنیم. در مرحله‌ی بعدی درصد یا میانگین وزنی هر عامل را نسبت به کل به دست آوردیم. برای این کار درصدگیری می‌کنیم. هر عامل را در ۱۰۰ ضرب و بر مجموع ضرایب یعنی ۳۱۸ تقسیم می‌کنیم. عدد به دست آمده را به صورت صدم می‌نویسیم:

برای مثال:

$$(۷۶ \times ۱۰۰) / ۳۱۸ = ۲۳/۸۹ = ۰/۲۳۸$$

بقیه عوامل را نیز به شکل بالا محاسبه می‌کنیم تا ضریب ثانویه‌ی هر عامل به دست آید. توجه داشته باشید که مجموع ضرایب ثانویه نباید از ۱ یا از ۱۰۰ درصد بیشتر باشد.

مرحله‌ی بعدی کار ما، تعیین رتبه برای هر یک از عوامل یاد شده است. تعیین رتبه برای مشخص کردن میزان اثربخشی راهبردهای کنونی در نشان دادن واکنش نسبت به عوامل می‌باشد. رتبه‌ها از ۱ تا ۴ می‌باشد. رتبه‌ی ۴ نشان از واکنش خیلی سریع بود و به سمت عدد ۱ از شدت واکنش و اثربخشی کاسته می‌شود. برای اینکار با چهار معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی، دانشجویی و فرهنگی، اداری و مالی، پژوهش و فناوری دانشگاه با حضور مدیران هر معاونت، جلسه‌ای جداگانه تشکیل گردید و رتبه‌ی هر یک از عوامل تعیین گردید.

پس از تعیین رتبه، حال ضریب نهایی هر یک از عوامل را مشخص می‌کنیم. کافی است ارزش هر رتبه‌ای که به هر عامل دادید (از ۱ تا ۴) را در ضریب ثانویه ضرب کنید. ضریب نهایی هر عامل به دست می‌آید. به عنوان مثال:

$$۳ \times ۰/۲۳۸ = ۰/۷۱۴$$

ضرایب نهایی نباید بیشتر از ۴ و کمتر از ۱ باشد. پس از محاسبه‌ی ضریب نهایی هر عامل، ضرایب را با هم جمع کردیم تا ضریب نهایی بخش نقاط قوت به دست آمد.

هرچه قدر عدد نمره‌ی نهایی به ۴ نزدیک‌تر باشد بدین معنی است که راهبردها و استراتژی‌های تعیین شده بسیار عالی بوده است، در حالی که اگر به ۱ نزدیک‌تر باشد به معنی ضعیف بودن استراتژی‌ها می‌باشد. پس در اینجا استراتژی‌های تعیین شده به عالی نزدیک‌تر است.

این عملیات را برای سایر بخش‌ها یعنی نقاط ضعف، فرصت‌ها و تهدیدها انجام دادیم و ضرایب و رتبه و ضرایب نهایی هر عامل و در نهایت ضریب نهایی هر بخش را محاسبه کردیم.

این ضرایب به ما نشان می‌دهد که در راهبردها و عوامل ما، کدام عامل اهمیت بیشتری داشته و می‌تواند در توسعه و پیشبرد اهداف مؤثر باشد. ضرایب بالا ما را به سمت تقویت و توسعه‌ی آن عامل رهنمون می‌سازد. ضمن اینکه ضریب نهایی هر بخش به ما می‌فهماند که کدام بخش از عوامل درونی و بیرونی می‌تواند کارایی بیشتری داشته باشد و اینکه راهبردها باید به کدام سمت و سو هدایت شده و کدام استراتژی‌ها به کار گرفته شود.

حال مرحله‌ی بعدی که مرحله‌ی اصلی کار ماست، تعیین راهبردهای مختلف برای منطقه‌ی مورد مطالعه است. پس از مشخص کردن عوامل درونی و بیرونی و تعیین ارزش هر عامل، حال می‌توانیم راهبردها و استراتژی‌های مرتبط با هر بخش را تعیین کنیم که در حال انجام می‌باشد.

۲-۵- تحلیل محیطی داخلی و محیطی خارجی دانشگاه

الف- حوزه‌ی اداری و مالی

نقاط قوت و توانمندی‌ها

۱. روحیه‌ی بالای همکاری پرسنل و کارکنان
۲. تعهد بالای سازمانی کارکنان
۳. روحیه‌ی مشارکت‌پذیری در کارکنان
۴. به کارگیری نتایج ارزیابی عملکرد در ترفیعات کارکنان
۵. اجرای به موقع آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌ها
۶. وجود نیروی انسانی با تحصیلات دانشگاهی در رشته‌ی تخصص
۷. وجود فرصت‌های برابر برای ارتقای شغلی

نقاط ضعف

الف- حوزه‌ی اداری و مالی

۱. سطح مشارکت کارکنان در تصمیم‌گیری امور مربوط به مؤسسه

۲. نگرانی برخی کارکنان از آینده‌ی شغلیشان
۳. بی‌انگیزگی کارکنان برای سخت‌کوشی و دقت بیشتر در محیط کار
۴. نبود تشکل‌ها و انجمن‌های غیررسمی
۵. استفاده نکردن از روش‌های انگیزشی مالی و غیرمالی
۶. انگیزاننده نبودن خط‌مشی‌های رفاهی و تفریحی کارکنان
۷. کاهش تدریجی نشاط و شادابی در محیط کار کارکنان
۸. عدم همخوانی توان کارشناسی با تکنیک‌های روز
۹. کافی و مناسب نبودن فضای فیزیکی
۱۰. پایین بودن میزان آشنایی مدیران به وظایف و اختیارات خود
۱۱. اعمال اولویت‌های شایسته‌سالاری
۱۲. کافی نبودن منابع و امکانات در تحقق اهداف سازمانی
۱۳. اطلاع‌رسانی ضعیف از فرصت‌ها / تهدیدهای پیش رو از نهادهای بیرون دانشگاه
۱۴. عدم توانایی برخی اعضای هیأت علمی و کارکنان در استفاده از زبان دوم
۱۵. فقدان بهره‌وری بهینه از امکانات و تجهیزات آزمایشگاهی موجود
۱۶. شرایط محدود فرصت‌های مطالعاتی برای به‌روزرسانی اعضای هیأت علمی

فرصت‌ها

۱. آموزش نیروی انسانی در کلیه‌ی سطوح به تناسب تخصص و نیاز در انجام مأموریت محوله
۲. اصلاح، بازسازی و تغییر ساختاری سازمان و جذب نیروهای جوان
۳. استفاده‌ی مناسب از رسانه‌ها جهت معرفی بهتر دانشگاه

تهدیدها

۱. عدم تخصیص اعتبار کافی جاری و عمرانی
۲. عدم تناسب اعتبار جاری با اعتبار عمرانی دانشگاه (بیش از ۷۰ درصد اعتبار دانشگاه جاری است)
۳. نداشتن مجوز استخدامی جهت تکمیل چارت سازمانی

جدول ۲-۱- تعیین ضریب اولیه، ثانویه و ضریب نهایی حوزه‌ی اداری و مالی

ضریب نهایی	رتبه	ضریب ثانویه	ضریب اولیه	حوزه‌ی اداری و مالی	
				عنوان (نقاط قوت)	ردیف
۰.۲۰۰	۴	۰.۰۵۰	۵۱	روحیه‌ی بالای همکاری پرسنل و کارکنان	۱
۰.۱۸۱	۴	۰.۰۴۵	۴۶	تعهد بالای سازمانی کارکنان	۲
۰.۱۶۱	۴	۰.۰۴۰	۴۱	روحیه‌ی مشارکت‌پذیری در کارکنان	۳
۰.۱۴۱	۴	۰.۰۳۵	۳۶	به کارگیری نتایج ارزیابی عملکرد در ترفیعات کارکنان	۴
۰.۱۳۰	۳	۰.۰۴۳	۴۴	اجرای به موقع آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌ها	۵
۰.۱۶۵	۴	۰.۰۴۱	۴۲	وجود نیروی انسانی با تحصیلات دانشگاهی در رشته‌ی تخصص	۶
۰.۰۹۴	۳	۰.۰۳۱	۳۲	وجود فرصت‌های برابر برای ارتقای شغلی	۷
				عنوان (نقاط ضعف)	ردیف
۰.۰۸۲	۲	۰.۰۴۱	۴۲	سطح مشارکت کارکنان در تصمیم‌گیری امور مربوط به مؤسسه	۱
۰.۰۹۸	۲	۰.۰۴۹	۵۰	نگرانی برخی کارکنان از آینده‌ی شغلیشان	۲
۰.۰۹۴	۲	۰.۰۴۷	۴۸	بی‌انگیزگی کارکنان برای سخت‌کوشی و دقت بیشتر در محیط کار	۳
۰.۰۹۲	۲	۰.۰۴۶	۴۷	نبود تشکلهای و انجمن‌های غیررسمی	۴
۰.۰۴۹	۱	۰.۰۴۹	۵۰	استفاده نکردن از روش‌های انگیزشی مالی و غیرمالی	۵
۰.۰۹۸	۲	۰.۰۴۹	۵۰	انگیزاننده نبودن خط‌مشی‌های رفاهی و تفریحی کارکنان	۶
۰.۰۴۹	۱	۰.۰۴۹	۵۰	کاهش تدریجی نشاط و شادابی در محیط کار کارکنان	۷
۰.۰۳۷	۱	۰.۰۳۷	۳۸	عدم همخوانی توان کارشناسی با تکنیک‌های روز	۸
۰.۰۵۴	۱	۰.۰۵۴	۵۵	کافی و مناسب نبودن فضای فیزیکی	۹
۰.۰۸۰	۲	۰.۰۴۰	۴۱	پایین بودن میزان آشنایی مدیران به وظایف و اختیارات خود	۱۰
۰.۰۴۹	۱	۰.۰۴۹	۵۰	اعمال اولویت‌های شایسته‌سالاری	۱۱
۰.۰۴۱	۱	۰.۰۴۱	۴۲	کافی نبودن منابع و امکانات در تحقق اهداف سازمانی	۱۲
۰.۰۴۳	۱	۰.۰۴۳	۴۴	اطلاع‌رسانی ضعیف از فرصت‌ها/ تهدیدهای پیش‌رو از نهادهای بیرون دانشگاه	۱۳
۰.۱۰۰	۲	۰.۰۵۰	۵۱	عدم توانایی برخی اعضای هیأت علمی و کارکنان در استفاده از زبان دوم	۱۴
۰.۰۴۰	۱	۰.۰۴۰	۴۱	فقدان بهره‌وری بهینه از امکانات و تجهیزات آزمایشگاهی موجود	۱۵
۰.۰۵۵	۲	۰.۰۲۷	۲۸	شرایط محدود فرصت‌های مطالعاتی برای به‌روزرسانی اعضای هیأت علمی	۱۶
۲.۱۳۵		۱	۱۰۱۹	جمع	

ادامه جدول ۱-۲-

ضرب نهایی	رتبه	ضرب ثانویه	ضرب اولیه	حوزه‌ی اداری و مالی	
				ردیف	عنوان (فرصت)
۰.۴۳۸	۳	۰.۱۴۶	۴۶	۱	آموزش نیروی انسانی در کلیه‌ی سطوح به تناسب تخصص و نیازهایشان در انجام مأموریت محوله
۰.۵۰۵	۳	۰.۱۶۸	۵۳	۲	اصلاح، بازسازی و تغییر ساختار سازمان و جذب نیروهای جوان
۰.۶۴۸	۴	۰.۱۶۲	۵۱	۳	استفاده مناسب از رسانه‌ها جهت معرفی بهتر دانشگاه
				ردیف	عنوان (تهدید)
۰.۱۹۰	۱	۰.۱۹۰	۶۰	۱	عدم تخصیص اعتبار کافی جاری و عمرانی
۰.۳۳۰	۲	۰.۱۶۵	۵۲	۲	عدم تناسب اعتبار جاری با اعتبار عمرانی دانشگاه (بیش از ۷۰ درصد اعتبار دانشگاه جاری است)
۰.۱۶۸	۱	۰.۱۶۸	۵۳	۳	نداشتن مجوز استخدامی جهت تکمیل چارت سازمانی
۲.۰۴۹		۱	۳۱۵	جمع	

ب- حوزه‌ی آموزشی و تحصیلات تکمیلی

نقاط قوت و توانمندی‌ها

۱. وجود قوانین و مقررات بالادستی خاص در بخش آموزشی
۲. وجود اعضای هیأت علمی باتجربه در کنار اعضای هیأت علمی جوان و بانگیزه
۳. جذب اعضای هیأت علمی جدید در رشته‌های جدید و پرتقاضا
۴. افزایش دوره‌های تحصیلات تکمیلی
۵. امکان توسعه‌ی آموزشی در دوره‌های مختلف تحصیلی
۶. وجود رشته‌های تحصیلی پرتقاضا و کاربردی در تمامی مقاطع تحصیلی
۷. وجود کارشناسان جوان و با احساس مسئولیت در حوزه‌ی معاونت آموزشی
۸. نظارت دقیق و پایش مستمر کلیه‌ی امور و فعالیت‌های مرتبط با حوزه‌ی معاونت آموزشی
۹. وجود تیم مدیریتی باتجربه و آشنا به قوانین و مقررات آموزشی
۱۰. گرایش به ایجاد تغییر و نوآوری با هدف تسهیل انجام امور آموزشی دانشجویان و اعضای هیأت علمی

۱۱. برگزاری منظم شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی با رویکرد سیاست‌گذاری و تبیین مقررات
۱۲. اجرای دقیق و به موقع مقررات آموزشی
۱۳. تکریم دانشجویان و دانش‌آموختگان برتر دانشگاه در هر سال تحصیلی
۱۴. راهیابی دانش‌آموختگان دانشگاه در مقاطع تحصیلی بالاتر در سایر دانشگاه‌ها
۱۵. برخورداری از بنیه علمی مناسب برای ارائه‌ی برنامه‌های آموزشی برای سازمان‌های دیگر
۱۶. کسب رتبه‌های آموزشی در آزمون‌های کارشناسی‌ارشد، دکتری و المپیادها
۱۷. همکاری و تعامل خوب حوزه‌ی معاونت آموزشی دانشگاه با معاونین آموزشی منطقه‌ی ۳ کشور و نیز معاونت آموزشی وزارت
۱۸. استفاده از نظرات کلیه‌ی اعضای هیأت علمی و کارکنان در فرایند تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری در بخش آموزش
۱۹. وجود شوراها و کارگروه‌های تخصصی مجرب و کارآمد
۲۰. پایین بودن نرخ دانشجویان اخراجی
۲۱. وجود بستر مناسب برای ارتقای فعالیت‌های آموزشی و ارزشیابی مستمر آن
۲۲. انجام ارزیابی‌های درون‌گروهی

نقاط ضعف

۱. کمبود عضو هیأت علمی در دانشکده‌های فنی و مهندسی و علوم انسانی
۲. وجود دو دانشکده موازی فنی و مهندسی گرگان و علی‌آباد
۳. ضعف زیرساختی و ساختاری سامانه‌ی آموزشی (نرم‌افزار آموزشی)
۴. عدم تجمیع واحدهای مختلف دانشگاه در یک پردیس دانشگاهی
۵. فقدان رویکرد مناسب نسبت به پایان‌نامه‌ها و رساله‌های تقاضامحور
۶. سهم ناچیز درآمدهای غیردولتی دانشگاه
۷. کمبود و استهلاک منابع و زیرساخت‌های آموزشی
۸. عدم وجود فضاهای کافی و مناسب آموزشی، آزمایشگاهی و کارگاهی و سالن مطالعه
۹. عدم علاقه و انگیزه‌ی کافی در بین دانشجویان برای فعالیت‌های اثربخش
۱۰. عدم وجود تجهیزات کارگاهی مورد نیاز برای آموزش اکثر مهارت‌ها
۱۱. ضعف ارتباط علمی با مراکز علمی و دانشگاهی پیشرفته‌ی ایران و جهان

۱۲. کمبود رشته‌های دکتری در دانشگاه
۱۳. تمایل دانشجویان مستعد و کوشا به ادامه تحصیل و یا انتقال به سایر دانشگاه‌ها
۱۴. ضعف تناسب محتوای دروس از نظر مهارت‌اندوزی دانشجویان
۱۵. کیفیت پایین ارائه‌ی دوره‌های کارآموزی و کارورزی
۱۶. فعال نبودن ارائه‌ی خدمات آموزشی و پژوهشی به سایر مراکز آموزشی
۱۷. ضعف در مستندسازی فعالیت‌های انجام شده
۱۸. غالب بودن نظام آموزشی سنتی مبتنی بر استادمحوری
۱۹. عدم استفاده از نتایج ارزیابی درون‌گروهی
۲۰. امکان حک شدن اطلاعات از سیستم آموزشی دانشگاه
۲۱. عدم تمایل اساتید گروه به حضور در دانشکده‌ی علی‌آباد کتول
۲۲. کمبود تدابیر مناسب برای نحوه‌ی حضور هیأت علمی در واحد آموزش

فرصت‌ها

۱. نگرش مثبت مردم منطقه نسبت به توسعه‌ی رشته‌های تحصیلی دانشگاه
۲. وجود فرهنگ علم‌آموزی و علاقه به تحصیل در میان خانواده‌های محلی
۳. نیاز منطقه به رشته‌های نوین، کاربردی و بین رشته‌ای
۴. توجه و دیدگاه‌های مقام معظم رهبری و سایر مسئولین کشوری به پیشرفت علمی کشور
۵. همجواری با کشورهای آسیای میانه
۶. عضویت در اتحادیه‌ی دانشگاه‌های حاشیه‌ی دریای خزر
۷. وجود رویکرد مثبت به بازنگری برنامه‌های آموزشی و درسی
۸. قرارگیری دانشگاه در منطقه‌ای خوش آب و هوا برای جذب دانشجو و عضو هیأت علمی
۹. پتانسیل‌های توریستی، منابع طبیعی (گاز، زغال‌سنگ و ...)
۱۰. منحصر بودن دانشگاه به عنوان تنها دانشگاه جامع دولتی استان
۱۱. گرایش دختران به تحصیل در جامعه
۱۲. گرایش به کارآفرینی و ایجاد تفکر خلاقانه در بین دانشجویان

تهدیدها

۱. عدم وجود عزم استانی برای رفع مشکلات عدیده‌ی دانشگاه
۲. بالا بودن نرخ بیکاری دانش‌آموختگان
۳. مداخله‌ی عوامل برون‌دانشگاهی در تصمیم‌گیری‌ها و سیاست‌های دانشگاه
۴. اتکا به درآمدهای دولتی برای تأمین منابع مالی
۵. نبود اطلاعات به هنگام از نیاز بازار کار و نیازهای جامعه و صنعت
۶. عدم انعطاف، نوآوری و پویایی در برنامه‌های درسی و آموزشی دانشگاه‌ها
۷. دخالت منفی مسائل سیاسی در همکاری‌های بین‌المللی
۸. محدودیت توان پرداخت شهریه توسط برخی خانواده‌ها به علت مشکلات اقتصادی و بالا بودن میزان تورم
۹. پذیرش دانشجو بدون آزمون
۱۰. پذیرش بی‌رویه‌ی دانشجو در دوره‌های تحصیلات تکمیلی توسط دانشگاه‌های غیردولتی و آزاد

جدول ۲-۲- تعیین ضریب اولیه، ثانویه و ضریب نهایی حوزه‌ی آموزشی و تحصیلات تکمیلی

ضریب نهایی	رتبه	ضریب ثانویه	ضریب اولیه	معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی	
				عنوان (نقاط قوت)	ردیف
۰.۰۷۱	۴	۰.۰۱۸	۹۰	وجود قوانین و مقررات بالادستی خاص در بخش آموزشی	۱
۰.۱۰۵	۴	۰.۰۲۶	۱۳۳	وجود اعضای هیأت علمی باتجربه در کنار اعضای هیأت علمی جوان و بانگیزه	۲
۰.۰۹۳	۴	۰.۰۲۳	۱۱۷	جذب اعضای هیأت علمی جدید در رشته‌های جدید و پرتقاضا	۳
۰.۱۰۱	۴	۰.۰۲۵	۱۲۷	افزایش دوره‌های تحصیلات تکمیلی	۴
۰.۰۸۶	۴	۰.۰۲۱	۱۰۸	امکان توسعه‌ی آموزشی در دوره‌های مختلف تحصیلی	۵
۰.۰۹۲	۴	۰.۰۲۳	۱۱۶	وجود رشته‌های تحصیلی پرتقاضا و کاربردی در تمامی مقاطع تحصیلی	۶
۰.۰۲۷	۳	۰.۰۲۳	۱۱۸	وجود کارشناسان جوان و با احساس مسئولیت در حوزه‌ی معاونت آموزشی	۷

ادامه جدول ۲-۲-

ضریب نهایی	رتبه	ضریب ثانویه	ضریب اولیه	معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی	
				ردیف	عنوان (نقاط قوت)
۰.۱۰۲	۴	۰.۰۲۶	۱۲۹	۸	نظارت دقیق و پایش مستمر کلیه امور و فعالیت‌های مرتبط با حوزه‌ی معاونت آموزشی
۰.۱۰۵	۴	۰.۰۲۶	۱۳۳	۹	وجود تیم مدیریتی با تجربه و آشنا به قوانین و مقررات آموزشی
۰.۰۹۶	۴	۰.۰۲۴	۱۲۱	۱۰	گرایش به ایجاد تغییر و نوآوری با هدف تسهیل انجام امور آموزشی دانشجویان و اعضای هیأت علمی
۰.۰۹۹	۴	۰.۰۲۵	۱۲۵	۱۱	برگزاری منظم شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی با رویکرد سیاست‌گذاری و تبیین مقررات
۰.۰۹۹	۴	۰.۰۲۵	۱۲۵	۱۲	اجرای دقیق و به موقع مقررات آموزشی
۰.۰۷۱	۳	۰.۰۲۴	۱۲۰	۱۳	تکریم دانشجویان و دانش‌آموختگان برتر دانشگاه در هر سال تحصیلی
۰.۰۹۴	۴	۰.۰۲۴	۱۱۹	۱۴	راهیابی دانش‌آموختگان دانشگاه در مقاطع تحصیلی بالاتر در سایر دانشگاه‌ها
۰.۰۶۷	۳	۰.۰۲۲	۱۱۳	۱۵	برخورداری از بنیه‌ی علمی مناسب برای ارائه‌ی برنامه‌های آموزشی برای سازمان‌های دیگر
۰.۰۶۳	۳	۰.۰۲۱	۱۰۶	۱۶	کسب رتبه‌های آموزشی در آزمون‌های کارشناسی ارشد، دکتری و المپیادها
۰.۰۸۳	۴	۰.۰۲۱	۱۰۵	۱۷	همکاری و تعامل خوب حوزه‌ی معاونت آموزشی دانشگاه با معاونین آموزشی منطقه‌ی ۳ کشور و نیز معاونت آموزشی وزارت
۰.۰۶۶	۳	۰.۰۲۲	۱۱۱	۱۸	استفاده از نظرات کلیه‌ی اعضای هیأت علمی و کارکنان در فرایند تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری در بخش آموزش
	۴	۰.۰۲۹	۱۴۵	۱۹	وجود شوراها و کارگروه‌های تخصصی مجرب و کارآمد
۰.۰۶۴	۳	۰.۰۲۱	۱۰۷	۲۰	پایین بودن نرخ دانشجویان اخراجی
۰.۰۶۳	۳	۰.۰۲۱	۱۰۶	۲۱	وجود بستر مناسب برای ارتقای فعالیت‌های آموزشی و ارزشیابی مستمر آن
۰.۰۶۲	۳	۰.۰۲۱	۱۰۵	۲۲	انجام ارزیابی‌های درون‌گروهی

ادامه جدول ۲-۲-

ضریب نهایی	رتبه	ضریب ثانویه	ضریب اولیه	معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی	
				ردیف	عنوان (نقاط ضعف)
۰.۰۳۹	۲	۰.۰۲۰	۹۹	۱	کمبود عضو هیأت علمی در دانشکده‌های فنی و مهندسی و علوم انسانی
۰.۰۲۳	۱	۰.۰۲۳	۱۱۴	۲	وجود دو دانشکده‌ی موازی فنی و مهندسی گرگان و علی‌آباد
۰.۰۵۱	۲	۰.۰۲۶	۱۲۹	۳	ضعف زیرساختی و ساختاری سامانه‌ی آموزشی (نرم‌افزار آموزشی)
۰.۰۲۷	۱	۰.۰۲۷	۱۳۴	۴	عدم تجمیع واحدهای مختلف دانشگاه در یک پردیس دانشگاهی
۰.۰۴۶	۲	۰.۰۲۳	۱۱۷	۵	فقدان رویکرد مناسب نسبت به پایان‌نامه‌ها و رساله‌های تقاضامحور
۰.۰۵۷	۲	۰.۰۲۹	۱۴۵	۶	سهم ناچیز درآمدهای غیردولتی دانشگاه
۰.۰۴۵	۲	۰.۰۲۳	۱۱۴	۷	کمبود و استهلاك منابع و زیرساخت‌های آموزشی
۰.۰۳۱	۱	۰.۰۳۱	۱۴۷	۸	عدم وجود فضاهای کافی و مناسب آموزشی، آزمایشگاهی و کارگاهی و سالن مطالعه
۰.۰۴۴	۲	۰.۰۲۲	۱۱۰	۹	عدم علاقه و انگیزه‌ی کافی در بین دانشجویان برای فعالیت‌های اثربخش
۰.۰۵۰	۲	۰.۰۲۵	۱۲۵	۱۰	عدم وجود تجهیزات کارگاهی مورد نیاز برای آموزش اکثر مهارت‌ها
۰.۰۵۲	۲	۰.۰۲۶	۱۳۱	۱۱	ضعف ارتباط علمی با مراکز علمی و دانشگاهی پیشرفته‌ی ایران و جهان
۰.۰۴۹	۲	۰.۰۲۴	۱۲۳	۱۲	کمبود رشته‌های دکتری در دانشگاه
۰.۰۲۱	۱	۰.۰۲۱	۱۰۶	۱۳	تمایل دانشجویان مستعد و کوشا به ادامه تحصیل و یا انتقال به سایر دانشگاه‌ها
۰.۰۲۱	۱	۰.۰۲۱	۱۰۴	۱۴	ضعف تناسب محتوای دروس از نظر مهارت‌اندوزی دانشجویان
۰.۰۳۸	۲	۰.۰۱۹	۹۶	۱۵	کیفیت پایین ارائه‌ی دوره‌های کارآموزی و کارورزی
۰.۰۳۹	۲	۰.۰۱۹	۹۸	۱۶	فعال نبودن ارائه‌ی خدمات آموزشی و پژوهشی به سایر مراکز آموزشی
۰.۰۴۲	۲	۰.۰۲۱	۱۰۷	۱۷	ضعف در مستندسازی فعالیت‌های انجام شده
۰.۰۴۳	۲	۰.۰۲۲	۱۰۹	۱۸	غالب بودن نظام آموزشی سنتی مبتنی بر استادمحوری
۰.۰۱۹	۱	۰.۰۱۹	۹۷	۱۹	عدم استفاده از نتایج ارزیابی درون‌گروهی
۰.۰۳۳	۲	۰.۰۱۶	۸۳	۲۰	امکان حک شدن اطلاعات از سیستم آموزشی دانشگاه
۰.۰۲۱	۱	۰.۰۲۱	۱۰۸	۲۱	عدم تمایل اساتید گروه به حضور در دانشکده‌ی علی‌آباد کنول
۰.۰۲۵	۲	۰.۰۱۲	۶۲	۲۲	کمبود تدابیر مناسب برای نحوه‌ی حضور هیأت علمی در واحد آموزش
۲.۶۸۶		۱	۵۰۴۷		جمع

ادامه جدول ۲-۲-

ضریب نهایی	رتبه	ضریب ثانویه	ضریب اولیه	معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی	
				عنوان (فرصت‌ها)	ردیف
۰.۱۲۳	۳	۰.۰۴۱	۱۰۶	نگرش مثبت مردم منطقه نسبت به توسعه‌ی رشته‌های تحصیلی دانشگاه	۱
۰.۱۴۹	۳	۰.۰۵۰	۱۲۸	وجود فرهنگ علم‌آموزی و علاقه به تحصیل در میان خانواده‌های محلی	۲
۰.۲۳۹	۴	۰.۰۶۰	۱۵۴	نیاز منطقه به رشته‌های نوین، کاربردی و بین رشته‌ای	۳
۰.۱۸۶	۴	۰.۰۴۷	۱۲۰	توجه و دیدگاه‌های مقام معظم رهبری و سایر مسئولین کشوری به پیشرفت علمی کشور	۴
۰.۱۸۲	۴	۰.۰۴۵	۱۱۷	همجواری با کشورهای آسیای میانه	۵
۰.۱۳۶	۳	۰.۰۴۵	۱۱۷	عضویت در اتحادیه‌ی دانشگاه‌های حاشیه‌ی دریای خزر	۶
۰.۱۴۵	۳	۰.۰۴۸	۱۲۵	وجود رویکرد مثبت به بازنگری برنامه‌های آموزشی و درسی	۷
۰.۱۶۶	۳	۰.۰۵۵	۱۴۳	قرارگیری دانشگاه در منطقه‌ای خوش آب و هوا برای جذب دانشجو و عضو هیأت علمی	۸
۰.۱۲۷	۳	۰.۰۴۲	۱۰۹	پتانسیل‌های توریستی، منابع طبیعی (گاز، زغال‌سنگ و ...)	۹
۰.۱۶۱	۳	۰.۰۵۴	۱۳۸	منحصر بودن دانشگاه به عنوان تنها دانشگاه جامع دولتی استان	۱۰
۰.۱۲۲	۳	۰.۰۴۱	۱۰۵	گرایش دختران به تحصیل در جامعه	۱۱
۰.۱۲۸	۳	۰.۰۴۳	۱۱۰	گرایش به کارآفرینی و ایجاد تفکر خلاقانه در بین دانشجویان	۱۲

ادامه جدول ۲-۲-

ضریب نهایی	رتبه	ضریب ثانویه	ضریب اولیه	معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی	
				عنوان (تهدیدها)	ردیف
۰.۰۴۸	۱	۰.۰۴۸	۱۲۵	عدم وجود عزم استانی برای رفع مشکلات عدیده‌ی دانشگاه	۱
۰.۰۴۶	۱	۰.۰۴۶	۱۱۸	بالا بودن نرخ بیکاری دانش‌آموختگان	۲
۰.۰۴۷	۱	۰.۰۴۷	۱۲۰	مداخله‌ی عوامل برون‌دانشگاهی در تصمیم‌گیری‌ها و سیاست‌های دانشگاه	۳
۰.۰۹۲	۲	۰.۰۴۶	۱۱۸	اتکا به درآمدهای دولتی برای تأمین منابع مالی	۴
۰.۰۴۱	۱	۰.۰۴۱	۱۰۶	نبود اطلاعات به‌هنگام از نیاز بازار کار و نیازهای جامعه و صنعت	۵
۰.۰۸۸	۲	۰.۰۴۴	۱۱۴	عدم انعطاف، نوآوری و پویایی در برنامه‌های درسی و آموزشی دانشگاه‌ها	۶
۰.۰۷۷	۲	۰.۰۳۸	۹۹	دخالت منفی مسائل سیاسی در همکاری‌های بین‌المللی	۷
۰.۰۸۱	۲	۰.۰۴۰	۱۰۴	محدودیت توان پرداخت شهریه توسط برخی خانواده‌ها به علت مشکلات اقتصادی و بالا بودن میزان تورم	۸
۰.۰۳۳	۱	۰.۰۳۳	۸۴	پذیرش دانشجو بدون آزمون	۹
۰.۰۴۶	۱	۰.۰۴۶	۱۱۸	پذیرش بی‌رویه‌ی دانشجو در دوره‌های تحصیلات تکمیلی توسط دانشگاه‌های غیردولتی و آزاد	۱۰
۲.۴۶۲		۱	۲۵۷۸	جمع	

ج- حوزه‌ی پژوهش و فناوری

نقاط قوت و توانمندی‌ها

۱. وجود سخت‌افزار مناسب (Mikrotik Routers) در ایجاد ارتباطات (VPN Connection) و ارتباطات بی‌سیم (Wireless Broadband)
۲. شکل‌گیری آزمایشگاه مرکزی برای انجام پروژه‌های تحقیقاتی
۳. انعقاد ۴۳ تفاهم‌نامه با دستگاه‌های اجرایی منطقه‌ای و ملی
۴. وجود مرکز رشد دانشگاهی
۵. سرانه‌ی بالای اعتبار طرح‌های خارج از دانشگاه به ازای کل طرح‌های دانشگاه
۶. وجود اعضای هیأت علمی باتجربه
۷. ارائه و فروش اطلاعات، خدمات و مشاوره به اشخاص حقیقی و حقوقی در حوزه‌ی استان
۸. بهره‌مندی از سیستم گزنت به صورت online
۹. چاپ مجله‌ی علمی پژوهشی دانشگاه - مراحل دریافت و داوری مقالات از طریق سامانه
۱۰. برگزاری کارگاه‌های مختلف پژوهشی برای اعضای هیأت علمی
۱۱. چاپ مقالات علمی متعدد در مجلات معتبر توسط اعضای هیأت علمی و محققین دانشگاه
۱۲. پرداخت تشویق فعالیت‌های پژوهشی (چاپ مقالات در مجلات بین‌المللی نمایه شده در ISI و ISC)
۱۳. داشتن دانشجویان تحصیلات تکمیلی و همکاری در انجام طرح‌های تحقیقاتی اعضای هیأت علمی
۱۴. وجود فضای فیزیکی و آزمایشگاه‌های مناسب برای انجام تحقیقات در برخی از زمینه‌ها
۱۵. توجه و حمایت مسئولین دانشگاه از فعالیت‌های پژوهشی
۱۶. بهره‌مندی از وب‌سایت کتابخانه و مرکز نشر برای اطلاع‌رسانی و ارائه‌ی خدمات
۱۷. اعضای هیأت علمی فارغ‌التحصیل از دانشگاه‌های معتبر داخلی و خارجی
۱۸. روحیه‌ی همکاری بین اعضای هیأت علمی، کارکنان و دانشجویان
۱۹. اجرای مقررات در حوزه‌های اداری، مالی، آموزشی - پژوهشی
۲۰. اطلاع‌رسانی سریع به اعضای دانشکده (از طریق سایت و ...)
۲۱. وجود تجهیزات Hightech در برخی گروه‌های آموزشی
۲۲. برگزاری منظم شوراها (گروه‌های آموزشی)

- ۲۳. حاکمیت تفکر نظم و قانون‌مداری
- ۲۴. تعامل مثبت و سازنده با سایر حوزه‌های دانشگاه
- ۲۵. حاکمیت تفکر شایسته‌سالاری
- ۲۶. بهره‌مندی از نرم‌افزار کتابخانه‌ای سیمرغ

نقاط ضعف

۱. کمبود بودجه برای خرید کتاب و به‌روزرسانی منابع
۲. عدم برخورداری از سامانه‌ی کتابخانه‌ی دیجیتال
۳. کمبود رایانه برای سامانه‌ی جستجوی منابع در محل کتابخانه برای مراجعان
۴. نبود سیستم نرم‌افزار امانت کتابخانه در کتابخانه‌ی دانشکده‌ها
۵. نداشتن چاپخانه در دانشگاه
۶. تعداد پایین سرانه‌ی چاپ کتاب در دانشگاه
۷. تعداد اندک مجلات فارسی‌زبان و نبود مجلات انگلیسی‌زبان در دانشگاه
۸. کمبود تعداد نیروی انسانی متخصص در حوزه‌ی پژوهشی
۹. عدم برخورداری از سامانه‌ی جامع پژوهشی
۱۰. بی‌انگیزگی دانشجویان و اعضای هیأت علمی برای ورود به حوزه‌ی فناوری
۱۱. پایین بودن انگیزه‌ی محققین و عدم اجرای طرح‌ها در زمان تعیین شده
۱۲. کمبود امکانات و تسهیلات تحقیقاتی در دانشگاه
۱۳. عدم استفاده اعضای هیأت علمی از فرصت‌های مطالعاتی
۱۴. تأخیر در ارائه‌ی آمارها و عملکرد پژوهشی به دلیل نداشتن نرم‌افزار و نیروی کارآمد کافی
۱۵. نداشتن فضای مناسب برای آزمایشگاه مرکزی
۱۶. عدم تکمیل فضای کالبدی دانشگاه
۱۷. پراکندگی فضای دانشگاهی در بخش‌های مختلف
۱۸. کمبود نیروی انسانی
۱۹. تعداد بسیار اندک اختراعات در دانشگاه
۲۰. در اختیار نداشتن فضای مناسب کتابخانه-قرائت‌خانه

۲۱. آشنا نبودن اعضای هیأت علمی و دانشجویان تحصیلات تکمیلی با شرکت‌های دانش‌بنیان
۲۲. تعداد اندک طرح‌های کاربردی که به تولید محصول منجر شود.
۲۳. عدم وجود مستندسازی در هیچ‌کدام از حوزه‌های انفورماتیک
۲۴. استفاده از نسخه‌ی قدیمی و تغییر یافته‌ی سدف در امور آموزشی
۲۵. عدم وجود سامانه‌ی مناسب در حوزه‌ی پژوهشی
۲۶. عدم تناسب ساختار سیستم اتوماسیون دبیر با ساختار دانشگاهی
۲۷. عدم وجود سخت‌افزار مناسب در مدیریت پهنای باند
۲۸. عدم وجود فایروال در ارتباطات با سرورها جهت جلوگیری از نفوذهای درون‌دانشگاهی
۲۹. عدم ارائه‌ی خدمات اینترنتی مناسب به دانشجویان
۳۰. کم‌رنگ بودن ارتباط علمی با همکاران دانشگاه‌های خارج از استان و سایر مؤسسات
۳۱. عدم کتابخانه‌ی تخصصی و سایت کامپیوتری
۳۲. عدم راه‌اندازی مرکز مطالعات و مشاوره‌ی آماری جهت ارائه‌ی سرویس به سازمان‌ها

فرصت‌ها

۱. موقعیت اقلیمی مناسب استان و دسترسی آسان به منابع طبیعی تجدیدپذیر (جنگل‌ها، مراتع، دریا و ...)
۲. امکان جذب دانشجو در بعضی از گروه‌های کیفی از کشورهای حاشیه و هم‌جوار
۳. وجود دانشگاه‌های علوم پزشکی و علوم کشاورزی در کنار دانشگاه جامع
۴. امکان اخذ و اجرای پروژه‌های کلان ملی با توجه به وجود برخی از اعضای هیأت علمی توانمند
۵. افتتاح راه‌آهن گرگان- اینچه‌برون و برقراری ارتباط مستقیم با کشورهای آسیای میانه برای صادرات و ایجاد ارزش افزوده
۶. امکان صادرات خدمات شرکت‌های دانش‌بنیان به کشورهای همسایه خصوصاً کشورهای خاورمیانه
۷. عقد تفاهم‌نامه‌های همکاری با دانشگاه‌ها و مؤسسه‌ی پژوهشی داخلی و خارجی
۸. تبادل استاد و دانشجو با سایر مؤسسه‌های پژوهشی داخلی و خارجی
۹. برپایی نمایشگاه‌های کتاب در سطح استان و حضور مرکز نشر برای معرفی انتشارات دانشگاه
۱۰. دعوت و حضور خبرگزاری‌ها در جلسات رونمایی و نقد کتاب‌های انتشارات دانشگاه برای معرفی بیش از پیش از
- پیش دستاوردهای دانشگاه
۱۱. انعقاد تفاهم‌نامه برای استفاده از کتابخانه‌ی میرداماد

۱۲. راه‌اندازی پژوهشکده‌های نانو و IT
۱۳. راه‌اندازی مجلات جدید
۱۴. امکان استفاده از محققین خارج از دانشگاه جهت اجرای پژوهش
۱۵. هم‌جواری با کشورهای حاشیه‌ی خزر و قرار داشتن دانشگاه در اتحادیه‌ی دانشگاه‌های حاشیه‌ی خزر
۱۶. شکل‌گیری دانشگاه گلستان به عنوان یک دانشگاه نسل سوم
۱۷. آماده‌سازی برنامه‌ی راهبردی دانشگاه
۱۸. قرار گرفتن فناوری‌های نانو تکنولوژی، بیوتکنولوژی و فناوری اطلاعات در بین اولویت‌های فناوری دانشگاه با حرکت در راستای ایجاد پژوهشکده‌های تخصصی
۱۹. تمرکز وزارت نفت بر اکتشاف و استخراج نفت خزر در استان گلستان و فراهم شدن زمینه‌ی جذب نخبگان در شرکت‌های دانش‌بنیان مرتبط
۲۰. هم‌جواری و هم‌مکانی با دانشگاه منابع طبیعی جهت ایجاد زیرساخت و سرویس‌های مشترک
۲۱. امکان پیاده‌سازی ساختار منسجم با توجه به عدم وجود ساختار از ابتدای تأسیس دانشگاه
۲۲. انعقاد تفاهم‌نامه‌ی دانشگاه با مخابرات استان و استفاده از امکانات آن سازمان
۲۳. حضور اعضای هیأت علمی رشته‌ی کامپیوتر در شورای مربوط به IT در سطح استان
۲۴. امکان راه‌اندازی رشته‌های تحصیلی پرتقاضا در مقاطع مختلف تحصیلی

تهدیدها

۱. استفاده از سیستم کدباز سد ف و امکان نفوذ بالا به این سیستم
۲. عدم وجود کلمه‌ی عبور برای Access Point های دانشکده‌ی علوم پایه و امکان اتصال افراد خارج از محوطه‌ی دانشگاه در ساختمان‌ها و خیابان‌های هم‌جوار
۳. عدم وجود فایروال مناسب در دروازه‌های اینترنت و اینترنت مانع نفوذهای برون‌دانشگاهی
۴. ایجاد با تأخیر پارک علم و فناوری استان (گلستان جزء آخرین استان‌های کشور است که پارک علم و فناوری تأسیس شد).
۵. عدم تدوین سند توسعه‌ی پژوهش و فناوری استان
۶. عدم همکاری مستقیم دانشگاه‌های دولتی و غیردولتی در ایجاد فناوری جدید و کاربردی متناسب با نیازهای استان
۷. کمبود امکانات و تسهیلات تحقیقاتی در استان
۸. طولانی شدن مراحل بررسی، تصویب و راه‌اندازی مراکز پژوهشی در دانشگاه

۹. نداشتن هیأت ممیزه‌ی مستقل در دانشگاه
۱۰. ناهماهنگی سیاست‌های دانشگاه‌ها در خصوص نحوه‌ی امتیازدهی به فعالیت‌های پژوهشی
۱۱. کمبود اعتبار پژوهشی
۱۲. کم‌رنگ شدن اعتبار ۳-۱٪ پژوهش در بودجه‌ی کشور
۱۳. کمبود فضای فیزیکی
۱۴. تغییر رفتار مراجعان در استفاده از منابع چاپی کتابخانه‌ای و در نتیجه استفاده‌ی کم از منابع موجود کتابخانه‌ای
۱۵. افزایش قیمت هزینه‌های چاپ کتاب
۱۶. تعدد مؤسسات آموزش عالی غیرانتفاعی و آزاد در سراسر منطقه با رشته‌های پرتقاضا و گرایش دانش‌آموزان و خانواده‌های آنها برای تحصیل در نزدیک‌ترین دانشگاه به محل سکونت آنها
۱۷. در اولویت قرار نگرفتن پژوهش‌های آماری در سیاست‌های کلان وزارت علوم و تحقیقات و فناوری
۱۸. ارتباط و تعامل ناکافی بین صنعت و دانشگاه به منظور اجرای پایان‌نامه‌ها و رساله‌های نیازمحور
۱۹. انحصاری بودن صنعت و عدم تفکر به رقابت و بهره‌وری

جدول ۲-۳- تعیین ضریب اولیه، ثانویه و ضریب نهایی حوزه‌ی پژوهش و فناوری

ضریب نهایی	رتبه	ضریب ثانویه	ضریب اولیه	حوزه‌ی پژوهش و فناوری	
				عنوان (نقاط قوت)	ردیف
۰.۰۴۵	۳	۰.۰۱۵	۴۲	وجود سخت‌افزار مناسب (Mikrotik Routers) در ایجاد ارتباطات (VPN Connection) و ارتباطات بی‌سیم (Broadband Wireless)	۱
۰.۰۴۹	۳	۰.۰۱۶	۴۵	شکل‌گیری آزمایشگاه مرکزی برای انجام پروژه‌های تحقیقاتی	۲
۰.۰۶۸	۴	۰.۰۱۷	۴۷	انعقاد ۴۳ تفاهم‌نامه با دستگاه‌های اجرایی منطقه‌ای و ملی	۳
۰.۰۵۹	۳	۰.۰۱۹	۵۲	وجود مرکز رشد دانشگاهی	۴
۰.۰۴۰	۳	۰.۰۱۳	۳۷	سرانه‌ی بالای اعتبار طرح‌های خارج از دانشگاه به ازای کل طرح‌های دانشگاه	۵
۰.۰۵۷	۳	۰.۰۱۹	۵۳	وجود اعضای هیأت علمی باتجربه	۶
۰.۰۴۳	۳	۰.۰۱۴	۴۰	ارائه و فروش اطلاعات، خدمات و مشاوره به اشخاص حقیقی و حقوقی در حوزه‌ی استان	۷
۰.۰۶۴	۳	۰.۰۲۱	۵۹	بهره‌مندی از سیستم گزنت به صورت online	۸
۰.۰۷۳	۴	۰.۰۱۸	۵۱	چاپ مجله‌ی علمی پژوهشی دانشگاه- مراحل دریافت و داوری مقالات از طریق سامانه	۹
۰.۰۵۲	۳	۰.۰۱۷	۴۸	برگزاری کارگاه‌های مختلف پژوهشی برای اعضاء هیأت علمی	۱۰
۰.۰۹۸	۴	۰.۰۲۴	۶۸	چاپ مقالات علمی متعدد در مجلات معتبر توسط اعضای هیأت علمی و محققین دانشگاه	۱۱
۰.۰۷۱	۴	۰.۰۱۸	۴۹	پرداخت تشویق فعالیت‌های پژوهشی (چاپ مقالات در مجلات بین‌المللی نمایه شده در ISI و ISC)	۱۲
۰.۰۶۲	۳	۰.۰۲۱	۵۷	داشتن دانشجویان تحصیلات تکمیلی و همکاری در انجام طرح‌های تحقیقاتی اعضای هیأت علمی	۱۳
۰.۰۵۱	۳	۰.۰۱۷	۴۷	وجود فضای فیزیکی و آزمایشگاه‌های مناسب برای انجام تحقیقات در برخی از زمینه‌ها	۱۴
۰.۰۵۰	۴	۰.۰۱۳	۳۵	توجه و حمایت مسئولین دانشگاه از فعالیت‌های پژوهشی	۱۵
۰.۰۶۱	۴	۰.۰۱۵	۴۲	بهره‌مندی از وب‌سایت کتابخانه و مرکز نشر برای اطلاع‌رسانی و ارائه‌ی خدمات	۱۶
۰.۰۸۹	۴	۰.۰۲۲	۶۲	اعضای هیأت علمی فارغ‌التحصیل از دانشگاه‌های معتبر داخلی و خارجی	۱۷
۰.۰۵۷	۳	۰.۰۱۹	۵۳	روحیه‌ی همکاری بین اعضای هیأت علمی، کارکنان و دانشجویان	۱۸
۰.۰۳۹	۳	۰.۰۱۳	۳۶	اجرای مقررات در حوزه‌های اداری، مالی، آموزشی - پژوهشی	۱۹
۰.۰۷۲	۴	۰.۰۱۸	۵۰	اطلاع‌رسانی سریع به اعضای دانشکده (از طریق سایت و...)	۲۰
۰.۰۳۹	۳	۰.۰۱۳	۳۶	وجود تجهیزات Hightech در برخی گروه‌های آموزشی	۲۱
۰.۰۷۲	۳	۰.۰۲۴	۶۷	برگزاری منظم شوراهای دانشکده (گروه‌های آموزشی)	۲۲
۰.۰۵۹	۴	۰.۰۱۵	۴۱	حاکمیت تفکر نظم و قانون‌مداری	۲۳
۰.۰۶۵	۴	۰.۰۱۶	۴۵	تعامل مثبت و سازنده با سایر حوزه‌های دانشگاه	۲۴
۰.۰۵۲	۴	۰.۰۱۳	۳۶	حاکمیت تفکر شایسته‌سالاری	۲۵
۰.۰۴۰	۳	۰.۰۱۳	۳۷	بهره‌مندی از نرم‌افزار کتابخانه‌ای سیم‌رغ	۲۶

ضریب نهایی	رتبه	ضریب ثانویه	ضریب اولیه	حوزه‌ی پژوهش و فناوری	
				ردیف	عنوان (نقاط ضعف)
۰.۰۴۱	۲	۰.۰۲۱	۵۷	۱	کمبود بودجه برای خرید کتاب و به‌روزرسانی منابع
۰.۰۴۴	۲	۰.۰۲۲	۶۱	۲	عدم برخورداری از سامانه‌ی کتابخانه‌ی دیجیتال
۰.۰۳۵	۲	۰.۰۱۸	۴۹	۳	کمبود رایانه برای سامانه‌ی جستجوی منابع در محل کتابخانه برای مراجعان
۰.۰۱۹	۱	۰.۰۱۹	۵۲	۴	نبود سیستم نرم‌افزار امانت در کتابخانه‌ی دانشکده‌ها
۰.۰۳۶	۲	۰.۰۱۸	۵۰	۵	نداشتن چاپخانه در دانشگاه
۰.۰۱۷	۱	۰.۰۱۷	۴۸	۶	تعداد پایین سرانه‌ی چاپ کتاب در دانشگاه
۰.۰۳۲	۲	۰.۰۱۶	۴۵	۷	تعداد اندک مجلات فارسی زبان و نبود مجلات انگلیسی زبان در دانشگاه
۰.۰۳۶	۲	۰.۰۱۸	۵۰	۸	کمبود تعداد نیروی انسانی متخصص در حوزه‌ی پژوهشی
۰.۰۱۹	۱	۰.۰۱۹	۵۲	۹	عدم برخورداری از سامانه‌ی جامع پژوهشی
۰.۰۱۳	۱	۰.۰۱۳	۳۷	۱۰	بی‌انگیزگی دانشجویان و اعضای هیأت علمی برای ورود به حوزه‌ی فناوری
۰.۰۲۸	۲	۰.۰۱۴	۳۹	۱۱	پایین بودن انگیزه‌ی محققین و عدم اجرای طرح‌ها در زمان تعیین شده
۰.۰۴۱	۲	۰.۰۲۱	۵۷	۱۲	کمبود امکانات و تسهیلات تحقیقاتی در دانشگاه
۰.۰۳۷	۲	۰.۰۱۸	۵۱	۱۳	عدم استفاده اعضای هیأت علمی از فرصت‌های مطالعاتی
۰.۰۱۹	۲	۰.۰۱۰	۲۷	۱۴	تأخیر در ارائه‌ی آمارها و عملکرد پژوهشی به دلیل نداشتن نرم‌افزار و نیروی کارآمد کافی
۰.۰۱۹	۱	۰.۰۱۹	۵۲	۱۵	نداشتن فضای مناسب برای آزمایشگاه مرکزی
۰.۰۲۱	۱	۰.۰۲۱	۵۷	۱۶	عدم تکمیل فضای کالبدی دانشگاه
۰.۰۱۸	۱	۰.۰۱۸	۴۹	۱۷	پراکندگی فضای دانشگاهی در بخش‌های مختلف
۰.۰۳۵	۲	۰.۰۱۸	۴۹	۱۸	کمبود نیروی انسانی
۰.۰۲۱	۱	۰.۰۲۱	۵۷	۱۹	تعداد بسیار اندک اختراعات در دانشگاه
۰.۰۳۶	۲	۰.۰۱۸	۵۰	۲۰	در اختیار نداشتن فضای مناسب کتابخانه-قرائت‌خانه
۰.۰۴۰	۲	۰.۰۲۰	۵۵	۲۱	آشنا نبودن اعضای هیأت علمی و دانشجویان تحصیلات تکمیلی با شرکت‌های دانش‌بنیان
۰.۰۲۱	۱	۰.۰۲۱	۵۹	۲۲	تعداد اندک طرح‌های کاربردی که به تولید محصول بیانجامد
۰.۰۱۷	۱	۰.۰۱۷	۴۸	۲۳	عدم وجود مستندسازی در هیچ‌کدام از حوزه‌های انفورماتیک
۰.۰۲۰	۱	۰.۰۲۰	۵۵	۲۴	استفاده از نسخه‌ی قدیمی و تغییر یافته‌ی سدف در امور آموزشی
۰.۰۳۳	۲	۰.۰۱۷	۴۶	۲۵	عدم وجود سامانه‌ی مناسب در حوزه‌ی پژوهشی
۰.۰۱۵	۱	۰.۰۱۵	۴۳	۲۶	عدم تناسب ساختار سیستم اتوماسیون دبیر با ساختار دانشگاهی
۰.۰۱۲	۱	۰.۰۱۲	۳۳	۲۷	عدم وجود سخت‌افزار مناسب در مدیریت پهنای باند
۰.۰۱۲	۱	۰.۰۱۲	۳۲	۲۸	عدم وجود فایروال در ارتباطات با سرورها جهت جلوگیری از نفوذهای درون‌دانشگاهی
۰.۰۱۷	۱	۰.۰۱۷	۴۶	۲۹	عدم ارائه‌ی خدمات اینترنتی مناسب به دانشجویان
۰.۰۱۸	۱	۰.۰۱۸	۵۱	۳۰	کم‌رنگ بودن ارتباط علمی با همکاران دانشگاه‌های خارج از استان و سایر مؤسسات
۰.۰۲۷	۲	۰.۰۱۴	۳۸	۳۱	نبود کتابخانه‌ی تخصصی و سایت کامپیوتری
۰.۰۳۳	۲	۰.۰۱۷	۴۶	۳۲	عدم راه‌اندازی مرکز مطالعات و مشاوره‌ی آماری جهت ارائه‌ی سرویس به سازمان‌ها
۳.۳۵۶		۱	۲۷۷۶		جمع

ضرب نهایی	رتبه	ضرب ثانویه	ضرب اولیه	حوزه‌ی پژوهش و فناوری	
				ردیف	عنوان (فرصت‌ها)
۰.۰۸۵	۴	۰.۰۲۱	۴۵	۱	موقعیت اقلیمی مناسب استان و دسترسی آسان به منابع طبیعی تجدیدپذیر (جنگل‌ها، مراتع، دریا ...)
۰.۰۴۴	۳	۰.۰۱۵	۳۱	۲	امکان جذب دانشجو در بعضی از گروه‌های کیفی از کشورهای حاشیه و هم‌جواری
۰.۰۶۰	۳	۰.۰۲۰	۴۲	۳	وجود دانشگاه‌های علوم پزشکی و علوم کشاورزی در کنار دانشگاه جامع
۰.۰۷۸	۳	۰.۰۲۶	۵۵	۴	امکان اخذ و اجرای پروژه‌های کلان ملی با توجه به وجود برخی از اعضای هیأت علمی توانمند
۰.۰۷۸	۴	۰.۰۱۹	۴۱	۵	افتتاح راه‌آهن گرگان- اینچه‌برون و برقراری ارتباط مستقیم با کشورهای آسیای میانه برای صادرات و ایجاد ارزش افزوده
۰.۰۸۰	۴	۰.۰۲۰	۴۲	۶	امکان صادرات خدمات شرکت‌های دانش‌بنیان به کشورهای همسایه خصوصاً کشورهای خاورمیانه
۰.۰۷۴	۳	۰.۰۲۵	۵۲	۷	عقد تفاهم‌نامه‌های همکاری با دانشگاه‌ها و مؤسسه‌ی پژوهشی داخلی و خارجی
۰.۰۶۵	۳	۰.۰۲۲	۴۶	۸	تبادل استاد و دانشجو با سایر مؤسسه‌های پژوهشی داخلی و خارجی
۰.۰۶۳	۳	۰.۰۲۱	۴۴	۹	برپایی نمایشگاه‌های کتاب در سطح استان و حضور مرکز نشر برای معرفی انتشارات دانشگاه
۰.۰۶۵	۳	۰.۰۲۲	۴۶	۱۰	دعوت و حضور خبرگزاری‌ها در جلسات رونمایی و نقد کتاب‌های انتشارات دانشگاه برای معرفی بیش از پیش دستاوردهای دانشگاه
۰.۰۸۲	۴	۰.۰۲۰	۴۳	۱۱	انعقاد تفاهم‌نامه برای استفاده از کتابخانه‌ی میرداماد
۰.۰۷۴	۴	۰.۰۱۹	۳۹	۱۲	راه‌اندازی پژوهشکده‌های نانو و IT
۰.۰۷۷	۳	۰.۰۲۶	۵۴	۱۳	راه‌اندازی مجلات جدید
۰.۰۷۱	۳	۰.۰۲۴	۵۰	۱۴	امکان استفاده از محققین خارج از دانشگاه جهت اجرای پژوهش
۰.۰۵۸	۳	۰.۰۱۹	۴۱	۱۵	هم‌جواری با کشورهای حاشیه‌ی خزر و قراردادن دانشگاه در اتحادیه‌ی دانشگاه‌های حاشیه‌ی خزر
۰.۰۵۹	۴	۰.۰۱۵	۳۱	۱۶	شکل‌گیری دانشگاه گلستان به عنوان یک دانشگاه نسل سوم
۰.۰۹۱	۴	۰.۰۲۳	۴۸	۱۷	آماده‌سازی برنامه‌ی راهبردی دانشگاه
۰.۰۸۷	۴	۰.۰۲۲	۴۶	۱۸	قرارگرفتن فناوری‌های نانو تکنولوژی، بیوتکنولوژی و فناوری اطلاعات در بین اولویت‌های فناوری دانشگاه با حرکت در راستای ایجاد پژوهشکده‌های تخصصی
۰.۰۵۱	۳	۰.۰۱۷	۳۶	۱۹	تمرکز وزارت نفت بر اکتشاف و استخراج نفت خزر در استان گلستان و فراهم شدن زمینه‌ی جذب نخبگان در شرکت‌های دانش‌بنیان مرتبط
۰.۰۶۵	۳	۰.۰۲۲	۴۶	۲۰	هم‌جواری و هم‌مکانی با دانشگاه منابع طبیعی جهت ایجاد زیرساخت و سرویس‌های مشترک
۰.۰۸۹	۴	۰.۰۲۲	۴۷	۲۱	امکان پیاده‌سازی ساختار منسجم با توجه به عدم ساختار از ابتدای تأسیس دانشگاه
۰.۰۷۲	۴	۰.۰۱۸	۳۸	۲۲	انعقاد تفاهم‌نامه‌ی دانشگاه با مخابرات استان و استفاده از امکانات آن سازمان
۰.۰۸۷	۴	۰.۰۲۲	۴۶	۲۳	حضور اعضای هیأت علمی رشته‌ی کامپیوتر در شورای مربوط استان IT
۰.۰۸۷	۴	۰.۰۲۲	۴۶	۲۴	امکان راه‌اندازی رشته‌های تحصیلی پرتقاضا در مقاطع مختلف تحصیلی

ادامه جدول ۲-۳-

رتبه	ضریب ثانویه	ضریب اولیه	حوزه‌ی پژوهش و فناوری	
			ردیف	عنوان (تهدیدها)
۱	۰.۰۲۰	۴۲	۱	استفاده از سیستم کدباز سدف و امکان نفوذ بالا به این سیستم
۱	۰.۰۱۹	۴۰	۲	عدم وجود کلمه‌ی عبور برای Access Point های دانشکده‌ی علوم پایه و امکان اتصال افراد خارج از محوطه‌ی دانشگاه در ساختمان‌ها و خیابان‌های هم‌جوار
۱	۰.۰۲۲	۴۷	۳	عدم وجود فایروال مناسب در دروازه‌های اینترنت و اینترنت مانع نفوذهای برون‌دانشگاهی
۲	۰.۰۲۱	۴۴	۴	ایجاد با تأخیر پارک علم و فناوری استان (گلستان جزء آخرین استان‌های کشور است که پارک علم و فناوری تأسیس شد)
۱	۰.۰۱۹	۴۰	۵	عدم تدوین سند توسعه‌ی پژوهش و فناوری استان
۲	۰.۰۲۰	۴۲	۶	عدم همکاری مستقیم دانشگاه‌های دولتی و غیردولتی در ایجاد فناوری جدید و کاربردی متناسب با نیازهای استان
۱	۰.۰۲۷	۵۶	۷	کمبود امکانات و تسهیلات تحقیقاتی در استان
۲	۰.۰۲۱	۴۵	۸	طولانی شدن مراحل بررسی، تصویب و راه‌اندازی مراکز پژوهشی در دانشگاه
۱	۰.۰۲۴	۵۰	۹	نداشتن هیأت ممیزه‌ی مستقل در دانشگاه
۲	۰.۰۲۱	۴۴	۱۰	ناهماهنگی سیاست‌های دانشگاه‌ها در خصوص نحوه‌ی امتیازدهی به فعالیت‌های پژوهشی
۱	۰.۰۲۳	۴۸	۱۱	کمبود اعتبار پژوهشی
۱	۰.۰۲۳	۴۸	۱۲	کمرنگ شدن اعتبار ۱-۳٪ پژوهش در بودجه‌ی کشور
۱	۰.۰۲۸	۵۸	۱۳	کمبود فضای فیزیکی
۲	۰.۰۱۶	۳۴	۱۴	تغییر رفتار مراجعان در استفاده از منابع چاپی کتابخانه‌ای و در نتیجه استفاده‌ی کم از منابع موجود کتابخانه‌ای
۲	۰.۰۲۴	۵۱	۱۵	افزایش قیمت هزینه‌های چاپ کتاب
۱	۰.۰۲۸	۶۰	۱۶	تعداد مؤسسات آموزش عالی غیرانتفاعی و آزاد در سراسر منطقه با رشته‌های پرتقاضا و گرایش دانش‌آموزان و خانواده‌های آنها برای تحصیل در نزدیک‌ترین دانشگاه به محل سکونت آنها
۲	۰.۰۲۲	۴۷	۱۷	در اولویت قرار نگرفتن پژوهش‌های آماری در سیاست‌های کلان وزارت علوم و تحقیقات و فناوری
۲	۰.۰۶۴	۱۳۵	۱۸	ارتباط و تعامل ناکافی بین صنعت و دانشگاه به منظور اجرای پایان‌نامه‌ها و رساله‌های نیازمحور
۲	۰.۰۵۸	۱۲۲	۱۹	انحصاری بودن صنعت و عدم تفکر به رقابت و بهره‌وری
	۱	۲۱۰۸		جمع

د- حوزه‌ی دانشجویی و فرهنگی

نقاط قوت و توانمندی‌ها

۱. فضای تفاهم، تعامل و صمیمیت در بین متولیان فرهنگی
۲. دارا بودن نظام ارزیابی عملکرد
۳. وجود پرسنل جوان و با انگیزه در بین اساتید و کارکنان
۴. برگزاری مرتب و منظم نشست‌های هم‌اندیشی برای اساتید با هدف بصیرت‌افزایی و همدلی
۵. وجود صبقه‌ی فرهنگی کلیه‌ی متولیان فرهنگی
۶. برگزاری دوره‌ای و منظم برنامه‌های متنوع علمی و فرهنگی در قالب همایش، سمینار، کارگاه‌های آموزشی و اردوهای زیارتی و سیاحتی
۷. وجود هسته‌های علمی دانشجویی
۸. وجود تعامل و ارتباط مناسب دانشگاه با ستاد ساماندهی اوقات فراغت
۹. وجود مدیران متخصص، باتجربه و آشنا به امور تربیت‌بدنی و ورزش
۱۰. برگزاری کلاس‌های آموزشی ورزشی
۱۱. وجود نیروهای متخصص و باتجربه در زمینه‌ی مربیگری و داوری
۱۲. ایجاد فضای با طراوت در دانشگاه از طریق برگزاری مسابقات جشنواره‌های ورزشی درون‌دانشگاهی به مناسبت‌های مختلف
۱۳. استعدادیابی و سوق دادن در جهت مثبت
۱۴. استفاده‌ی بهینه از نظرات دانشجویان در برنامه‌های ورزشی
۱۵. آماده‌سازی و اعزام تیم‌ها به مسابقات برون‌دانشگاهی و برون‌مرزی
۱۶. تشکیل انجمن‌های ورزشی دانشجویی در جهت استفاده از بازیکنان و نیروهای علاقمند به ورزش
۱۷. استفاده از دانشجویان دارای کارت مربیگری به عنوان مربی کلاس‌های آموزشی (استفاده از توان و نیروی دانشجویان در جهت توسعه‌ی ورزش)
۱۸. توجه به گسترش ورزش همگانی در دانشگاه
۱۹. کسب عناوین متعدد و قابل توجه در مسابقات (منطقه‌ای و کشوری)
۲۰. تبلیغ و ترویج نشان دانشگاه در ورزش کشور

۲۱. وجود نظم در برگزاری مسابقات سراسری و دانشگاهی
۲۲. تخصص و تجربه‌ی مدیریت و کارشناسان
۲۳. توانایی در برگزاری کارگاه‌های آموزشی علمی و تخصصی
۲۴. ارائه‌ی مشاوره‌ی دانشجویی در خوابگاه
۲۵. شکل دادن یک مرکز مشاوره با تخصص‌های متعدد
۲۶. امکان شرکت در مناقصه‌های سالن‌های استیجاری سطح شهر

نقاط ضعف

۱. سیستمی نبودن فرایند انجام امور فرهنگی
۲. کمبود فضای فرهنگی در فضای دانشجویی
۳. گسترش پوشش نامناسب دانشجویان
۴. کمبود نیرو با توجه به گستردگی فعالیت‌ها
۵. وجود فرقه‌ها و جریان‌های نوظهور
۶. عدم بکارگیری از پتانسیل‌های دانشجویی در بخش علمی و مهارتی
۷. عدم توجه به مبانی درس پنهان (عواطف، هوش اجتماعی) از سوی کادر علمی و کارکنان
۸. پراکندگی مکانی دانشکده‌ها از یکدیگر
۹. عدم ارائه‌ی خدمات اینترنتی مناسب به دانشجویان
۱۰. نبود الزامات اجرای برنامه‌ی راهبردی
۱۱. عدم برگزاری نشست‌های علمی تخصصی درون‌گروهی مستمر ترمی یا ماهانه
۱۲. نداشتن سامانه‌ی پیشرفت تحصیلی دانشجویان توسط اساتید راهنما
۱۳. نبود سامانه‌ی ایده‌های نو و کاربردی از طرح‌های پژوهشی در گروه بر پایه‌ی الویت‌های پژوهشی
۱۴. وجود نداشتن سازوکاری مدوّن برای ارزیابی روابط بین استاد و دانشجو
۱۵. نداشتن فضای ورزشی سرپوشیده، روباز و استخر
۱۶. پراکندگی دانشجویان در سایت دانشگاه و دانشکده‌ی فنی و مهندسی گرگان و دانشکده‌ی فنی و مهندسی علی‌آباد
۱۷. نداشتن فضایی جهت اختصاص دادن وسایل ورزشی (فقدان انبار ورزشی در دسترس)
۱۸. استفاده از فضای ورزشی استیجاری

۱۹. بعد مسافت طولانی بین خوابگاه‌ها و فضاهای ورزشی استیجاری
۲۰. نداشتن خوابگاه دولتی جهت تجهیز به وسایل ورزشی
۲۱. فقدان وجود مربیان کارآموده در بخش کلاس‌های فوق‌برنامه‌ی ورزشی
۲۲. کمبود بودجه و ناچیز بودن جذب منابع مالی از سایر سازمان‌های دولتی و مردمی
۲۳. عدم استفاده از واحدهای تربیت‌بدنی عمومی در پیشبرد اهداف ورزش دانشجویی
۲۴. فقدان برنامه‌ی استراتژیک در ساختار تربیت‌بدنی دانشگاه
۲۵. تقدم نگاه حرفه‌ای و قهرمانی نسبت به ورزش دانشجویی
۲۶. کم‌توجهی به نیازها و علایق ورزشی دانشجویان در تدوین برنامه‌های ورزشی
۲۷. نبود نظام مستمر نظارت و ارزیابی برنامه‌ها و فعالیت‌های تربیت‌بدنی
۲۸. عدم تناسب ساختار تشکیلاتی و نیروی انسانی اداره‌ی تربیت‌بدنی با گستردگی وظایف و حجم عملیات
۲۹. عدم تشویق و پاداش مناسب جهت قدردانی از دانشجویان شرکت‌کننده در ورزش فوق‌برنامه
۳۰. نداشتن فضای مستقل و مناسب مشاوره‌ای
۳۱. فقدان ارزیابی اثربخش مرکز بهداشت، درمان و مشاوره‌ی دانشگاه
۳۲. عدم وجود کادر درمانی (پزشک، روانپزشک و ...)

فرصت‌ها

۱. وجود جاذبه‌های گردشگری
۲. وجود نهادهای مختلف فرهنگی و مذهبی در استان
۳. وجود قومیت‌های مختلف در استان در جهت بسط و توسعه‌ی هویت و همبستگی ملی
۴. بالا بودن ضریب جذب دانشجوی بومی در راستای کاهش آسیب‌های اجتماعی
۵. تخصیص اعتبارات موردی از حوزه‌ی وزارتی در بخش‌های مختلف حوزه‌ی فرهنگی
۶. مقبولیت مرجعیت دانشگاهیان به عنوان الگوی فرهنگی در بین جامعه
۷. وجود فضاهای ورزشی سطح شهر
۸. استفاده از کلاس‌های آموزشی ورزشی سطح شهر
۹. وجود شبکه‌های اجتماعی جهت ترغیب فعالیت‌های ورزشی
۱۰. وجود پانسیون‌های دانشجویی دارای فضای ورزشی

۱۱. حمایت مدیران و وجود آیین‌نامه‌های ادامه تحصیل قهرمانان ملی در دانشگاه دولتی
۱۲. دید مثبت دانشگاه‌ها نسبت به ورزش دانشجویی
۱۳. وجود مشاوران متخصص در استان
۱۴. وجود مراکز مشاوره در دانشگاه علوم پزشکی و نیروی انتظامی
۱۵. وجود پانسیون‌های بخش غیردولتی
۱۶. وجود پیمانکاران صاحب صلاحیت تهیه، طبخ و توزیع غذا
۱۷. دادن وام کمک هزینه‌ی مسکن دانشجویان ساکن در خوابگاه یا خانه‌های اجاره‌ای
۱۸. وجود قهرمانان رشته‌های ورزشی و اختصاصی سهمیه‌ی رایگان شهریه برای قهرمانان (در بخش دانشجویان شبانه)
۱۹. تمرکز زدایی و واگذاری اختیارات رویدادهای ورزش دانشجویی به دانشگاه‌ها

تهدیدها

۱. استفاده‌ی نامناسب از شبکه‌های اجتماعی در فضای مجازی
۲. پیامدهای منفی ناشی از برون‌سپاری خوابگاه‌های دانشجویی به بخش خصوصی
۳. سوءاستفاده‌ی جریان‌ها از پتانسیل دانشجویی
۴. عدم انسجام و هماهنگی لازم بین دستگاه‌های متولی بخش فرهنگ عمومی
۵. بعد مسافت طولانی بین خوابگاه و فضای ورزشی استیجاری
۶. استفاده از پانسیون‌های فاقد فضای ورزشی
۷. کمبود بودجه و ناچیز بودن جذب منابع مالی از سایر سازمان‌های دولتی و مردمی
۸. عدم استفاده از واحدهای تربیت‌بدنی عمومی در پیشبرد اهداف ورزش دانشجویی
۹. عدم وجود قوانین حمایتی جهت ترغیب دانشجویان شرکت کننده در فعالیت‌های ورزشی
۱۰. افراط و تفریط در باورهای مذهبی
۱۱. کافی نبودن بودجه‌ی اختصاصی برای فعالیت‌های فرهنگی
۱۲. عدم ارائه‌ی برنامه سالیانه از سوی فعالین علمی و فرهنگی دانشجویی و موازی‌کاری واحدهای تصمیم‌ساز
۱۳. عدم اعتبار لازم جهت پرداخت حق‌الزحمه‌ی مربیان بر اساس اشل فدراسیون‌ها و باشگاه‌های کشور
۱۴. بالا بودن هزینه‌ی اجاره‌ی سالن‌های ورزشی اداره‌ی تربیت‌بدنی شهرستان‌ها

۱۵. گرایش دانشجویان به تحصیل در سایر دانشگاه‌ها همانند آزاد و غیرانتفاعی به علت کمبود امکانات رفاهی و ورزشی نسبت به دانشگاه
۱۶. کمبود انگیزه‌ی لازم و بی‌حوصلگی و دلزدگی دانشجویان برای شرکت در فعالیت‌های ورزشی
۱۷. ضعف ورزش دانش‌آموزی به عنوان سنگ‌بنای ورزش دانشجویی
۱۸. افزایش میزان گرایش به تفریحات ناسالم در میان دانشجویان
۱۹. افزایش میزان گرایش به انجام فعالیت‌های غیرفعال و ساکن در زمان اوقات فراغت
۲۰. مشغله‌ی بیش از حد دانشجویان از جمله مشکلات درسی، معیشتی، ادامه تحصیل و آینده‌ی شغلی آنان
۲۱. دخالت منابع قدرت خارج از حوزه‌ی ورزشی دانشگاه در بخش ورزش دانشجویی
۲۲. پررنگ بودن جنبه‌های ورزش قهرمانی در برابر ورزش همگانی در جامعه و رسانه‌ها
۲۳. وجود اختلاف طبقاتی و فقر در جامعه
۲۴. تهدید ناشی از تهاجم فرهنگی
۲۵. تهدید ناشی از فضای سایبری
۲۶. تهدیدهای ناشی از اعتیاد به مواد مخدر و روان‌گردان‌ها
۲۷. عدم انطباق‌پذیری دانشجویان غیربومی با محیط جدید
۲۸. عدم امکان نظارت بر اماکن اجاره‌ای (سکونتگاه‌های استیجاری)
۲۹. ضعف احساس مسئولیت پانسیون‌دار در قبال دانشجویان
۳۰. عدم هماهنگی آنالیز غذایی در دانشگاه
۳۱. ناهماهنگی در ارائه‌ی غذا در بین دانشگاه‌ها (پنج‌شنبه و جمعه)
۳۲. کاهش تسهیلات صندوق رفاه دانشجویان
۳۳. پایین بودن درصد قدرت خرید دانشجو برای تأمین نیازهای اساسی

جدول ۲-۴- تعیین ضریب اولیه، ثانویه و ضریب نهایی حوزه‌ی فرهنگی و دانشجویی

ضریب نهایی	رتبه	ضریب ثانویه	ضریب اولیه	حوزه‌ی فرهنگی و دانشجویی	
				عنوان (نقاط قوت)	ردیف
۰.۰۵۲	۳	۰.۰۱۷	۵۹	فضای تفاهم، تعامل و صمیمیت در بین متولیان فرهنگی	۱
۰.۰۶۲	۴	۰.۰۱۶	۵۳	دارا بودن نظام ارزیابی عملکرد	۲
۰.۰۶۲	۳	۰.۰۲۱	۷۰	وجود پرسنل جوان و بانگیزه در بین اساتید و کارکنان	۳
۰.۰۶۶	۴	۰.۰۱۶	۵۶	برگزاری مرتب و منظم نشست‌های هم‌اندیشی برای اساتید با هدف بصیرت‌افزایی و همدلی	۴
۰.۰۴۷	۳	۰.۰۱۶	۵۳	وجود سبدهای فرهنگی کلیه‌ی متولیان فرهنگی	۵
۰.۰۶۲	۴	۰.۰۱۶	۵۳	برگزاری دوره‌ای و منظم برنامه‌های متنوع علمی و فرهنگی در قالب همایش، سمینار، کارگاه‌های آموزشی و اردوهای زیارتی و سیاحتی	۶
۰.۰۷۴	۴	۰.۰۱۹	۶۳	وجود هسته‌های علمی دانشجویی	۷
۰.۰۴۰	۳	۰.۰۱۳	۴۵	وجود تعامل و ارتباط مناسب دانشگاه با ستاد ساماندهی اوقات فراغت	۸
۰.۰۶۹	۴	۰.۰۱۷	۵۹	وجود مدیران متخصص، باتجربه و آشنا به امور تربیت‌بدنی و ورزش	۹
۰.۰۵۸	۳	۰.۰۱۹	۶۶	برگزاری کلاس‌های آموزشی ورزشی	۱۰
۰.۰۶۲	۴	۰.۰۱۶	۵۳	وجود نیروهای متخصص و باتجربه در زمینه‌ی مربیگری و داوری	۱۱
۰.۰۷۳	۴	۰.۰۱۸	۶۲	ایجاد فضای باطراوت در دانشگاه از طریق برگزاری مسابقات جشنواره‌های ورزشی درون‌دانشگاهی به مناسبت‌های مختلف	۱۲
۰.۰۵۴	۳	۰.۰۱۸	۶۱	استعدادیابی و سوق دادن در جهت مثبت	۱۳
۰.۰۴۳	۳	۰.۰۱۴	۴۹	استفاده‌ی بهینه از نظرات دانشجویان در برنامه‌های ورزشی	۱۴
۰.۰۷۵	۴	۰.۰۱۹	۶۴	آماده‌سازی و اعزام تیم‌ها به مسابقات برون‌دانشگاهی و برون‌مرزی	۱۵
۰.۰۶۵	۴	۰.۰۱۶	۵۵	تشکیل انجمن‌های ورزشی دانشجویی در جهت استفاده از بازیکنان و نیروهای علاقمند به ورزش	۱۶
۰.۰۴۲	۳	۰.۰۱۴	۴۸	استفاده از دانشجویان دارای کارت مربیگری به عنوان مربی کلاس‌های آموزشی (استفاده از توان و نیروی دانشجویان در جهت توسعه‌ی ورزش)	۱۷
۰.۰۶۰	۴	۰.۰۱۵	۵۱	توجه به گسترش ورزش همگانی در دانشگاه	۱۸
۰.۰۴۸	۳	۰.۰۱۶	۵۴	کسب عناوین متعدد و قابل توجه در مسابقات (منطقه‌ای و کشوری)	۱۹
۰.۰۴۳	۳	۰.۰۱۴	۴۹	تبلیغ و ترویج نشان دانشگاه در ورزش کشور	۲۰
۰.۰۷۵	۴	۰.۰۱۹	۶۴	وجود نظم در برگزاری مسابقات سراسری و دانشگاهی	۲۱
۰.۰۷۳	۴	۰.۰۱۸	۶۲	تخصص و تجربه‌ی مدیریت و کارشناسان	۲۲
۰.۰۵۱	۳	۰.۰۱۷	۵۸	توانایی در برگزاری کارگاه‌های آموزشی علمی و تخصصی	۲۳
۰.۰۴۳	۳	۰.۰۱۴	۴۹	ارائه‌ی مشاوره‌ی دانشجویی در خوابگاه	۲۴
۰.۰۴۸	۳	۰.۰۱۶	۵۴	شکل دادن یک مرکز مشاوره با تخصص‌های متعدد	۲۵
۰.۰۴۸	۳	۰.۰۱۶	۵۵	امکان شرکت در مناقصه‌های سالن‌های استیجاری سطح شهر	۲۶

ضریب نهایی	رتبه	ضریب ثانویه	ضریب اولیه	حوزه‌ی فرهنگی و دانشجویی	
				عنوان (نقاط ضعف)	ردیف
۰.۰۳۶	۲	۰.۰۱۸	۶۱	سیستمی نبودن فرایند انجام امور فرهنگی	۱
۰.۰۲۱	۱	۰.۰۲۱	۷۱	کمبود فضای فرهنگی در فضای دانشجویی	۲
۰.۰۴۰	۲	۰.۰۲۰	۶۸	گسترش پوشش نامناسب دانشجویان	۳
۰.۰۴۱	۲	۰.۰۲۰	۶۹	کمبود نیرو با توجه به گستردگی فعالیت‌ها	۴
۰.۰۲۶	۲	۰.۰۱۳	۴۵	وجود فرقه‌ها و جریان‌های نوظهور	۵
۰.۰۲۸	۲	۰.۰۱۴	۴۸	عدم بکارگیری از پتانسیل‌های دانشجویی در بخش علمی و مهارتی	۶
۰.۰۱۶	۱	۰.۰۱۶	۵۴	عدم توجه به مبانی درس پنهان (عواطف، هوش اجتماعی) از سوی کادر علمی و کارکنان	۷
۰.۰۲۱	۱	۰.۰۲۱	۷۳	پراکندگی مکانی دانشکده‌ها از یکدیگر	۸
۰.۰۴۰	۲	۰.۰۲۰	۶۸	عدم ارائه‌ی خدمات اینترنتی مناسب به دانشجویان	۹
۰.۰۱۸	۱	۰.۰۱۸	۶۱	نبود الزامات اجرای برنامه‌ی راهبردی	۱۰
۰.۰۳۱	۲	۰.۰۱۵	۵۲	عدم برگزاری نشست‌های علمی تخصصی درون‌گروهی مستمر ترمی یا ماهانه	۱۱
۰.۰۳۹	۲	۰.۰۲۰	۶۷	نداشتن سامانه‌ی پیشرفت تحصیلی دانشجویان توسط اساتید راهنما	۱۲
۰.۰۳۶	۲	۰.۰۱۸	۶۲	نبود سامانه‌ی ایده‌های نو و کاربردی از طرح‌های پژوهشی در گروه بر پایه‌ی الویت‌های پژوهشی	۱۳
۰.۰۱۹	۱	۰.۰۱۹	۶۵	وجود نداشتن سازوکاری مدون برای ارزیابی روابط بین استاد و دانشجو	۱۴
۰.۰۲۰	۱	۰.۰۲۰	۶۹	نداشتن فضای ورزشی سرپوشیده، روباز و استخر	۱۵
۰.۰۲۰	۱	۰.۰۲۰	۶۸	پراکندگی دانشجویان در سایت دانشگاه و دانشکده فنی و مهندسی گرگان و دانشکده فنی و مهندسی علی‌آباد	۱۶
۰.۰۴۳	۲	۰.۰۲۲	۷۴	نداشتن فضایی جهت اختصاص دادن وسایل ورزشی (فقدان انبار ورزشی در دسترس)	۱۷
۰.۰۳۶	۲	۰.۰۱۸	۶۱	استفاده از فضای ورزشی استیجاری	۱۸
۰.۰۳۵	۲	۰.۰۱۷	۵۹	بعد مسافت طولانی بین خوابگاه‌ها و فضاهای ورزشی استیجاری	۱۹
۰.۰۲۱	۱	۰.۰۲۱	۷۲	نداشتن خوابگاه دولتی جهت تجهیز به وسایل ورزشی	۲۰
۰.۰۲۲	۲	۰.۰۱۶	۵۵	فقدان وجود مربیان کارآزموده در بخش کلاس‌های فوق‌برنامه‌ی ورزشی	۲۱
۰.۰۲۲	۱	۰.۰۲۲	۷۶	کمبود بودجه و ناچیز بودن جذب منابع مالی از سایر سازمان‌های دولتی و مردمی	۲۲
۰.۰۳۶	۲	۰.۰۱۸	۶۲	عدم استفاده از واحدهای تربیت‌بدنی عمومی در پیشبرد اهداف ورزش دانشجویی	۲۳
۰.۰۳۶	۲	۰.۰۱۸	۶۲	فقدان برنامه‌ی استراتژیک در ساختار تربیت‌بدنی دانشگاه دولتی	۲۴
۰.۰۲۹	۲	۰.۰۱۵	۵۰	تقدم نگاه حرفه‌ای و قهرمانی نسبت به ورزش همگانی در ورزش دانشجویی دانشگاه دولتی	۲۵
۰.۰۲۹	۲	۰.۰۱۵	۵۰	کم‌توجهی به نیازها و علائق ورزشی دانشجویان در تدوین برنامه‌های ورزشی	۲۶
۰.۰۳۱	۲	۰.۰۱۶	۵۳	نبود نظام مستمر نظارت و ارزیابی برنامه‌ها و فعالیت‌های تربیت‌بدنی	۲۷
۰.۰۲۹	۲	۰.۰۱۵	۵۰	عدم تناسب ساختار تشکیلاتی و نیروی انسانی اداره‌ی تربیت‌بدنی با گستردگی وظایف و حجم عملیات اجرایی	۲۸
۰.۰۳۶	۲	۰.۰۱۸	۶۲	عدم تشویق و پاداش مناسب جهت قدردانی از دانشجویان شرکت‌کننده در ورزش فوق‌برنامه	۲۹
۰.۰۱۶	۱	۰.۰۱۶	۵۳	نداشتن فضای مستقل و مناسب مشاوره‌ای	۳۰
۰.۰۳۵	۲	۰.۰۱۷	۵۹	فقدان ارزیابی اثربخش مرکز	۳۱
۰.۰۱۲	۱	۰.۰۱۲	۴۱	نبودکادر درمانی (پزشک، روانپزشک و ...)	۳۲
۲.۴۲۸		۱	۳۴۰۵	جمع	

ادامه جدول ۲-۴-

ردیف	حوزه‌ی فرهنگی و دانشجویی		رتبه	ضریب نهایی
	عنوان (فرصت‌ها)	ضریب اولیه		
۱	وجود جاذبه‌های گردشگری	۶۵	۴	۰.۰۸۰
۲	وجود نهادهای مختلف فرهنگی و مذهبی در استان	۶۱	۳	۰.۰۵۷
۳	وجود قومیت‌های مختلف در استان در جهت بسط و توسعه‌ی هویت و همبستگی ملی	۶۵	۳	۰.۰۶۰
۴	بالا بودن ضریب جذب دانشجوی بومی در راستای کاهش آسیب‌های اجتماعی	۶۵	۳	۰.۰۶۰
۵	تخصیص اعتبارات موردی از حوزه‌ی وزارتی در بخش‌های مختلف حوزه‌ی فرهنگی	۶۷	۴	۰.۰۸۳
۶	مقبولیت مرجعیت دانشگاهیان به عنوان الگوی فرهنگی در بین جامعه	۷۰	۳	۰.۰۶۵
۷	وجود فضاهای ورزشی سطح شهر	۷۱	۳	۰.۰۶۶
۸	استفاده از کلاس‌های آموزشی ورزشی سطح شهر	۶۷	۳	۰.۰۶۲
۹	وجود شبکه‌های اجتماعی جهت ترغیب فعالیت‌های ورزشی	۴۳	۴	۰.۰۵۳
۱۰	وجود پانسیون‌های دانشجویی دارای فضای ورزشی	۵۸	۳	۰.۰۵۴
۱۱	حمایت مدیران و وجود آیین‌نامه‌های ادامه تحصیل قهرمانان ملی در دانشگاه دولتی	۶۹	۲	۰.۰۴۳
۱۲	دید مثبت دانشگاه‌ها نسبت به ورزش دانشجویی	۵۸	۴	۰.۰۷۲
۱۳	وجود مشاوران متخصص در استان	۶۰	۳	۰.۰۵۶
۱۴	وجود مراکز مشاوره در دانشگاه علوم پزشکی و نیروی انتظامی	۶۰	۳	۰.۰۵۶
۱۵	وجود پانسیون‌های بخش غیردولتی	۵۲	۳	۰.۰۴۸
۱۶	وجود پیمانکاران صاحب‌صلاحیت تهیه، طبخ و توزیع غذا	۵۶	۳	۰.۰۵۲
۱۷	دادن وام کمک‌هزینه‌ی مسکن دانشجویان ساکن در خوابگاه یا خانه‌های اجاره‌ای	۶۴	۴	۰.۰۷۹
۱۸	وجود قهرمانان رشته‌های ورزشی و اختصاصی سهمیه‌ی رایگان شهریه برای قهرمانان (در بخش دانشجویان شبانه)	۶۸	۳	۰.۰۶۳
۱۹	تمرکززدایی و واگذاری اختیارات رویدادهای ورزش دانشجویی به دانشگاه‌ها	۵۷	۴	۰.۰۷۱

ضریب نهایی	رتبه	ضریب ثانویه	ضریب اولیه	حوزه‌ی فرهنگی و دانشجویی	
				ردیف	عنوان (تهدید)
۰.۰۱۹	۱	۰.۰۱۹	۶۳	۱	استفاده‌ی نامناسب از شبکه‌های اجتماعی در فضای مجازی
۰.۰۴۳	۲	۰.۰۲۲	۷۰	۲	پیامدهای منفی ناشی از برون‌سپاری خوابگاه دانشجویی به بخش خصوصی
۰.۰۱۵	۱	۰.۰۱۵	۴۹	۳	سوءاستفاده‌ی جریان‌ها از پتانسیل دانشجویی
۰.۰۱۸	۱	۰.۰۱۸	۵۸	۴	عدم انسجام و هماهنگی لازم بین دستگاه‌های متولی بخش فرهنگ عمومی
۰.۰۳۰	۲	۰.۰۱۵	۴۸	۵	بعد مسافت طولانی بین خوابگاه و فضای ورزشی استیجاری
۰.۰۱۷	۱	۰.۰۱۷	۵۵	۶	استفاده از پانسیون‌های فاقد فضای ورزشی
۰.۰۱۸	۱	۰.۰۱۸	۵۹	۷	کمبود بودجه و ناچیز بودن جذب منابع مالی از سایر سازمان‌های دولتی و مردمی
۰.۰۳۳	۲	۰.۰۱۷	۵۴	۸	عدم استفاده از واحدهای تربیت بدنی عمومی در پیشبرد اهداف ورزش دانشجویی
۰.۰۴۰	۲	۰.۰۲۰	۶۴	۹	عدم وجود قوانین حمایتی جهت ترغیب دانشجویان شرکت‌کننده در فعالیت‌های ورزشی
۰.۰۱۹	۱	۰.۰۱۹	۶۲	۱۰	افراط و تفریط در باورهای مذهبی
۰.۰۴۰	۲	۰.۰۲۰	۶۴	۱۱	کافی نبودن بودجه‌ی اختصاصی برای فعالیت‌های فرهنگی
۰.۰۳۷	۲	۰.۰۱۹	۶۰	۱۲	عدم ارائه‌ی برنامه‌ی سالیانه از سوی فعالین علمی و فرهنگی دانشجویی و موازی‌کاری واحدهای تصمیم‌ساز
۰.۰۳۶	۲	۰.۰۱۸	۵۸	۱۳	عدم اعتبار لازم جهت پرداخت حق‌الزحمه‌ی مربیان بر اساس اشل فدراسیون‌ها و باشگاه‌های کشور
۰.۰۳۶	۲	۰.۰۱۸	۵۸	۱۴	بالا بودن هزینه‌ی اجاره‌ی سالن‌های ورزشی اداره‌ی تربیت بدنی شهرستان‌ها
۰.۰۱۸	۱	۰.۰۱۸	۵۷	۱۵	گرایش دانشجویان به تحصیل در سایر دانشگاه‌ها همانند آزاد و غیرانتفاعی به علت کمبود امکانات رفاهی و ورزشی نسبت به دانشگاه
۰.۰۱۸	۱	۰.۰۱۸	۵۹	۱۶	کمبود انگیزه‌ی لازم و بی‌حوصلگی و دلزدگی دانشجویان برای شرکت در فعالیت‌های ورزشی
۰.۰۱۸	۱	۰.۰۱۸	۵۹	۱۷	ضعف ورزش دانش‌آموزی به عنوان سنگ بنای ورزش دانشجویی
۰.۰۱۹	۱	۰.۰۱۹	۶۲	۱۸	افزایش میزان گرایش به تفریحات ناسالم در میان دانشجویان
۰.۰۲۰	۱	۰.۰۲۰	۶۶	۱۹	افزایش میزان گرایش به انجام فعالیت‌های غیرفعال و ساکن در زمان اوقات فراغت
۰.۰۱۹	۱	۰.۰۱۹	۶۳	۲۰	مشغله‌ی بیش از حد دانشجویان از جمله مشکلات درسی، معیشتی، ادامه تحصیل و آینده‌ی شغلی آنان
۰.۰۳۲	۲	۰.۰۱۶	۵۲	۲۱	دخالت منابع قدرت خارج از حوزه‌ی ورزشی دانشگاه در بخش ورزش دانشجویی
۰.۰۱۹	۱	۰.۰۱۹	۶۳	۲۲	پررنگ بودن جنبه‌های ورزش قهرمانی در برابر ورزش همگانی در جامعه و رسانه‌ها
۰.۰۴۵	۲	۰.۰۲۲	۷۲	۲۳	وجود اختلاف طبقاتی و فقر در جامعه
۰.۰۱۹	۱	۰.۰۱۹	۶۱	۲۴	تهدید ناشی از تهاجم فرهنگی
۰.۰۱۹	۱	۰.۰۱۹	۶۳	۲۵	تهدید ناشی از فضای سایبری
۰.۰۱۸	۱	۰.۰۱۸	۵۷	۲۶	تهدیدهای ناشی از اعتیاد به مواد مخدر و روان‌گردان‌ها
۰.۰۳۷	۲	۰.۰۱۹	۶۰	۲۷	عدم انطباق‌پذیری دانشجویان غیربومی با محیط جدید
۰.۰۲۰	۱	۰.۰۲۰	۶۶	۲۸	عدم امکان نظارت بر اماکن اجاره‌ای (سکونتگاه‌های استیجاری)
۰.۰۳۹	۲	۰.۰۱۹	۶۳	۲۹	ضعف احساس مسئولیت پانسیون‌دار در قبال دانشجویان
۰.۰۱۹	۱	۰.۰۱۹	۶۰	۳۰	عدم هماهنگی آنالیز غذایی در دانشگاه
۰.۰۱۸	۱	۰.۰۱۸	۵۸	۳۱	ناهماهنگی در ارائه‌ی غذا در بین دانشگاه‌ها (پنج‌شنبه و جمعه)
۰.۰۲۲	۱	۰.۰۲۲	۷۲	۳۲	کاهش تسهیلات صندوق رفاه دانشجویان
۰.۰۱۹	۱	۰.۰۱۹	۶۳	۳۳	پایین بودن درصدی از قدرت خرید دانشجو برای تأمین نیازهای اساسی
۲.۰۵۸		۱	۳۲۳۳		جمع

فصل سوم

تعیین وضعیت موجود

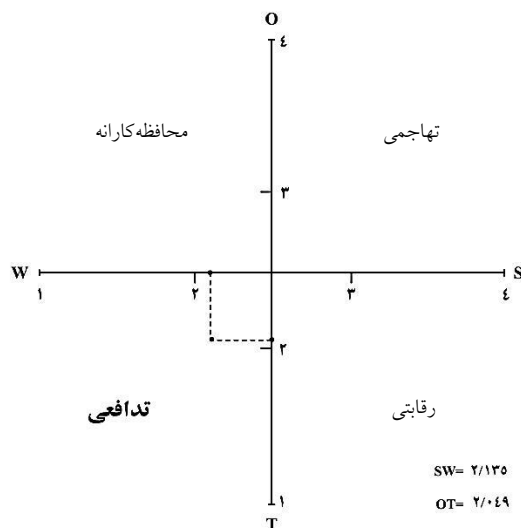
و تدوین راهبردهای دانشگاه

۳-۱- مقدمه

برای تعیین وضعیت کلی راهبردهای هر حوزه، از ماتریس سوات (SWOT) استفاده شده است. هر بخش ضربی دارد که از مجموع ضرایب نهایی ماتریس‌های ارزیابی داخلی و خارجی بدست آمده است. این محور شبیه دستگاه مختصات می‌باشد. ضریب هر بخش در محور مربوطه را پیدا می‌کنیم و به همدیگر وصل می‌کنیم. شکلی ترسیم می‌شود که به هر طرف که کشیده‌تر و متمایل ر بود نشان‌دهنده وضعیت راهبردهای آن حوزه است که جهت دقت بیشتر مجموع نقاط قوت و ضعف‌ها را بر روی محور افقی (X) ها و مجموع نقاط فرصت‌ها و تهدیدها را بر روی محور عمودی (Y) ها مشخص می‌کند. سپس محل تلاقی نقاط مذکور موقعیت و وضع موجود هر حوزه را مشخص می‌نماید.

۳-۲- حوزه‌ی اداری و مالی

با توجه به نتایج تحقیق حاصله میزان نقاط قوت و ضعف (SW) برابر با ۲/۱۳۵ و میزان فرصت‌ها و تهدیدها (OT) برابر با ۲/۰۴۹ می‌باشد. در نتیجه برابر جدول سوات (SWOT) حوزه‌ی اداری و مالی دانشگاه در موقعیت تدافعی (WT) قرار دارد. در این موقعیت حوزه‌ی مذکور می‌بایست راهبرد بقا را بدین صورت که با کاهش ضعف‌های سیستم به منظور کاستن و خنثی‌سازی تهدیدها است در برنامه و فعالیت‌های خود گنجانند که مشروح راهبردهای مناسب حوزه‌ی اداری و مالی با توجه به نمودار ذیل بیان شده است:

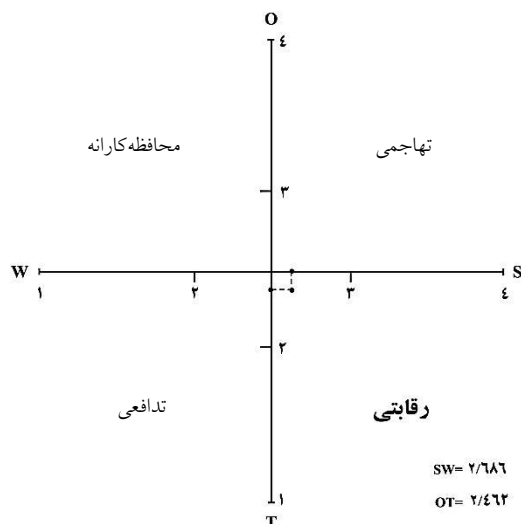
نمودار ۳-۱- وضعیت حوزه اداری و مالی در جدول سوات (SWOT)

۳-۲-۱- راهبردهای ذیل با توجه به ضعف‌ها و تهدیدها، پیشنهاد می‌گردد.

۱. ساماندهی دانشگاه‌های دولتی استان
۲. ارتقای کیفیت خدمات اداری دانشگاه
۳. ارتقای کیفیت خدمات رفاهی دانشگاه
۴. جذب و حفظ منابع مالی مستمر
۵. پیاده‌سازی سبک مدیریت مشارکتی
۶. توانمندسازی کارکنان
۷. برنامه‌ریزی و استفاده‌ی بهینه از امکانات موجود
۸. تقویت شرایط مالی فرصت‌های مطالعاتی
۹. اصلاح ساختار یا چارت سازمانی
۱۰. مستندسازی
۱۱. تکمیل و توسعه‌ی فضای فیزیکی

۳-۳- حوزه‌ی آموزشی و تحصیلات تکمیلی

با توجه به نتایج تحقیق حاصله میزان نقاط قوت و ضعف (SW) برابر با ۲/۶۸۶ و میزان فرصت‌ها و تهدیدها (OT) برابر با ۲/۴۶۲ می‌باشد. در نتیجه برابر جدول سوات (SWOT) حوزه‌ی آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه در موقعیت رقابتی (ST) قرار دارد. در این موقعیت حوزه‌ی مذکور می‌بایست با بهره‌گرفتن از قوت‌های دانشگاه برای مقابله و کاهش تهدیدها راهبردهای مؤثر را در برنامه و فعالیت‌های خود بگنجانند.

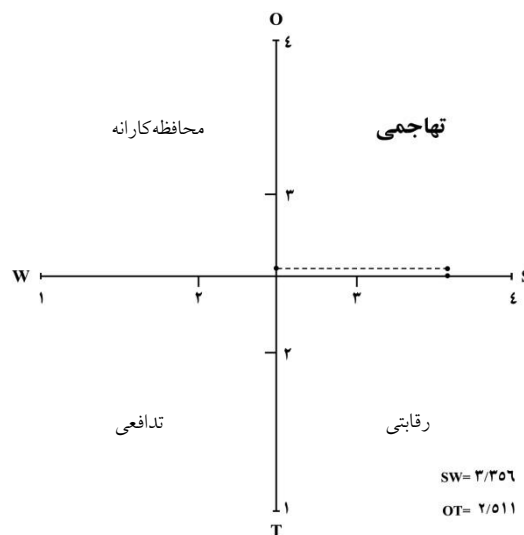
نمودار ۳-۲- وضعیت حوزه آموزشی و تحصیلات تکمیلی در جدول سوات (SWOT)

۳-۳-۱- راهبردهای ذیل با توجه به قوت‌ها و تهدیدها، پیشنهاد می‌گردد:

۱. توسعه‌ی تحصیلات تکمیلی
۲. توسعه‌ی رشته‌های علوم انسانی و هنر
۳. راه‌اندازی رشته‌های کاربردی متناسب با نیاز جامعه
۴. راه‌اندازی دوره‌های آموزشی کاربردی و اختصاصی دستگاه‌های اجرایی و بازار کار
۵. فراهم کردن زمینه‌ی پذیرش دانشجویان خارجی
۶. تقویت فرهنگ دانشجویپروری
۷. توسعه‌ی فناوری‌های نوین آموزشی با تأکید بر آموزش‌های کارگاهی و الکترونیکی
۸. بازنگری برنامه‌های آموزشی با تأکید بر کارآفرینی
۹. اصلاح و تقویت نظام ارزشیابی مستمر
۱۰. افزایش توانمندی آموزشی اعضای هیأت علمی
۱۱. ارتقای گروه‌های آموزشی به دانشکده

۳-۴- حوزه‌ی پژوهش و فناوری

با توجه به نتایج تحقیق حاصله میزان نقاط قوت و ضعف (SW) برابر با ۳/۳۵۶ و میزان فرصت‌ها و تهدیدها (OT) برابر با ۲/۵۱۱ می‌باشد. در نتیجه برابر جدول سوات (SWOT) حوزه‌ی پژوهش و فناوری دانشگاه در موقعیت رقابتی (SO) قرار دارد. در این موقعیت حوزه‌ی مذکور می‌بایست با بهره‌گرفتن از قوت‌های و فرصت‌های موجود دانشگاه، یک حالت هم‌افزایی ایجاد نموده و نسبت به گسترش و افزایش فعالیت‌های خود تلاش نماید.

نمودار ۳-۳- وضعیت حوزه پژوهش و فناوری در جدول سوات (SWOT)

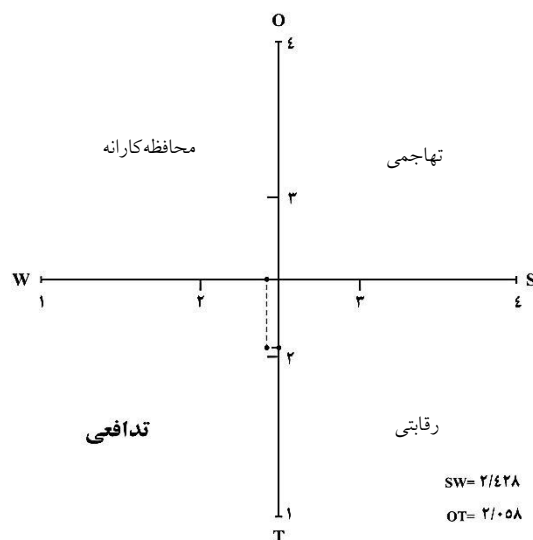
۳-۴-۱- راهبردهای ذیل با توجه به قوت‌ها و فرصت‌ها، پیشنهاد می‌گردد:

۱. ارتقای کیفیت پژوهش
۲. توسعه‌ی همکاری‌های پژوهشی داخل و خارج کشور
۳. توسعه‌ی زیرساخت‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات
۴. تقویت مرکز کارآفرینی و مرکز رشد دانشگاه
۵. توسعه‌ی زیرساخت‌های آزمایشگاهی و ارتقای کیفی آن
۶. تجاری‌سازی نتایج پژوهشی
۷. ایفای نقش مؤثر در توسعه‌ی پژوهش فناوری استان

۸. توسعه و پویایی مجلات علمی دانشگاه
۹. ارزیابی گروه‌های آموزشی بر پایه‌ی عملکرد پژوهشی و آموزشی
۱۰. تقویت و گسترش خدمات علمی دانشگاه
۱۱. تقویت حوزه‌ی روابط بین‌الملل
۱۲. تقویت و مکانیزه نمودن بانک اطلاعاتی و تولید محتوا

۳-۵- حوزه‌ی دانشجویی و فرهنگی

با توجه به نتایج تحقیق حاصله، میزان نقاط قوت و ضعف (SW) برابر با ۲/۴۲۸ و میزان فرصت‌ها و تهدیدها (OT) برابر با ۲/۰۵۸ می‌باشد. در نتیجه برابر جدول سوات (SWOT) حوزه‌ی دانشجویی و فرهنگی دانشگاه در موقعیت تدافعی قرار دارد. در این موقعیت حوزه‌ی مذکور می‌بایست راهبرد بقا را بدین صورت که با کاهش ضعف‌های سیستم به منظور کاستن و خنثی‌سازی تهدیدها است در برنامه و فعالیت‌های خود بگنجانند که مشروح راهبردهای مناسب حوزه‌ی دانشجویی و فرهنگی با توجه به نمودار ذیل بیان شده است:

نمودار ۳-۴- وضعیت حوزه دانشجویی و فرهنگی در جدول سوات (SWOT)

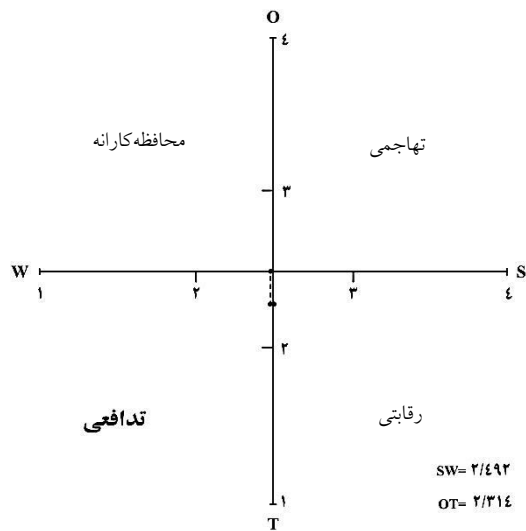
* استراتژی تدافعی هر سازمان به استراتژی‌هایی اطلاق می‌شود که مجموعه سازمانی را در برابر ضعف‌ها و تهدیدها حفظ نموده و توانمندی را برای کنترل و یا تبدیل تهدیدها به فرصت افزایش دهد.

۳-۵-۱- راهبردهای ذیل با توجه به ضعف‌ها و تهدیدها، پیشنهاد می‌گردد:

۱. گسترش و تقویت خدمات رفاهی دانشجویان
۲. تقویت نظام مشاوره‌ی دانشجویی
۳. افزایش نشاط دانشجویان و توسعه‌ی مشارکت در برنامه‌های دانشگاه
۴. تدارک و تقویت برنامه‌های تربیتی و فرهنگی در سطوح مختلف دانشگاه با رویکرد انقلاب اسلامی و دفاع مقدس
۵. ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، ترویج عقاید، اخلاق و احکام اسلامی
۶. سیستمی شدن فرایندها
۷. ارتقای معرفت و اندیشه‌ی دینی
۸. جهت‌دهی محتوای نشریات و فضای مجازی
۹. ارتقای هویت ملی دانشجویان
۱۰. ایجاد سازوکارهای لازم برای رشد خلاقیت‌های علمی، هنری، مهارتی و تربیت تفکر منطقی و عقلانی و روحیه‌ی جستجوگر در دانشجویان

۳-۶- دانشگاه گلستان

با توجه به نتایج تحقیق حاصله، میزان نقاط قوت و ضعف (SW) برابر با ۲/۴۹۲ و میزان فرصت‌ها و تهدیدها (OT) برابر با ۲/۳۱۴ می‌باشد. در نتیجه برابر جدول سوات (SWOT) خود دانشگاه گلستان در موقعیت تدافعی قرار دارد که در صورت تحقق راهبردهای فوق توسط اعضای دانشگاه، حرکت به سمت موقعیت تهاجمی صورت خواهد پذیرفت.

نمودار ۳-۵- وضعیت دانشگاه گلستان در جدول سوات (SWOT)

فصل چهارم

راهکارهای اجرایی

راهکارهای اجرایی

راهکارهای اجرایی اقدامی است که کمک می‌کند راهبردهای تدوین شده به واقعیت تبدیل شود، بنابراین با توجه به مشخص شدن وضعیت حوزه‌های اداری و مالی، آموزشی و تحصیلات تکمیلی، پژوهش و فناوری و دانشجویی و فرهنگی در جدول سوات (SWOT) و تدوین راهبردها، راهکارهای اجرایی ذیل اجرا گردد.

جدول ۴-۱- راهبردها و راهکارهای اجرایی حوزه‌ی اداری و مالی

ردیف	راهبردها	راهکارهای اجرایی
۱	ساماندهی دانشگاه‌های دولتی استان	پیگیری تأسیس شورای رؤسای دانشگاه‌های استان
		پیگیری تحقق تجمیع دانشگاه‌های استان در قالب دانشگاه جامع
۲	ارتقای کیفیت خدمات اداری دانشگاه	بهبود و توسعه‌ی سامانه‌های خدمات اداری
		برخورداری از تجهیزات مناسب اداری
		برنامه‌ریزی مسیر ترقی شغلی کارکنان
		متناسب‌سازی مشاغل با شاغلین
		بازنگری در شاخص‌ها و استانداردهای ارزیابی عملکرد کارکنان و بازخورد مستمر نتایج ارزیابی عملکرد کارکنان
		اصلاح فرایندها
۳	ارتقای کیفیت خدمات رفاهی دانشگاه	برقراری ارتباط با مراکز خدمات رفاهی و تفریحی جهت استفاده‌ی کارکنان
		ارتقای کیفیت معیشت و رفع مشکل چندشغلی کارکنان
		تقویت و نظارت بر فعالیت‌های تعاونی
		تقویت صندوق رفاه کارکنان
		تقویت استاندارد سلامت
۴	جذب و حفظ منابع مالی مستمر	راه‌اندازی کمیته‌ی خیرین
		تأسیس پردیس
		برون‌سپاری خدمات قابل واگذاری
		ارائه‌ی خدمات آموزشی و پژوهشی به دستگاه‌های اجرایی و بخش خصوصی
		جذب دانشجوی خارجی
۵	پیاده‌سازی سبک مدیریت مشارکتی در دانشگاه	افزایش مشارکت کارکنان و اعضای هیأت علمی
		تقویت روحیه‌ی کارگروهی و تیمی
		تهویض اختیار به عنوان یکی از مهمترین راهکارهای مشارکت سازمانی

ادامه جدول ۴-۱-

راهکارهای اجرایی	راهبردها	ردیف
آموزش ضمن خدمت کارکنان	توانمندسازی کارکنان	۶
جانشین‌پروری		
تقویت نظارت و کنترل بر اموال دانشگاه	برنامه‌ریزی و استفاده‌ی بهینه از امکانات موجود	۷
آموزش کارکنان جهت استفاده از امکانات و منابع موجود		
ارتقای تعهد سازمانی کارکنان در بهره‌مندی بهینه‌ی منابع و امکانات		
افزایش مبلغ حمایت مالی برای سفرهای مطالعاتی خارج از کشور	تقویت شرایط مالی فرصت‌های مطالعاتی	۸
بازنگری و اصلاح ساختار دانشگاه بر اساس سبک مشارکتی	اصلاح ساختار یا چارت سازمانی	۹
کاهش سطوح ساختار سازمانی		
برگزاری آموزش‌های متناسب با فرایند مستندسازی	مستندسازی	۱۰
فراهم کردن امکانات و تجهیزات مناسب برای مستندسازی فرایندهای کاری		
تقویت و به‌روزرسانی سامانه‌ی خدمات اداری و مالی		
پیگیری جذب منابع ملی	تکمیل و توسعه‌ی فضای فیزیکی	۱۱
پیگیری جذب منابع استانی		
پیگیری جذب منابع متمرکز بالای ۵۰ درصد پیشرفت فیزیکی		
فعال‌سازی کمیته‌ی خیرین دانشگاه		
مشارکت با بخش خصوصی در تأمین فضای فیزیکی		
استفاده‌ی حداکثری از شرایط واگذاری پروژه‌ها به بخش غیردولتی با شرایط BOLT, BTL, BOT		

جدول ۴-۲- راهبردها و راهکارهای اجرایی حوزه‌ی آموزشی و تحصیلات تکمیلی

ردیف	راهبردها	راهکار اجرایی پیشنهادی
۱	توسعه‌ی تحصیلات تکمیلی	شناسایی رشته‌ها و گرایش‌ها بر مبنای اولویت علم و فناوری و توانمندی دانشگاه (نیازسنجی) جدول ۴-۲-۱ پیوست
		انعقاد تفاهم‌نامه با دانشگاه‌های برخوردار و استفاده از طرح تعاون دانشگاهی
		جذب اعضای هیأت علمی با مرتبه‌ی دانشیار به بالا در گروه‌های آموزشی برخوردار از طریق انتقال از دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی دیگر
		تقویت زیرساخت‌های آزمایشگاهی و کارگاهی
۲	توسعه‌ی رشته‌های علوم انسانی، معارف و هنر	تقویت زیرساخت‌های رفاهی
		ایجاد رشته‌های بین رشته‌ای در حوزه‌ی علوم انسانی
		نیازسنجی رشته بر مبنای آمایش عالی استان
		ایجاد رشته‌های گروه‌های آموزشی هنر بر اساس ظرفیت‌های محلی و منطقه‌ای
۳	راه‌اندازی رشته‌های کاربردی متناسب با نیاز جامعه	انعقاد تفاهم‌نامه بین دانشگاه و فرهنگ‌های گوناگون در راستای ایجاد رشته‌های بین رشته‌ای
		راه‌اندازی رشته‌های تحصیلی متناسب با نیازهای منطقه‌ای
		برقراری ارتباط با دستگاه‌های دولتی و فضای کسب و کار در جهت برگزاری دوره‌های آموزشی کوتاه‌مدت و صدور گواهینامه
۴	راه‌اندازی دوره‌های آموزشی کاربردی و اختصاصی متناسب با دستگاه‌های اجرایی و بازار کار	ایجاد دفتر آموزش‌های آزاد و کوتاه‌مدت
		ایجاد کمیته‌ی اجرایی پذیرش دانشجویان خارجی
۵	فراهم کردن زمینه‌ی پذیرش دانشجویان خارجی	ایجاد دفتر سرپرستی دانشجویان خارجی
		عقد تفاهم‌نامه با دانشگاه بین‌المللی
		تغییر نحوه‌ی ارزیابی تحصیلی دانشجو
۶	تقویت فرهنگ دانشجویپروری	تغییر نحوه‌ی اداره‌ی کلاس با نگاه دانشجویپروری
		توانمندسازی اعضای هیأت علمی در زمینه‌ی روش تدریس و نحوه‌ی ارزیابی و ارتباط با دانشجو
		برگزاری کارگاه و میزگردهای علمی در رابطه با تبیین ویژگی‌های استاد و دانشجو
		ایجاد انگیزه، ترغیب و هدایت دانشجویان به مراکز علمی، فرهنگی، هنری و پایگاه داده
۷	توسعه‌ی فناوری‌های نوین آموزشی با تأکید بر آموزش‌های کارگاهی و الکترونیکی	استاندارد و روزآمد کردن روش تدریس و تغییرات کمک آموزشی
		راه‌اندازی دوره‌های آموزش مجازی
		برگزاری کارگاه‌های آموزشی
		تهیه و تنظیم بروشورهای آموزشی و سی‌دی
		بازنگری و اصلاح سرفصل‌های برنامه‌ی درسی

ادامه جدول ۴-۲-

راهکار اجرایی پیشنهادی	راهبردها	ردیف
بازنگری و اصلاح نظام ارزیابی آموزش مبتنی بر ارزیابی‌های درون‌گروهی ترویج پژوهش محور کردن برنامه‌های آموزشی توانمندسازی اعضای هیأت علمی در زمینه‌ی ارائه‌ی آموزش‌های کارآفرین محور	بازنگری برنامه‌های آموزشی با تأکید بر کارآفرینی	۸
ارزشیابی فعالیت‌های آموزشی اعضای هیأت علمی توسط مدیران گروه آموزشی، معاونین و رؤسای دانشکده در پایان هر ترم تحصیلی		
ارزشیابی آموزشی اعضای هیأت علمی توسط دانشجویان جاری و ممتاز در پایان ترم تحصیلی	اصلاح و تقویت نظام ارزشیابی مستمر	۹
ارزیابی درونی گروه‌های آموزشی و دانشکده‌ها		
بهبود نظام ارزیابی آموزشی دانشجویان بر مبنای فعالیت‌های کلاسی، کوئیز، میان‌ترم‌ها و پایان‌ترم		
تشویق و ترغیب اعضای هیأت علمی به استفاده از فرصت‌های مطالعاتی داخلی و خارجی (کوتاه‌مدت و بلندمدت)		
شرکت در کنگره‌ها، کنفرانس‌های ملی و بین‌المللی	افزایش توانمندی آموزشی اعضای هیأت علمی	۱۰
برگزاری دوره‌های توانمندسازی اعضای هیأت علمی در زمینه‌ی آموزشی، پژوهشی و اخلاق حرفه‌ای		
تقویت گروه‌های آموزشی در جهت راه‌اندازی کلیه‌ی مقاطع تحصیلی		
شناسایی رشته‌های قابل جمع در یک دانشگاه	ارتقای گروه‌های آموزشی به دانشکده	۱۱
ایجاد زیرساخت‌های موردنیاز برای ارتقای گروه به سطح دانشکده		

جدول ۴-۳- راهبردها و راهکارهای اجرایی حوزه‌ی پژوهش و فناوری

راهکارهای اجرایی	راهبردها	ردیف
<p>بهبودسازی و ارتقای فرایندهای اداری و مالی در حوزه‌ی پژوهش و فناوری</p> <p>جهت‌دار شدن فعالیت‌های پژوهشی اعضای هیأت علمی در یک یا چند زمینه‌ی تخصصی مشخص</p> <p>حمایت ویژه از مقالات پراستناد</p> <p>حمایت ویژه از مقالات با ضریب تأثیر بالا</p> <p>حمایت از شرکت اعضای هیأت علمی در کنفرانس‌های معتبر با شاخص‌های علمی</p> <p>جذب اعتبار پژوهشی از دستگاه‌های اجرایی و شرکت‌های غیردولتی</p> <p>اولویت در جذب اعضای هیأت علمی با سوابق پژوهشی بالا و نخبه‌ی پژوهشی</p> <p>تأسیس و حمایت مراکز علمی پژوهشی در قالب هسته‌ها، گروه‌ها، مراکز، پژوهشکده‌ها و پژوهشگاه‌ها</p> <p>حمایت دانشگاه در فرایند ثبت اختراعات و اکتشافات داخلی و خارجی</p>	ارتقای کیفیت پژوهش	۱
<p>برگزاری مستمر همایش‌های ملی و بین‌المللی</p> <p>حمایت از فرصت‌های مطالعات علمی کوتاه‌مدت و بلندمدت</p> <p>رایزنی با مراکز علمی معتبر جهت طرح‌های پژوهشی مشترک</p> <p>شناسایی مراکز علمی و پژوهشی در سطح بین‌الملل</p>	توسعه‌ی همکاری‌های پژوهشی داخل و خارج کشور	۲
<p>ایجاد شبکه‌ی یکپارچه‌ی دانشگاهی</p> <p>تخصیص فضای اینترنتی و پست الکترونیکی برای اعضای هیأت علمی و دانشجویان</p> <p>تحصیلات تکمیلی در حد مطلوب</p> <p>تکمیل و به‌روزرسانی سامانه‌ی تارنمای شخصی و کارنامه‌ی علمی اعضای هیأت علمی</p> <p>نگهداری و امنیت بانک‌های اطلاعاتی</p> <p>زمینه‌سازی تبادل اطلاعات با سامانه‌های ملی و بین‌المللی</p> <p>توسعه‌ی سواد دیجیتال با ارتقای دانش استفاده از نرم‌افزارها و تفکر دیجیتالی</p> <p>راه‌اندازی مرکز پشتیبانی خدمات کامپیوتر</p> <p>ایجاد بستر مناسب برای ارائه‌ی دروس مجازی</p> <p>مجتمع‌سازی سامانه‌های آموزشی، پژوهشی، دانشجویی و اداری و مالی</p> <p>ایجاد شبکه‌ی گسترده‌ی فیبر نوری بین پردیس‌های مختلف دانشگاه</p> <p>ارتقای پهنای باند اینترنت و اینترنت</p> <p>ارتقا و به‌روزرسانی پورتال دانشگاهی</p>	توسعه‌ی زیرساخت‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات	۳
<p>برگزاری کارگاه‌های تهیه‌ی برنامه‌ی کسب و کار برای دانشجویان، دانش‌آموختگان و اعضای هیأت علمی</p> <p>برگزاری همایش با حضور کارآفرینان برتر</p> <p>بازدید علمی دانشجویان و اعضای هیأت علمی از فضای کسب و کار</p> <p>ایجاد انجمن کارآفرینی با حضور دانش‌آموختگان، دانشجویان و اعضای هیأت علمی</p>	تقویت مرکز کارآفرینی و مرکز رشد دانشگاه	۴

ادامه جدول ۴-۳-

راهکارهای اجرایی	راهبردها	ردیف
استانداردسازی محیط آزمایشگاهی و کارگاهی دانشگاه	توسعه زیرساخت‌های آزمایشگاهی و ارتقای کیفی آن	۵
شناسایی و تعیین کمبودهای تجهیزات آزمایشگاهی با توجه به رشته‌های موجود		
افزایش ارتقای ایمنی استفاده از تجهیزات آزمایشگاهی و نیروی انسانی		
افزایش میزان مهارت مسئولین، کارشناسان آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌ها		
به اشتراک گذاری منابع آزمایشگاهی و کارگاهی در دانشگاه و خارج دانشگاه		
تکمیل و به‌روزرسانی پایگاه‌های اطلاعاتی، آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌ها	تجاری سازی نتایج پژوهشی	۶
تشویق اعضای هیأت علمی به راه‌اندازی و گسترش شرکت‌های دانش‌بنیان		
اولویت دادن به طرح‌های پژوهشی کاربردی	ایفای نقش مؤثر در توسعه پژوهش فناوری استان	۷
تعامل با دبیرخانه‌ی کارگروه پژوهش و فناوری شورای برنامه‌ریزی استان		
حضور فعال نمایندگان دانشگاه در کمیته‌ی پژوهش و فناوری دستگاه‌های اجرایی استان		
دبیری کارگروه پژوهش و فناوری دستگاه اجرایی توسط دانشگاه	توسعه و پویایی مجلات علمی دانشگاه	۸
ایجاد مجلات تخصصی معتبر گروه‌های آموزشی		
ایجاد مجلات بین رشته‌ای		
روان‌سازی در فرایند پذیرش مقالات		
شناسایی افراد معتبر خارج کشور به منظور عضویت در هیأت تحریریه‌ی مجلات		
ارزیابی مستمر فعالیت‌های پژوهشی اعضای هیأت علمی	ارزیابی گروه‌های آموزشی بر پایه‌ی عملکرد پژوهشی و آموزشی	۹
ایجاد سامانه‌ی پایش پیشرفت پژوهشی اعضای هیأت علمی، گروه‌های آموزشی و دانشکده‌ها		
راه‌اندازی سامانه‌ی محصولات فرهنگی	تقویت و گسترش خدمات علمی دانشگاه	۱۰
ارائه‌ی خدمات آزمایشگاهی		
حضور نمایندگان بخش‌های دولتی و غیردولتی در دانشگاه		
ایجاد شرکت‌های دانش‌بنیان در قالب خصوصی و تعاونی		
(R and D) راه‌اندازی سامانه‌ی تحقیق و توسعه ()		
عرضه‌ی ایده‌ها و محصولات دانش‌بنیان در فن بازارهای منطقه‌ای و ملی	تقویت حوزه‌ی روابط بین‌الملل	۱۱
جلب مشارکت علمی اعضای هیأت علمی و پژوهشگران بین‌المللی		
فعال شدن و اصلاح ساختار واحد روابط بین‌الملل دانشگاه		
جذب و بکارگیری نیروی انسانی متخصص در واحد روابط بین‌الملل		
برگزاری دوره‌های آموزش حرفه‌ای برای کارکنان واحد روابط بین‌الملل و اعضای هیأت علمی		
رایزنی به منظور تسهیل قوانین و مقررات روابط بین‌الملل با سایر مراکز علمی معتبر	تقویت و مکانیزه نمودن بانک اطلاعاتی و تولید محتوا	۱۲
ایجاد بانک‌های اطلاعاتی تولید محتوای علمی		
استقرار نظام مدیریت دانش در دانشگاه		
راه‌اندازی کتابخانه‌ی دیجیتال		
ایجاد بانک اطلاعاتی اولویت‌های پژوهشی دستگاه‌های اجرایی استان در قالب سامانه‌ی طرح-های پژوهشی		

جدول ۴-۴- استراتژی‌ها و راهکارهای اجرایی حوزه‌ی دانشجویی و فرهنگی

ردیف	راهبردها	راهکارهای اجرایی
۱	گسترش و تقویت خدمات رفاهی دانشجویان	ارتقای کیفیت خدمات تغذیه
		ایجاد و ارتقای کیفیت خدمات خوابگاهی با تشکیل شورای نظارتی شهرستان
		جلب مشارکت خیرین خوابگاه‌ساز
		جذب سرمایه‌های وقفی
۲	تقویت نظام مشاوره‌ی دانشجویی	تقویت صندوق‌های قرض‌الحسنه‌ی دانشجویی
		بهبود برنامه‌ها و فعالیت‌های سلامت و بهداشت روان
۳	افزایش نشاط دانشجویان و توسعه‌ی مشارکت در برنامه‌های دانشگاه	ایجاد و استفاده از امکانات و خدمات موجود ورزشی در سطح استان
		ایجاد امکانات و فضای ورزشی
		برگزاری جشنواره‌ی اقوام و آشپزی‌های نوروزی اقوام در استان
۴	تدارک و تقویت برنامه‌های تربیتی و فرهنگی در سطوح مختلف دانشگاه با رویکرد انقلاب اسلامی و دفاع مقدس	زنده کردن تاریخ و ارزش‌های انقلاب اسلامی با تأکید بر رویدادهای محلی استان گلستان
		روایت دفاع مقدس
۵	ترویج فرهنگ ایثار و شهادت، ترویج عقاید، اخلاق و احکام اسلامی	حمایت از حضور مؤثر و نظام‌مند مدرسین حوزه‌ی دانشگاه و بالعکس
		آموزش و ترویج ارزش‌های قرآنی
		ترویج ارزش‌های دینی مبتنی بر سنت و سیره‌ی الهی
۶	سیستمی شدن فرایندها	طراحی و ایجاد سامانه‌ی پیشرفت تحصیلی دانشجویان
		اهتمام ویژه به خرید و یا ارتقای سامانه‌ی خدمات دانشجویی و فرهنگی
۷	ارتقای معرفت و اندیشه‌ی دینی	ترویج و تعمیق نقد و مناظره و گسترش کرسی‌های نظریه‌پردازی در حوزه‌ی فرهنگی و اجتماعی
		برگزاری همایش و سیمینارهای علمی دینی
		تقویت نگاه دینی به مقوله‌ی علم‌آموزی و فریضه قلمداد کردن آن و گسترش و ترویج آموزه‌های قرآن کریم و معصومین علیهم‌السلام در تربیت علمی و آداب تعلیم و تربیت
۸	جهت‌دهی محتوای نشریات و فضای مجازی	تشویق نشریات دانشجویی به پایش مسائل زیست‌محیطی
		برجسته‌سازی مصرف کالاهای مرغوب ایرانی از طریق نشریات دانشجویی و فضای مجازی
۹	ارتقای هویت ملی دانشجویان	افزایش آگاهی دانشجویان از انتظارات نقشی
		ایجاد و تقویت احساس تعلق دانشجویان به دانشگاه گلستان
		ترویج ارزش‌های مبتنی بر انسجام و وحدت ملی
		حساس‌سازی دانشجویان نسبت به محیط‌زیست و میراث فرهنگی
۱۰	ایجاد سازوکارهای لازم برای رشد خلاقیت- های علمی، هنری، مهارتی و تربیت تفکر منطقی و عقلانی و روحیه‌ی جستجوگر در دانشجویان	پایش گرایش دانشجویان به هویت و همبستگی ملی
		افزایش انجمن‌های علمی و تشکل‌های علمی دانشجویی به تعداد رشته‌های موجود در دانشگاه
		راه‌اندازی کانون دانش‌آموختگان
		توسعه‌ی فرهنگ مطالعه و کتابخوانی و تقویت روحیه‌ی پرسشگری و حقیقت‌جویی

منابع

فهرست منابع

- ۱- الوانی، سیدمهدی، (۱۳۷۶)، مدیریت عمومی، نشرنی، چاپ دهم.
- ۲- برایسون، جان ام، (۱۳۷۲)، برنامه‌ریزی استراتژیک بر سازمان‌های دولتی و غیرانتفاعی، ترجمه عباس منوریان، مرکز آموزش مدیریت دولتی، چاپ اول.
- ۳- براین کویین، جیمز و منیزبرگ، هنری و جیمز رابرت، (۱۳۷۶)، مدیریت استراتژیک، ترجمه محمد صائبی، مرکز آموزش مدیریت دولتی، چاپ دوم.
- ۴- جاسبی، عبدالله، (۱۳۷۶)، اصول و مبانی مدیریت، مرکز انتشارات علمی دانشگاه آزاد اسلامی، چاپ هفتم.
- ۵- حقیقی، محمد، (۱۳۷۸)، جزوه‌ی درس مدیریت استراتژیک پیشرفته‌ی دانشگاه آزاد اسلامی واحد قائمشهر.
- ۶- رضائیان، (۱۳۷۱)، اصول مدیریت، انتشارات سمت، چاپ ششم.
- ۷- زاهدی، شمس‌السادات و الوانی، سیدمهدی و فقیهی، ابوالحسن، (۱۳۷۹)، فرهنگ جامع مدیریت، انتشارات دانشگاه علامه طباطبایی، چاپ دهم.
- ۸- صادق‌پور، ابوالفضل و مقدس، جلال، (۱۳۷۴)، نظریه‌ی سازمان مدیریت و علم مدیریت، مرکز آموزش مدیریت دولتی چاپ هفتم.
- ۹- صائبی، محمد، (۱۳۷۸)، جزوه‌ی درس برنامه‌ریزی استراتژیک نیروی انسانی، مرکز آموزش مدیریت دولتی.
- ۱۰- فردآر، دیوید، (۱۳۷۹)، مدیریت استراتژیک، ترجمه علی پارسائیان و محمد اعرابی، انتشارات دفتر پژوهش‌های فرهنگی، تهران، چاپ اول.
- ۱۱- گلوک، ویلیام اف و چاچ، لارسن آر، (۱۳۷۵)، سیاست بازرگانی و مدیریت استراتژیک، ترجمه سهراب خلیلی شورینی، مؤسسه‌ی انتشاراتی یادواره‌ی کتاب، چاپ چهارم.
- ۱۲- ملک محمدی، محسن، (۱۳۹۳)، مدیریت استراتژیک، انتشارات نوروزی، چاپ دوم.
- ۱۳- هیوز، آون، (۱۳۷۷)، مدیریت دولتی نوین - نگرش راهبردی (استراتژیک) ترجمه سیدمهدی الوانی و خلیلی شورینی و معمارزاده، انتشارات مروارید، چاپ اول.

پوستها

جدول ۴-۲-۱- پیوست: پیش‌بینی رشته‌های کارشناسی و تحصیلات تکمیلی گروه‌های آموزشی در برنامه‌ی راهبردی دانشگاه

ردیف	نام رشته	مقطع	دوره‌ی برنامه	
			کوتاه‌مدت	میان‌مدت
۱	مدیریت بازرگانی	کارشناسی	*	
		کارشناسی‌ارشد		*
		دکتری		*
۲	علوم سیاسی	کارشناسی	*	
		کارشناسی‌ارشد		*
		دکتری		
۳	حقوق	کارشناسی	*	
		کارشناسی‌ارشد		*
		دکتری		*
۴	علوم اقتصادی	کارشناسی	*	
		کارشناسی‌ارشد		*
		دکتری		*
۵	روانشناسی	کارشناسی	*	
		کارشناسی‌ارشد		*
		دکتری		*
۶	گرافیک	کارشناسی	*	
		کارشناسی‌ارشد		*
		دکتری		*
۷	مهندسی نفت	کارشناسی	*	
		کارشناسی‌ارشد		*
		دکتری		
۸	مهندسی نقشه‌برداری	کارشناسی	*	
		کارشناسی‌ارشد		*
		دکتری		
۹	زمین‌شناسی زیست‌محیطی	کارشناسی	*	
		کارشناسی‌ارشد		*
		دکتری		*
۱۰	زیست‌شناسی سیستماتیک گیاهی	کارشناسی	*	
		کارشناسی‌ارشد		*
		دکتری		*
۱۱	اقتصاد تعاون	کارشناسی	*	
		کارشناسی‌ارشد		*
		دکتری		*

دوره‌ی برنامه			مقطع	نام رشته	ردیف
بلندمدت	میان مدت	کوتاه مدت			
			کارشناسی	مدیریت تعاون	۱۲
		*	کارشناسی ارشد		
*			دکتری		
			کارشناسی	ترویج و کارآفرینی تعاون	۱۳
		*	کارشناسی ارشد		
*			دکتری		
			کارشناسی	پژوهشگری اجتماعی	۱۴
		*	کارشناسی ارشد		
*			دکتری		
			کارشناسی	مهندسی شیمی	۱۵
		*	کارشناسی ارشد		
*			دکتری		
			کارشناسی	جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری	۱۶
			کارشناسی ارشد		
		*	دکتری		
			کارشناسی	مهندسی صنایع	۱۷
		*	کارشناسی ارشد		
			دکتری		
			کارشناسی	فیزیک حالت جامد	۱۸
			کارشناسی ارشد		
	*		دکتری		
			کارشناسی	آمار و کاربردها	۱۹
			کارشناسی ارشد		
	*		دکتر		
			کارشناسی	زمین‌شناسی اقتصادی	۲۰
			کارشناسی ارشد		
	*		دکتری		
			کارشناسی	فیزیک نجوم	۲۱
			کارشناسی ارشد		
	*		دکتری		
			کارشناسی	زیست‌شناسی جانوری	۲۲
			کارشناسی ارشد		
	*		دکتری		

ردیف	نام رشته	مقطع	دوره‌ی برنامه		
			بلندمدت	میان‌مدت	کوتاه‌مدت
۲۳	جغرافیا و برنامه‌ریزی روستایی	کارشناسی			
		کارشناسی ارشد			
		دکتری	*		
۲۴	مهندسی برق قدرت	کارشناسی			
		کارشناسی ارشد	*		
		دکتری			
۲۵	مهندسی عمران سازه	کارشناسی			
		کارشناسی ارشد	*		
		دکتری			
۲۶	شیمی - نانو شیمی	کارشناسی			
		کارشناسی ارشد	*		
		دکتری			
۲۷	فیزیک نانو فیزیک	کارشناسی			
		کارشناسی ارشد	*		
		دکتری			
۲۸	جغرافیا - اکوتوریسم	کارشناسی			
		کارشناسی ارشد	*		
		دکتری			
۲۹	مهندسی مکانیک	کارشناسی			
		کارشناسی ارشد	*		
		دکتری			
۳۰	رمین‌شناسی نفت	کارشناسی			
		کارشناسی ارشد	*		
		دکتری			
۳۱	ژئوشیمی	کارشناسی			
		کارشناسی ارشد	*		
		دکتری			
۳۲	آموزش زبان انگلیسی	کارشناسی			
		کارشناسی ارشد	*		
		دکتری			
۳۳	تربیت بدنی	کارشناسی			
		کارشناسی ارشد	*		
		دکتری			

	*	کارشناسی	شهرسازی	۳۴
		کارشناسی ارشد		
		دکتری		
		کارشناسی	ادبیات تطبیقی	۳۵
	*	کارشناسی ارشد		
		دکتری		
		کارشناسی	تصویرسازی	۳۶
	*	کارشناسی ارشد		
		دکتری		
		کارشناسی	شهرسازی	۳۷
	*	کارشناسی ارشد		
		دکتری		
		کارشناسی	زبان و ادبیات انگلیسی	۳۸
		کارشناسی ارشد		
	*	دکتری		
		کارشناسی	زبان و ادبیات فارسی	۳۹
		کارشناسی ارشد		
	*	دکتری		
		کارشناسی	مهندسی کامپیوتر	۴۰
		کارشناسی ارشد		
	*	دکتری		
		کارشناسی	مهندسی پلیمر	۴۱
		کارشناسی ارشد		
	*	دکتری		
		کارشناسی	مهندسی عمران - حمل و نقل	۴۲
		کارشناسی ارشد		
	*	دکتری		
		کارشناسی	مهندسی عمران - خاک و پی	۴۳
		کارشناسی ارشد		
	*	دکتری		
		کارشناسی	معماری	۴۴
		کارشناسی ارشد		
	*	دکتری		

ردیف	نام رشته	مقطع	دوره‌ی برنامه		
			کوتاه‌مدت	میان‌مدت	بلندمدت
۴۵	شیمی - شیمی فیزیک	کارشناسی			
		کارشناسی ارشد			
		دکتری	*		
۴۶	مهندسی الکترونیک	کارشناسی			
		کارشناسی ارشد			
		دکتری	*		
۴۷	فناوری اطلاعات و ارتباطات	کارشناسی	*		
		کارشناسی ارشد			
		دکتری			
۴۸	مهندسی بازیافت و تبدیل انرژی	کارشناسی	*		
		کارشناسی ارشد			
		دکتری			
۴۹	علوم تربیتی و مدیریت مبتنی بر مبانی اسلامی	کارشناسی	*		
		کارشناسی ارشد			
		دکتری	*		
۵۰	جامعه‌شناسی	کارشناسی			
		کارشناسی ارشد	*		
		دکتری	*		
۵۱	سیاست‌گذاری و مدیریت علم، فرهنگ و فناوری	کارشناسی	*		
		کارشناسی ارشد			
		دکتری			
۵۲	اقتصاد و هنر	کارشناسی	*		
		کارشناسی ارشد			
		دکتری			
۵۳	رسانه‌های مجازی	کارشناسی	*		
		کارشناسی ارشد			
		دکتری			
۵۴	طراحی هنری ایرانی اسلامی و لباس و فرش ایرانی	کارشناسی	*		
		کارشناسی ارشد			
		دکتری			
۵۵	مکاترونیک	کارشناسی			
		کارشناسی ارشد			
		دکتری	*		

دوره‌ی برنامه			مقطع	نام رشته	ردیف
بلندمدت	میانمدت	کوتاهمدت			
	*		کارشناسی	پدافند غیرعامل	۵۶
*			کارشناسی ارشد		
			دکتری		
	*		کارشناسی	ترافیک و شهرسازی	۵۷
*			کارشناسی ارشد		
			دکتری		
	*		کارشناسی	ایمنی حمل و نقل	۵۸
			کارشناسی ارشد		
			دکتری		
		*	کارشناسی	کارآفرینی و مهارت‌افزایی	۵۹
	*		کارشناسی ارشد		
*			دکتری		
	*		کارشناسی	ژئوفیزیک	۶۰
*			کارشناسی ارشد		
			دکتری		
	*		کارشناسی	بیوفیزیک	۶۱
			کارشناسی ارشد		
*			دکتری		
			کارشناسی	بیوشیمی	۶۲
			کارشناسی ارشد		
*			دکتری		
	*		کارشناسی	زمین‌شناسی مهندسی	۶۳
			کارشناسی ارشد		
			دکتر		
	*		کارشناسی	جامعه‌شناسی زیستی	۶۴
*			کارشناسی ارشد		
			دکتری		
			کارشناسی	مخاطرات محیطی	۶۵
			کارشناسی ارشد		
	*		دکتری		
			کارشناسی	تاریخ انقلاب اسلامی	۶۶
			کارشناسی ارشد		
*			دکتری		

دوره‌ی برنامه			مقطع	نام رشته	ردیف
بلندمدت	میان‌مدت	کوتاه‌مدت			
			کارشناسی	روابط عمومی	۶۷
	*		کارشناسی ارشد		
			دکتری		
			کارشناسی	تربیت بدنی	۶۸
	*		کارشناسی ارشد		
			دکتری		

Golestan University Strategic Planning

2015-2025